

Rådet for
Den Europæiske Union

Bruxelles, den 9. december 2022
(OR. en)

15837/22

**Interinstitutionel sag:
2022/0402(CNS)**

**JUSTCIV 167
FREMP 261
JAI 1654
IA 219**

FORSLAG

fra:	Martine DEPREZ, direktør, på vegne af generalsekretæren for Europa-Kommissionen
modtaget:	8. december 2022
til:	Thérèse BLANCHET, generalsekretær for Rådet for Den Europæiske Union

Komm. dok. nr.:	COM(2022) 695 final
-----------------	---------------------

Vedr.:	Forslag til RÅDETS FORORDNING om kompetence, lovvalg, anerkendelse af retsafgørelser og accept af officielt bekræftede dokumenter vedrørende forældreskab og om indførelse af en europæisk forældreskabsattest
--------	--

Hermed følger til delegationerne dokument COM(2022) 695 final.

Bilag: COM(2022) 695 final

EUROPA-
KOMMISSIONEN

Bruxelles, den 7.12.2022
COM(2022) 695 final

2022/0402 (CNS)

Forslag til

RÅDETS FORORDNING

om kompetence, lovvalg, anerkendelse af retsafgørelser og accept af officielt bekræftede dokumenter vedrørende forældreskab og om indførelse af en europæisk forældreskabsattest

{SEC(2022) 432 final} - {SWD(2022) 390 final} - {SWD(2022) 391 final} -
{SWD(2022) 392 final}

BEGRUNDELSE

1. BAGGRUND FOR FORSLAGET

• Forslagets begrundelse og formål

Unionen sigter mod at skabe, opretholde og udvikle et område med frihed og retfærdighed, hvor der sikres fri bevægelighed for personer, adgang til domstolsprøvelse og fuld respekt for de grundlæggende rettigheder.

For at nå dette mål sagde Kommissionens formand Ursula von der Leyen i sin tale om Unionens tilstand i 2020 følgende: "Hvis du er forælder i ét land, er du det i alle lande". Med denne erklæring henviste Kommissionens formand til behovet for at sikre, at forældreskab, der er fastslået i en medlemsstat, anerkendes i alle andre medlemsstater til alle formål. Dette initiativ blev udpeget som en nøgleaktion i EU-strategien for børns rettigheder¹ og i EU's strategi for ligestilling af LGBTIQ-personer².

Formålet med forslaget er at styrke **beskyttelsen af børns grundlæggende rettigheder og andre rettigheder i grænseoverskridende situationer**, herunder deres ret til identitet³, ikkeforskelsbehandling⁴ og privatliv og familieliv⁵ og til et privatliv og familieliv samt til arv og underholdspligt i en anden medlemsstat, idet der først og fremmest tages hensyn til barnets tarv⁶. I overensstemmelse med dette mål understreges det i Rådets konklusioner om EU-strategien for børns rettigheder⁷, at børns rettigheder er universelle, at alle børn har de samme rettigheder uden nogen form for forskelsbehandling, og at barnets tarv skal komme i første række i alle handlinger vedrørende børn, uanset om de udføres af offentlige myndigheder eller private institutioner.

Yderligere formål med forslaget er at skabe **retssikkerhed** og forudsigelighed med hensyn til reglerne om international kompetence og lovvalg i forbindelse med fastlæggelse af forældreskab i grænseoverskridende situationer og om anerkendelse af forældreskab og at **mindske sagsomkostningerne** og byrden for familier og medlemsstaternes retssystemer i forbindelse med retssager om anerkendelse af forældreskab i en anden medlemsstat.

Behovet for at sikre anerkendelse af forældreskab mellem medlemsstaterne opstår, fordi borgerne i stigende grad befinder sig i grænseoverskridende situationer, f.eks. når de har familiemedlemmer i en anden medlemsstat, rejser inden for Unionen, flytter til en anden medlemsstat for at finde et job eller stifte familie eller køber ejendom i en anden medlemsstat.

¹ EU-strategi om barnets rettigheder (COM/2021/142 final).

² En Union med lige muligheder: Strategi for ligestilling af LGBTIQ-personer 2020-2025, COM(2020) 698 final.

³ Artikel 8 i FN's konvention om barnets rettigheder.

⁴ Artikel 2 i FN's konvention om barnets rettigheder, artikel 21 i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder.

⁵ Artikel 9 i FN's konvention om barnets rettigheder og artikel 7 og 24 i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder.

⁶ Artikel 3 i FN's konvention om barnets rettigheder, artikel 24 i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder.

⁷ Rådets konklusioner om EU-strategien for børns rettigheder, 9. juni 2022, 10024/22.

Det anslås imidlertid, at 2 millioner børn i øjeblikket kan stå over for en situation, hvor anerkendelsen af forældreskabet til dem som fastslået i én medlemsstat ikke anerkendes til alle formål i en anden medlemsstat.

EU-retten kræver allerede, at medlemsstaterne anerkender forældreskabet til et barn som fastslået i en anden medlemsstat med henblik på de **rettigheder, som barnet har i henhold til EU-retten**, navnlig EU-retten om fri bevægelighed, herunder direktiv 2004/38/EF⁸ om unionsborgeres og deres familiemedlemmers ret til at færdes og opholde sig frit på medlemsstaternes område⁹, hvilket indebærer ret til ligebehandling¹⁰ og forbud mod hindringer i spørgsmål såsom anerkendelse af navne¹¹.

EU-retten kræver imidlertid endnu ikke, at medlemsstaterne anerkender forældreskabet til et barn som fastslået i en anden medlemsstat til **andre formål**. Denne manglende anerkendelse kan have betydelige **negative konsekvenser for børn**. Det hindrer deres grundlæggende rettigheder i grænseoverskridende situationer og kan føre til, at de rettigheder, som de har som følge af forældreskab i henhold til national ret, nægtes. Børn kan således miste deres ret til arv eller underholdsbidrag i en anden medlemsstat, eller deres ret til at få en af deres forældre til at fungere som deres juridiske repræsentant i en anden medlemsstat i spørgsmål såsom om lægebehandling eller skolegang. Disse vanskeligheder kan tvinge familier til at indlede **retssager** for at få forældreskabet til deres børn anerkendt i en anden medlemsstat, men disse retssager indebærer tid, omkostninger og byrder for både familier og medlemsstaternes retssystemer og giver usikre resultater. Selv om medlemsstaterne er forpligtet til at anerkende forældreskab som fastslået i en anden medlemsstat med henblik på de rettigheder, der følger af EU-retten, kan familier i sidste ende blive **afskrækket** fra at udøve deres ret til fri bevægelighed af frygt for, at forældreskabet til deres børn ikke vil blive anerkendt i en anden medlemsstat til alle formål.

Årsagerne til de nuværende vanskeligheder med anerkendelsen af forældreskab er, at medlemsstaterne har forskellige materielle regler om fastlæggelse af forældreskab i nationale

⁸ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2004/38/EF af 29. april 2004 om unionsborgeres og deres familiemedlemmers ret til at færdes og opholde sig frit på medlemsstaternes område, om ændring af forordning (EØF) nr. 1612/68 og om ophævelse af direktiv 64/221/EØF, 68/360/EØF, 72/194/EØF, 73/148/EØF, 75/34/EØF, 75/35/EØF, 90/364/EØF, 90/365/EØF og 93/96/EØF (EUT L 158 af 30.4.2004).

⁹ Jf. navnlig Den Europæiske Unions Domstols dom af 14. december 2021, V.M.A. mod Stolichna obshtina, C-490/20, ECLI:EU:C:2021:1008, hvori Domstolen fastslog, at medlemsstaterne er forpligtet til at anerkende forældreskab med henblik på at give et barn, der er statsborger i en medlemsstat, uhindret mulighed for sammen med hver af forældrene at udøve retten til at færdes og opholde sig frit på medlemsstaternes område, og at dette omfatter hver forælders ret til at være i besiddelse af et dokument, der gør det muligt for dem at rejse sammen med barnet.

¹⁰ Domstolens dom af 31. maj 1979, Even, C-207/78, ECLI:EU:C:1979:144, og af 8. juni 1999, Meeusen, C-337/97, ECLI: C: 1999: 284.

¹¹ Se f.eks. Domstolens dom af 2. oktober 2003, Carlos García Avello mod État belge, sag C-148/02, ECLI:EU:C:2003:539, dom af 14. oktober 2008, Grunkin-Paul, sag C-353/06, ECLI:EU:C:2008:559, dom af 8. juni 2017, Freitag, sag C-541/15, ECLI:EU:C:2017:432. Andre rettigheder, der følger af EU-retten, er f.eks. rettigheder i forbindelse med stipendier, adgang til uddannelse, reduktion af udgifterne til offentlig transport for store familier, lavere priser for studerende til offentlig transport og lavere entré til museer. Se f.eks. Domstolens dom af 3. juli 1974, Casagrande mod Landeshauptstadt München, C-9/74, ECLI:EU:C:1974:74, dom af 27. september 1988, Matteuci, C-235/87, ECLI:EU:C:1988:460, dom af 30. september 1975, Cristini mod S.N.C.F., C-32/75, ECLI:EU:C:1975:120, og dom af 4. oktober 2012, Kommissionen mod Østrig, C-75/11, ECLI:EU:C:2012:605.

situationer, som henhører og vil forblive under deres kompetence, men også forskellige regler om international kompetence og lovvalgsregler for fastlæggelse af forældreskab i grænseoverskridende situationer og om anerkendelse af forældreskab fastslået i en anden medlemsstat, hvor Unionen har kompetence til at handle. I dag indeholder EU-instrumenter om familieret med grænseoverskridende virkninger, herunder om forældreansvar og underholdspligt, om arv og om fremlæggelse af offentlige dokumenter i en anden medlemsstat, imidlertid ikke regler om international kompetence eller lovvalg i forbindelse med fastlæggelse af forældreskab i grænseoverskridende situationer eller om anerkendelse af forældreskab mellem medlemsstaterne inden for deres anvendelsesområde.

Borgernes klager, andragender til Europa-Parlamentet og retssager viser de problemer, som familier støder på i forbindelse med anerkendelse af forældreskabet til deres børn i grænseoverskridende situationer inden for Unionen, herunder når de flytter til en anden medlemsstat eller vender tilbage til deres oprindelsesmedlemsstat, og anmoder om anerkendelse af forældreskab til alle formål.

For at løse problemerne med anerkendelse af forældreskab til alle formål og lukke det eksisterende hul i EU-retten foreslår Kommissionen, at der vedtages EU-regler om international **kompetence** med hensyn til forældreskab (fastlæggelse af, hvilken medlemsstats retter der er kompetente til at behandle spørgsmål om forældreskab, herunder fastlæggelse af forældreskab i grænseoverskridende situationer) og **gældende ret** (udpegelse af den nationale lovgivning, der bør finde anvendelse på forældreskabsspørgsmål, herunder fastlæggelse af forældreskab, i grænseoverskridende situationer), for derefter at lette **anerkendelsen** i en medlemsstat af det forældreskab, der er fastslået i en anden medlemsstat. Kommissionen foreslår også, at der oprettes en **europæisk forældreskabsattest**, som børn (eller deres juridiske repræsentanter) kan anmode om og anvende til at dokumentere forældreskab i en anden medlemsstat.

Eftersom alle børn i folkeretten, EU-retten og medlemsstaternes lovgivning har de samme rettigheder uden forskelsbehandling, omfatter forslaget anerkendelse af forældreskab til et barn, **uanset hvordan barnet blev undfanget eller født, og uanset hvilken type familie der er tale om**. Forslaget omfatter således anerkendelse af forældreskab til et barn med forældre af samme køn samt anerkendelse af forældreskab til et barn, der er adopteret nationalt i en medlemsstat.

Forslaget **berører imidlertid ikke medlemsstaternes kompetence** til at vedtage materielle familieretlige regler såsom regler om definition af familie eller regler om fastlæggelse af forældreskab i nationale situationer. Forslaget berører heller ikke medlemsstaternes regler om anerkendelse af ægteskaber eller registrerede partnerskaber, der er indgået i udlandet.

Forslaget finder anvendelse **uanset børnenes nationalitet** og deres forældres nationalitet. I overensstemmelse med eksisterende EU-instrumenter om civilretlige spørgsmål (herunder familieret) og handelssager kræver forslaget imidlertid kun anerkendelse eller accept af dokumenter, der fastslår eller beviser forældreskab, og som er **udstedt i en medlemsstat**, mens anerkendelse eller accept af dokumenter, der fastslår eller beviser forældreskab, og som er udstedt i et tredjeland, fortsat vil være underlagt national lovgivning.

- **Sammenhæng med de gældende regler på samme område**

I dag er medlemsstaterne allerede i henhold til gældende EU-ret forpligtet til at anerkende forældreskabet til et barn som fastslået i en anden medlemsstat med henblik på udøvelsen af

de rettigheder, som barnet har i henhold til EU-retten, navnlig om fri bevægelighed. Forslaget berører ikke denne forpligtelse for medlemsstaterne. Da der imidlertid ikke findes EU-regler om international kompetence og lovvalg i forbindelse med fastlæggelse forældreskab i grænseoverskridende situationer og om anerkendelse af forældreskab i en anden medlemsstat med henblik på de rettigheder, som et barn har som følge af forældreskab i henhold til national ret, reguleres disse spørgsmål i øjeblikket af den enkelte medlemsstats lovgivning.

Eksisterende EU-instrumenter regulerer anerkendelsen af retsafgørelser og officielt bekræftede dokumenter på flere områder, der er direkte relevante for børn i grænseoverskridende situationer, såsom forældreansvar¹², underholdsbidrag¹³ og arv¹⁴. Forældreskab er imidlertid ikke omfattet af disse instrumenters anvendelsesområde. Forordningen om offentlige dokumenter¹⁵ omhandler ægtheden af offentlige dokumenter på visse områder, herunder fødsel, forældreskab og adoption, men den omfatter ikke anerkendelse af indholdet af sådanne offentlige dokumenter. Vedtagelsen af fælles regler om international kompetence og lovvalg i forbindelse med fastlæggelse af forældreskab i grænseoverskridende situationer og om anerkendelse af forældreskab i en anden medlemsstat vil **supplere** den nuværende EU-lovgivning om familieret og arv og **lette dens anvendelse**, da forældreskabet til et barn er et indledende spørgsmål, der skal løses, inden de eksisterende EU-regler om forældreansvar, underholdsbidrag og arv anvendes for så vidt angår barnet.

Da forslaget har til formål at beskytte børns rettigheder i grænseoverskridende situationer, er det i overensstemmelse med FN's konvention om barnets rettigheder, som fastsætter, at deltagerstaterne skal sikre, at barnet er beskyttet mod alle former for forskelsbehandling eller straf på grundlag af barnets forældres status eller aktiviteter (artikel 2), at barnets tarv skal komme i første række i alle handlinger vedrørende børn, uanset om de foretages af retter eller lovgivende organer (artikel 3) og at børn har ret til en identitet og til at blive passet af deres forældre (artikel 7 og 8). Forslaget er også i overensstemmelse med den europæiske menneskerettighedskonvention, som fastsætter retten til respekt for privatliv og familieliv, og med Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols tilknyttede praksis, herunder med hensyn til anerkendelse af børn, der er født af surrogatmødre. Endelig er den også i overensstemmelse med det mål om beskyttelse og fremme af børns rettigheder, der er fastsat i **traktaten om Den Europæiske Union** (artikel 3, stk. 3, og artikel 3, stk. 5, i TEU) og **Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder** (herefter "chartret"). Chartret garanterer ved anvendelsen og gennemførelsen af EU-retten beskyttelsen af børns og deres familiers grundlæggende rettigheder. Disse rettigheder omfatter retten til respekt for privatliv og familieliv (artikel 7), retten til ikkeforskelsbehandling (artikel 21) og børns ret til

¹² Rådets forordning (EU) 2019/1111 af 25. juni 2019 om kompetence, anerkendelse og fuldbyrdelse af afgørelser i ægteskabsager og i sager vedrørende forældreansvar og om internationale børnebortførelser (EUT L 178 af 2.7.2019, s. 1).

¹³ Rådets forordning (EF) nr. 4/2009 af 18. december 2008 om kompetence, lovvalg, anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser og samarbejde vedrørende underholdspligt (EUT L 7 af 10.1.2009, s. 1).

¹⁴ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 650/2012 af 4. juli 2012 om kompetence, lovvalg, anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser vedrørende arv, og om accept og fuldbyrdelse af officielt bekræftede dokumenter vedrørende arv og om indførelse af et europæisk arvebevis (EUT L 201 af 27.7.2012, s. 107).

¹⁵ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/1191 af 6. juli 2016 om fremme af den frie bevægelighed for borgere gennem en forenkling af kravene vedrørende fremlæggelse af visse offentlige dokumenter i Den Europæiske Union og om ændring af forordning (EU) nr. 1024/2012 (EUT L 200 af 26.7.2016, s. 1).

regelmæssigt at have personlig forbindelse og direkte kontakt med begge forældre, hvis det er i overensstemmelse med deres tarv (artikel 24). På grundlag af FN's konvention om barnets rettigheder fastsætter chartrets artikel 24, stk. 2, også, at barnets tarv skal komme i første række i alle handlinger vedrørende børn, uanset om de udføres af offentlige myndigheder eller private institutioner.

- **Sammenhæng med Unionens politik på andre områder**

Forslaget bygger på flere politiske initiativer. Disse omfatter Det Europæiske Råds Stockholmprogram fra 2010 — Et åbent og sikkert Europa i borgernes tjeneste og til deres beskyttelse¹⁶, Kommissionens handlingsplan om gennemførelse af Stockholmprogrammet¹⁷ og grønbogen fra 2010 med titlen "Mindre bureaukrati for borgerne: Fremme af fri cirkulation af offentlige dokumenter og anerkendelse af virkningerne af civilstandsattester"¹⁸. Desuden anmodede Europa-Parlamentet i 2017 Kommissionen om at fremsætte et lovgivningsforslag om grænseoverskridende anerkendelse af adoptionsbevillinger¹⁹.

I 2020 bebudede Kommissionen foranstaltninger²⁰, der skal sikre, at forældreskab, der er fastslået i en medlemsstat, anerkendes i alle andre medlemsstater. Dette initiativ indgik i EU-strategien for børns rettigheder fra 2021²¹ som en nøgleaktion til støtte for ligestilling og børns rettigheder og også i EU-strategien for ligestilling af LGBTIQ-personer fra 2020²². Europa-Parlamentet glædede sig over Kommissionens initiativ i sin beslutning fra 2022 om beskyttelse af børns rettigheder i civil-, forvaltnings- og familieretlige sager²³.

I Rådets konklusioner om EU-strategien for børns rettigheder²⁴ understreges det, at børns rettigheder er universelle, at alle børn har de samme rettigheder uden nogen form for forskelsbehandling, og at barnets tarv skal komme i første række i alle handlinger vedrørende børn, uanset om de udføres af offentlige myndigheder eller private institutioner. Dette indebærer nødvendigvis, at der fastlægges en retlig ramme med ensartede regler om international kompetence og lovvalg for anerkendelse af forældreskab mellem medlemsstaterne, således at børn kan nyde godt af deres rettigheder i Unionen uden forskelsbehandling.

¹⁶ EUT C 115 af 4.5.2010, s. 1.

¹⁷ COM(2010) 171 final.

¹⁸ COM(2010) 747 final.

¹⁹ Europa-Parlamentets beslutning af 2. februar 2017 med henstillinger til Kommissionen om grænseoverskridende aspekter af adoptioner (2015/2086(INL)).

²⁰ Kommissionsformand Ursula von der Leyens tale om Unionens tilstand på Europa-Parlamentets plenarmøde den 20. september 2020. Formanden sagde: "Hvis du er forælder i ét land, er du det i alle lande".

²¹ EU-strategi om barnets rettigheder (COM(2021) 142 final).

²² En Union med lige muligheder: Strategi for ligestilling af LGBTIQ-personer 2020-2025, COM(2020) 698 final.

²³ Europa-Parlamentets beslutning af 5. april 2022 om beskyttelse af børns rettigheder i civil-, forvaltnings- og familieretlige sager (2021/2060 (INI)). Initiativet blev også hilst velkommen i Europa-Parlamentets beslutning af 14. september 2021 om LGBTIQ-retigheder i EU (2021/2679 (RSP)).

²⁴ Rådets konklusioner om EU-strategien for børns rettigheder, 9. juni 2022, 10024/22.

2. RETSGRUNDLAG, NÆRHEDSPRINCIPPET OG PROPORTIONALITETSPRINCIPPET

• Retsgrundlag

I henhold til EU-traktaterne henhører materiel ret i familiespørgsmål, herunder personers retlige status, under medlemsstaternes kompetence, hvilket betyder, at de materielle regler for fastlæggelse af en persons forældreskab er fastsat i national ret. Unionen kan imidlertid vedtage foranstaltninger vedrørende familieret med grænseoverskridende virkninger i henhold til artikel 81, stk. 3, i TEUF, f.eks. foranstaltninger, der skal gøre det lettere at få anerkendt forældreskabet i andre medlemsstater, når det først er blevet fastslået i en medlemsstat. Disse foranstaltninger kan omfatte vedtagelse af fælles regler om international kompetence, lovvalg og procedurer for anerkendelse af forældreskab i en anden medlemsstat. Disse foranstaltninger vil ikke føre til en harmonisering af medlemsstaternes materielle ret om definitionen af familie eller om fastlæggelse af forældreskab i nationale situationer.

Ligesom andre EU-retsakter om familieret har forslaget til formål at lette anerkendelsen af retsafgørelser og officielt bekræftede dokumenter om forældreskab gennem vedtagelse af fælles regler om international kompetence og lovvalg. Forslaget har til formål at kræve anerkendelse af forældreskab, der er fastslået i en anden medlemsstat, navnlig med henblik på de rettigheder, der følger af forældreskab i henhold til national ret. Derfor er artikel 81, stk. 3, i TEUF det passende retsgrundlag.

I henhold til protokol nr. 22 til TEUF er retsakter, der er vedtaget på det retlige område, ikke bindende eller gældende i Danmark. I henhold til protokol nr. 21 til TEUF er Irland heller ikke bundet af sådanne foranstaltninger. Dog kan Irland efter fremlæggelsen af forslag inden for dette område meddele sit ønske om at deltage i vedtagelsen og anvendelsen af foranstaltningen og, når foranstaltningen er blevet vedtaget, meddele sit ønske om at acceptere foranstaltningen.

• Nærhedsprincippet

Mens det er op til medlemsstaterne at fastsætte regler for definitionen af familie og for fastlæggelse af forældreskab, deles kompetencen til at vedtage foranstaltninger vedrørende familieret og børns rettigheder med grænseoverskridende virkninger mellem Unionen og medlemsstaterne²⁵. Problemer med anerkendelse i en medlemsstat af forældreskab, der er fastslået i en anden medlemsstat, med henblik på rettigheder, der følger af enten national eller EU-ret, har en EU-dimension, da anerkendelse kræver, at to medlemsstater inddrages. Konsekvenserne af den manglende anerkendelse af forældreskab har også en EU-dimension, da familier kan blive afskrækket fra at udøve deres ret til fri bevægelighed af frygt for, at forældreskabet til deres barn ikke vil blive anerkendt i en anden medlemsstat til alle formål.

Problemer med anerkendelse af forældreskab skyldes navnlig de forskellige medlemsstaters materielle regler for fastlæggelse af forældreskab og de forskellige medlemsstaters regler om international kompetence og lovvalg i forbindelse med fastlæggelse af forældreskab i grænseoverskridende situationer. Medlemsstater, der handler hver for sig, kan ikke på tilfredsstillende vis løse problemerne med anerkendelse af forældreskab, da medlemsstaternes regler og procedurer skal være de samme eller i det mindste forenelige, for at forældreskab

²⁵ Artikel 4, stk. 2, litra j), i TEUF.

kan anerkendes mellem medlemsstaterne. Der er behov for en indsats på EU-plan for at sikre, at en medlemsstat, hvis retter eller andre kompetente myndigheder fastslår forældreskab i grænseoverskridende situationer, anses for at have kompetence til at gøre dette, og at retterne og andre kompetente myndigheder i alle medlemsstater vil anvende den samme lovgivning til at fastslå forældreskab i grænseoverskridende situationer. På denne måde vil modstridende forældreskaber til den samme person blive undgået inden for Unionen, og hver medlemsstat vil anerkende det forældreskab, der er fastslået i en anden medlemsstat.

Derfor vil målene for dette forslag på grund af dets anvendelsesområde og virkninger bedst kunne nås på EU-plan i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

- **Proportionalitetsprincippet**

Formålet med dette forslag er at lette anerkendelsen af forældreskab mellem medlemsstaterne ved at fastsætte bestemmelser om anerkendelse af i) retsafgørelser og ii) officielt bekræftede dokumenter, der fastslår forældreskab med bindende retsvirkning, og accept af officielt bekræftede dokumenter, der ikke har bindende retsvirkning i oprindelsesmedlemsstaten, men som har beviskraft i den pågældende medlemsstat. Med henblik herpå harmoniserer forslaget medlemsstaternes regler om international kompetence i forbindelse med fastlæggelse af forældreskab i grænseoverskridende situationer og medlemsstaternes lovvalgsregler, der udpeger den lov, der finder anvendelse på fastlæggelse af forældreskab i grænseoverskridende situationer.

Dette forslag går ikke videre, end hvad der er nødvendigt for at nå disse mål: Det griber ikke ind i den materielle nationale lovgivning om definitionen af familie, det berører ikke national lovgivning om anerkendelse af ægteskaber eller registrerede partnerskaber, der er indgået i udlandet, reglerne om kompetence og lovvalg finder kun anvendelse på fastlæggelse af forældreskab i grænseoverskridende situationer, det kræver, at medlemsstaterne kun anerkender forældreskab, hvis det er fastslået i en medlemsstat, og ikke når det er fastslået i et tredjeland, det berører ikke medlemsstaternes myndigheders kompetence til at behandle spørgsmål vedrørende forældreskab, og den europæiske forældreskabsattest er valgfrit for børn (eller deres juridiske repræsentanter) og erstatter ikke tilsvarende nationale dokumenter, der dokumenterer forældreskab.

Forslaget er derfor i overensstemmelse med proportionalitetsprincippet.

- **Valg af retsakt**

Vedtagelse af ensartede regler om international kompetence og lovvalg i forbindelse med fastlæggelse af forældreskab i grænseoverskridende situationer kan kun opnås gennem en forordning, da kun en forordning sikrer en fuldstændig ensartet fortolkning og anvendelse af reglerne. I overensstemmelse med tidligere EU-instrumenter om international privatret er det foretrukne retlige instrument derfor en forordning.

3. RESULTATER AF EFTERFØLGENDE EVALUERINGER, HØRINGER AF INTERESSEREDE PARTER OG KONSEKVENSANALYSER

- **Høringer af interesserede parter**

I forbindelse med udarbejdelsen af forslaget gennemførte Kommissionen omfattende høringer i 2021 og 2022, der omfattede alle medlemsstater (med undtagelse af Danmark²⁶). Høringerne var rettet mod en bred vifte af interessenter, der repræsenterer borgere, offentlige myndigheder, akademikere, retsvæsenets aktører, NGO'er og andre relevante interessegrupper. Høringerne bestod af i) offentlig feedback til den indledende konsekvensanalyse, ii) en åben offentlig høring, iii) et møde med interessenter og repræsentanter for civilsamfundet og iv) et møde med eksperter fra medlemsstaternes myndigheder.

Ud over Kommissionens høringsaktiviteter blev der gennemført høringer af en ekstern kontrahent. Disse bestod af i) onlineundersøgelser henvendt til medlemsstaternes folkeregistratorer, ii) skriftlige spørgeskemaer til medlemsstaternes ministerier og retsvæsenet og iii) interview med medlemsstaternes retsvæsen og NGO'er.

Generelt gik interessenter, der repræsenterer børns rettigheder, regnbuefamilier, retsvæsenets aktører og civile registratorer ind for, at Unionen bør løse de nuværende problemer med anerkendelse af forældreskab ved at vedtage bindende lovgivning. Derimod var organisationer, der repræsenterer traditionelle familier, og organisationer, der er modstandere af surrogatmoderskab, generelt kritiske over for et lovgivningsforslag. Offentlighedens synspunkter varierede.

Den modtagne feedback dannede grundlag for udarbejdelsen af forslaget og den ledsagende konsekvensanalyse. Konsekvensanalysen indeholder et detaljeret resumé af resultaterne af de høringer, som Kommissionen har gennemført.

- **Indhentning og brug af ekspertbistand**

Ud over ovennævnte interessenthøringer indsamlede og anvendte Kommissionen også ekspertise fra andre kilder.

Ved udarbejdelsen af forslaget indhentede Kommissionen ekspertbistand fra ekspertgruppen om anerkendelse af forældreskab mellem medlemsstaterne, som den nedsatte i 2021. Kommissionen deltog også i ekspertmøder om forældre-/surrogatprojektet under Haagerkonferencen om International Privatret og konsulterede akademisk litteratur, rapporter og undersøgelser.

Ved udarbejdelsen af konsekvensanalysen baserede Kommissionen sig på en undersøgelse foretaget af en ekstern kontrahent. Den eksterne kontrahent udarbejdede også landerapporter om bl.a. medlemsstaternes materielle ret og internationale privatret om forældreskab. Kontrahentens undersøgelse anvendte forskellige værktøjer til at analysere de eksisterende problemer med anerkendelse af forældreskab, virkningerne af dette forslag og de overvejede politiske løsningsmodeller. Disse værktøjer omfattede anvendelse af empiriske data indsamlet på forskellige måder (interviews, spørgeskemaer, nationale rapporter) samt statistikker og skrivebordsundersøgelser. I de tilfælde, hvor der ikke forelå kvantitative data, blev der anvendt kvalitative skøn. Undersøgelsen fra den eksterne kontrahent konkluderede, at den mest hensigtsmæssige løsning for Unionen til at nå sine politiske mål ville være vedtagelse af

²⁶ I medfør af protokol nr. 22 om Danmarks stilling, der er knyttet som bilag til traktaterne, deltager Danmark ikke i foranstaltninger, der vedtages i henhold til artikel 81 i TEUF.

et lovgivningsinstrument om anerkendelse af forældreskab mellem medlemsstaterne, herunder indførelse af en europæisk forældreskabsattest.

- **Konsekvensanalyse**

På grundlag af Kommissionens retningslinjer for bedre regulering²⁷ og konklusionerne af den indledende konsekvensanalyse udarbejdede Kommissionen en konsekvensanalyse af forslaget. I konsekvensanalysen blev følgende løsningsmodeller overvejet: i) referencescenariet, ii) en henstilling fra Kommissionen rettet til medlemsstaterne, iii) lovgivningsmæssige foranstaltninger bestående af en forordning om anerkendelse af forældreskab mellem medlemsstaterne og iv) lovgivningsmæssige foranstaltninger bestående af en forordning om anerkendelse af forældreskab mellem medlemsstaterne, herunder indførelse af en valgfri europæisk forældreskabsattest. Alle disse politiske løsningsmodeller, herunder referencescenariet, vil blive ledsaget af visse ikkelovgivningsmæssige foranstaltninger for at øge bevidstheden, fremme god praksis og forbedre samarbejdet mellem myndigheder i medlemsstaterne, der beskæftiger sig med forældreskabsspørgsmål.

I konsekvensanalysen blev hver af disse løsningsmodeller undersøgt med hensyn til deres forventede virkninger og deres effektivitet, virkningsfuldhed og sammenhæng med Unionens retlige og politiske rammer. På grundlag af denne vurdering var den løsningsmodel, der bestod af et forslag til forordning om anerkendelse af forældreskab mellem medlemsstaterne, herunder indførelse af en valgfri europæisk forældreskabsattest, den valgte løsningsmodel.

I konsekvensanalysen konkluderes det, at den valgte løsning i høj grad vil lette anerkendelsen af forældreskab for alle de anslåede 2 millioner børn af grænseoverskridende familier og ikke kun for dem, der i øjeblikket står over for de fleste problemer med anerkendelse af forældreskab. Navnlig vil den europæiske forældreskabsattest, der specifikt er udformet til brug i en anden medlemsstat, mindske den administrative byrde i forbindelse med anerkendelsesprocedurerne og oversættelsesomkostningerne for alle familier.

Den valgte løsningsmodel vil også være den mest effektive løsning på problemerne med anerkendelse af forældreskab, da de positive juridiske, sociale og psykologiske virkninger vil være de største. Den valgte løsning vil have en klar positiv indvirkning på beskyttelsen af børns grundlæggende rettigheder, såsom deres ret til identitet, ikkeforskelsbehandling og privatliv og familieliv. Den ville også være det mest effektive middel til at beskytte de rettigheder, som børn har som følge af forældreskab i henhold til national ret, såsom deres ret til underhold og arv i en anden medlemsstat. Endelig vil løsningen også have en positiv social og psykologisk virkning, da den vil føre til, at børn i grænseoverskridende situationer behandles som lokale børn.

Med vedtagelsen af ensartede EU-regler om international kompetence og lovvalg og anerkendelse af forældreskab, uden at der stilles krav om en specifik procedure, vil den valgte løsning fjerne de omkostninger og den byrde, der er forbundet med de administrative procedurer og retssager, som børn og deres familier i øjeblikket skal bære for at få forældreskab anerkendt i en anden medlemsstat. Det er blevet anslået, at de gennemsnitlige omkostninger pr. anerkendelsesprocedure vil falde med 71 % ved den valgte løsning og med 90 % for de familier, der i øjeblikket står over for de alvorligste problemer med anerkendelse af forældreskab.

²⁷ SWD(2021) 305 final.

Den valgte løsning vil igen føre til betydelige besparelser med hensyn til omkostninger, tid og byrde for de offentlige myndigheder i medlemsstaterne. Det anslås, at omkostningerne til anerkendelsesprocedurer, som afholdes af de offentlige myndigheder, vil falde med 54 % under den valgte løsningsmodel.

- **Grundlæggende rettigheder**

Som forklaret ovenfor fører de nuværende problemer med anerkendelse af forældreskab til situationer, der krænker børns grundlæggende rettigheder og andre rettigheder i grænseoverskridende situationer. Fratagelse af børns retlige status og af det forældreskab, der er fastslået i en anden medlemsstat, er i strid med børns grundlæggende rettigheder med hensyn til identitet, ikkeforskelsbehandling og respekt for privatliv og familieliv samt i strid med deres tarv. Ved at lette anerkendelsen af forældreskab mellem medlemsstaterne har forslaget til formål at beskytte børns grundlæggende rettigheder i grænseoverskridende situationer og sikre kontinuiteten for forældrestatus i Unionen.

4. VIRKNINGER FOR BUDGETTET

Medlemsstaterne kan pådrage sig engangsomkostninger for at tilpasse sig de nye regler i forordningen, navnlig omkostninger som følge af behovet for at uddanne dommere, civile justitssekretærer og andre kompetente myndigheder i de nye regler. Der kan forventes mindre tilbagevendende omkostninger til efter- og videreuddannelse af disse myndigheder. Ingen af disse omkostninger forventes at være betydelige, og de vil under alle omstændigheder blive opvejet af de effektivitetsgevinster og omkostningsbesparelser, som forordningen medfører.

Bestemmelserne i forslaget om digital kommunikation gennem det europæiske elektroniske adgangspunkt inden for rammerne af det decentrale IT-system, der er oprettet ved forordning (EU) XX/YYYY [digitaliseringsforordningen], vil have en indvirkning på Unionens budget, som kan dækkes gennem omfordeling inden for programmet for retlige anliggender. Denne virkning vil være lille, fordi det decentrale IT-system ikke behøver at blive oprettet specifikt med henblik på anvendelsen af forslaget, men vil blive udviklet til mange EU-instrumenter om retligt samarbejde på det civil- og handelsretlige område i henhold til [digitaliseringsforordningen].

Medlemsstaterne vil også skulle afholde omkostninger til at installere og vedligeholde det decentrale IT-systems adgangspunkter på deres område og til at tilpasse deres nationale IT-systemer, så de bliver interoperable med adgangspunkterne. Som bemærket ville størstedelen af disse finansielle investeringer imidlertid allerede være foretaget i forbindelse med digitaliseringen af andre EU-instrumenter om retligt samarbejde på det civil- og handelsretlige område. Desuden vil medlemsstaterne kunne ansøge om tilskud til at finansiere disse omkostninger under de relevante EU-finansieringsprogrammer, navnlig fondene under samhørighedspolitikken og programmet for retlige anliggender.

5. ANDRE FORHOLD

- **Planer for gennemførelsen og foranstaltninger til overvågning, evaluering og rapportering**

En forordning gælder umiddelbart i alle medlemsstater og skal derfor ikke gennemføres i national ret.

Forslaget indeholder bestemmelser om passende overvågnings-, evaluerings- og rapporteringsforpligtelser. For det første vil den praktiske anvendelse af forordningen blive overvåget gennem regelmæssige møder i Det Europæiske Retlige Netværk på det civil- og handelsretlige område med deltagelse af eksperter fra medlemsstaterne. Desuden vil Kommissionen foretage en fuldstændig evaluering af anvendelsen af forordningen, fem år efter forordningen finder anvendelse. Evalueringen vil blive foretaget på grundlag af bl.a. input fra medlemsstaternes myndigheder, eksterne eksperter og relevante interessenter.

- **Redegørelse for bestemmelserne i forslaget**

Forslaget består af ni kapitler: i) genstand, anvendelsesområde og definitioner, ii) kompetence i sager om forældreskab i grænseoverskridende situationer, iii) den lovgivning, der finder anvendelse på fastlæggelse af forældreskab i grænseoverskridende situationer, iv) anerkendelse af retsafgørelser og officielt bekræftede dokumenter med bindende retsvirkning, der er udstedt i en anden medlemsstat, v) accept af officielt bekræftede dokumenter, der ikke har bindende retsvirkning, og som er udstedt i en anden medlemsstat, vi) den europæiske forældreskabsattest, vii) digital kommunikation, viii) delegerede retsakter samt ix) almindelige og afsluttende bestemmelser.

Kapitel I — Genstand, anvendelsesområde og definitioner

I **artikel 1** fastsættes forslagets genstand. Forslaget har til formål at nå sit mål om at lette anerkendelsen i en medlemsstat af forældreskab, der er fastslået i en anden medlemsstat, gennem vedtagelse af ensartede regler om i) international kompetence for fastlæggelse af forældreskab i en medlemsstat i grænseoverskridende situationer, ii) den lovgivning, der finder anvendelse på fastlæggelse af forældreskab i en medlemsstat i grænseoverskridende situationer, iii) anerkendelse af retsafgørelser og officielt bekræftede dokumenter, der fastslår forældreskab med bindende retsvirkning, iv) accept af officielt bekræftede dokumenter, der ikke har bindende retsvirkning i oprindelsesmedlemsstaten, men som har beviskraft i denne medlemsstat, og v) indførelse af en valgfri europæisk forældreskabsattest, der gør det muligt for et barn eller en juridisk repræsentant at fremlægge bevis for forældreskab i en anden medlemsstat.

Forældreskab fastslås typisk i henhold til lov eller ved en retsakt fra en kompetent myndighed, f.eks. en retsafgørelse, en afgørelse truffet af en administrativ myndighed eller et notarialdokument, hvorefter forældreskabet typisk registreres i medlemsstatens civil- eller folkeregister. Borgerne anmoder imidlertid oftest om anerkendelse af forældreskab i en anden medlemsstat på grundlag af et officielt bekræftet dokument, som ikke fastlægger forældreskab med bindende retsvirkning, men som har beviskraft som følge af det forældreskab, der tidligere er fastslået i den pågældende medlemsstat på anden vis (i medfør af loven eller ved en retsakt fra en kompetent myndighed). Sådanne officielt bekræftede dokumenter kan f.eks. være en udskrift af folkeregistret eller en fødsels- eller forældreskabsattest. De ensartede regler i forslaget om, hvilken lov der finder anvendelse på fastlæggelse af forældreskab i grænseoverskridende situationer, har til formål at lette accepten af officielt bekræftede dokumenter uden bindende retsvirkning, men med beviskraft i oprindelsesmedlemsstaten for enten det forældreskab, der tidligere er fastslået i den pågældende medlemsstat (f.eks. en fødselsattest), eller andre forhold end fastlæggelse af forældreskab (f.eks. en anerkendelse af faderskab eller meddelelse af samtykke til fastlæggelse af forældreskab).

I **artikel 2** om forslagets forhold til andre bestemmelser i EU-retten præciseres det, at forslaget ikke bør berøre de rettigheder, som et barn har i henhold til EU-retten, navnlig

rettighederne i henhold til EU-retten om fri bevægelighed, herunder direktiv 2004/38/EF²⁸. Forslaget har ikke til formål at fastsætte yderligere betingelser eller krav vedrørende anerkendelse af forældreskab med henblik på udøvelse af rettigheder, der følger af EU-retten, eller at påvirke gennemførelsen af sådanne regler. EU-retten om fri bevægelighed vil derfor fortsat finde anvendelse uden at blive berørt. Navnlig kan anerkendelse af forældreskab med henblik på udøvelse af de rettigheder, der følger af EU-retten, kun nægtes af grunde, der er tilladt i henhold til EU-retten om fri bevægelighed som fortolket af Domstolen. På grundlag af gældende EU-ret i henhold til artikel 21 i TEUF og den afledte ret, som fortolket af Domstolen, kan respekten for en medlemsstats nationale identitet i henhold til artikel 4, stk. 2, i TEU og en medlemsstats grundlæggende retsprincipper heller ikke tjene som begrundelse for at nægte at anerkende et slægtskabsforhold mellem børn og deres forældre, som har samme køn, med henblik på at udøve de rettigheder, som barnet har i henhold til EU-retten. Med henblik på udøvelsen af de rettigheder, der følger af EU-retten, kan der desuden fremlægges bevis for forældreskab på en hvilken som helst måde²⁹. En medlemsstat har derfor ikke ret til at kræve, at en person fremlægger enten den attest, der er omhandlet i forslaget, som ledsager en retsafgørelse eller et officielt bekræftet dokument om forældreskab, eller den europæiske forældreskabsattest, der indføres ved forslaget, hvis personen anmoder om anerkendelse af forældreskab med henblik på de rettigheder, som et barn har i henhold til EU-retten om fri bevægelighed. Dette bør dog ikke forhindre en person i at vælge også at fremlægge den relevante attest eller den europæiske forældreskabsattest i sådanne tilfælde.

I artikel 2 præciseres det også, at forslaget ikke vil berøre anvendelsen af forordningen om offentlige dokumenter³⁰, som allerede forenkler cirkulationen af offentlige dokumenter (såsom domme, notarialdokumenter og administrative attester) på visse områder, herunder fødsel, forældreskab og adoption, for så vidt angår deres ægthed.

Ved **artikel 3** fastsættes forslagens anvendelsesområde. Reglerne om kompetence og lovvalg finder anvendelse, når forældreskab skal fastslås i en medlemsstat i grænseoverskridende situationer. Reglerne om anerkendelse af forældreskab finder anvendelse, når det forældreskab, der skal anerkendes, er fastslået i en medlemsstat, så forslaget omfatter ikke anerkendelse eller i givet fald accept af retsafgørelser og officielt bekræftede dokumenter, der fastslår eller beviser forældreskab, og som er udstedt eller registreret i et tredjeland. I disse tilfælde er anerkendelse eller accept fortsat underlagt den enkelte medlemsstats nationale lovgivning. Forslaget finder imidlertid anvendelse på anerkendelse af forældreskab til alle børn, uanset deres nationalitet og deres forældres nationalitet, forudsat at forældreskabet er fastslået i en medlemsstat og ikke i et tredjeland.

Spørgsmål, der kan have tilknytning til forældreskabet til et barn, men som er omfattet af andre EU-instrumenter eller internationale instrumenter eller af national ret, er udelukket fra

²⁸ De rettigheder, der følger af EU-retten, omfatter unionsborgeres og deres familiemedlemmers ret til at færdes og opholde sig frit inden for Unionen, herunder rettigheder i forbindelse med stipendier, adgang til uddannelse, reduktion af udgifterne til offentlig transport for store familier, lavere takster for studerende til offentlig transport og nedsat entré til museer samt retten til anerkendelse af navn.

²⁹ Se i denne forbindelse Domstolens dom af 25. juli 2002, C-459/99, MRAX, ECLI:EU:C:2002:461, præmis 61 og 62, og dom af 17. februar 2005, C-215/03, Oulane, ECLI:EU:C:2005:95, præmis 23-26.

³⁰ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/1191 af 6. juli 2016 om fremme af den frie bevægelighed for borgere gennem en forenkling af kravene vedrørende fremlæggelse af visse offentlige dokumenter i Den Europæiske Union og om ændring af forordning (EU) nr. 1024/2012 (EUT L 200 af 26.7.2016, s. 1).

forslagets anvendelsesområde, f.eks. spørgsmål vedrørende forældreansvar, underholdsbidrag, arv, adoption mellem lande, eksistensen, gyldigheden eller anerkendelsen af barnets forældres ægteskab eller registrerede partnerskab og virkningerne af at registrere eller undlade at registrere barnets forældreskab i en medlemsstats relevante register. Ved at løse spørgsmålet om forældreskabet til barnet som et indledende spørgsmål vil forslaget imidlertid lette anvendelsen af eksisterende EU-instrumenter om forældreansvar, underholdsbidrag og arv for så vidt angår barnet. Forslaget omhandler heller ikke de rettigheder og forpligtelser, der følger af forældreskab i henhold til national lovgivning, f.eks. barnets nationalitet og navn.

I **artikel 4** defineres med henblik på forslaget begreberne "forældreskab", "barn", "fastlæggelse af forældreskab", "ret" og "retsafgørelse", "officielt bekræftet dokument", "oprindelsesmedlemsstat", "decentralt IT-system" og "europæisk elektronisk adgangspunkt".

- Et **barn** er defineret bredt og omfatter en person af enhver alder, hvis forældreskab skal fastslås, anerkendes eller bevises. Da forældreskabsstatus er relevant i hele en persons liv, finder forslaget anvendelse på børn i alle aldre, dvs. både mindreårige og voksne. Barnets tarv og retten til at blive hørt skal imidlertid forstås som en henvisning til barnet som defineret i FN's konvention om barnets rettigheder, dvs. som en person under 18 år, medmindre myndighedsalderen nås tidligere i henhold til den lovgivning, der finder anvendelse på barnet.
- **Forældreskab**, også kaldet slægtskab i lige linje, betyder det retlige forhold mellem forældre og barn, herunder den retlige status som barn af en eller flere bestemte forældre. I forbindelse med forslaget kan forældreskab være biologisk, genetisk, ved adoption eller i henhold til lov. Som nævnt omfatter forslaget forældreskab, der er fastslået i en medlemsstat til både mindreårige og voksne, herunder et afdødt barn og et barn, der endnu ikke er født, uanset om det er for en enlig forælder, et de facto-par, et ægtepar eller et par i et registreret partnerskab. Det omfatter anerkendelse af forældreskab til et barn, uanset hvordan barnet er blevet undfanget eller født — dvs. også børn, der er undfanget ved hjælp af assisteret reproduktionsteknologi — og uanset barnets familietype — og dermed også børn med to forældre af samme køn, børn med en enkelt forælder og børn, der adopteres nationalt i en medlemsstat af en eller to forældre.
- Ved **fastlæggelse af forældreskab** forstås den retlige fastlæggelse af forholdet mellem et barn og hver forælder, herunder fastlæggelse af forældreskab efter anfægtelse af et allerede fastslået forældreskab. Hvis det er relevant, kan dette udtryk også omfatte bortfald eller ophør af forældreskab. Forslaget finder ikke anvendelse på fastlæggelse af forældreskab i indenlandske situationer uden grænseoverskridende elementer, såsom en indenlandsk adoption i en medlemsstat, selv om det finder anvendelse på anerkendelse af forældreskab, der er fastslået i sådanne nationale situationer i en medlemsstat.
- **Officielt bekræftede dokumenter** defineres bredt som i andre EU-forordninger om civilret. Officielt bekræftede dokumenter i henhold til forslaget omfatter således i) dokumenter, der fastslår forældreskab med bindende retsvirkning, såsom notarialdokumenter (f.eks. i forbindelse med adoption, eller hvor barnet endnu ikke er født), eller administrative afgørelser (f.eks. efter anerkendelse af faderskab) samt ii) dokumenter, der ikke fastslår forældreskab med bindende retsvirkning, men som dokumenterer det forældreskab, der er fastslået på anden vis (f.eks. en udskrift af et civil- eller folkeregister, en fødselsattest eller en forældreskabsattest) eller bevis for

andre forhold (f.eks. et notarialdokument eller et administrativt dokument, der bekræfter faderskab eller giver samtykke til anvendelse af assisteret reproduktionsteknologi).

I artikel 5 præciseres det, at forslaget ikke berører spørgsmålet om, hvilke myndigheder i hver medlemsstat der har kompetence til at behandle spørgsmål om forældreskab (f.eks. retter, administrative myndigheder, notarer, registratorer og/eller andre myndigheder).

Kapitel II — Kompetence

For at lette anerkendelsen eller i givet fald accepten af retsafgørelser og officielt bekræftede dokumenter om forældreskab fastsætter forslaget ensartede kompetenceregler for fastlæggelse af forældreskab med et grænseoverskridende element. Kompetencereglerne forhindrer også parallelle retssager i forskellige medlemsstater med mulige modstridende afgørelser. Da rettigheder vedrørende forældreskab i de fleste medlemsstater ikke kan afgøres eller frafalde, giver forslaget ikke mulighed for partsautonomi med hensyn til kompetence (f.eks. værning eller overførsel af kompetence).

Forslaget indeholder alternative kompetenceregler for at lette adgangen til klage og domstolsprøvelse i en medlemsstat. For at sikre, at børn har adgang til en ret, der befinder sig i nærheden af dem, er kompetencereglerne baseret på deres nærhed til barnet. Kompetencen kan således alternativt ligge hos den medlemsstat, hvor barnet har sit sædvanlige opholdssted, hvor barnet er statsborger, hvor sagsøgte har sit sædvanlige opholdssted (f.eks. den person, over for hvem barnet gør krav på forældreskab), hvor en af forældrene har sit sædvanlige opholdssted, eller hvor en af forældrene er statsborger, eller hvor barnet er født. I overensstemmelse med Domstolens eksisterende retspraksis på området fastlægges det sædvanlige opholdssted på grundlag af alle de særlige omstændigheder i den enkelte sag.

Hvis kompetencen ikke kan fastslås på grundlag af en af de generelle alternative kompetenceregler, bør retterne i den medlemsstat, hvor barnet befinder sig, have kompetence. Denne kompetenceregulering kan navnlig finde anvendelse på flygtningebørn og internationalt fordrevne børn. Har ingen ret i en medlemsstat kompetence i medfør af forslaget, afgøres spørgsmålet om supplerende kompetence i hver enkelt medlemsstat efter medlemsstatens egen lovgivning. For at afhjælpe situationer med manglende adgang til domstolsprøvelse indeholder dette forslag også bestemmelser om forum necessitatis, der gør det muligt for en ret i en medlemsstat, som en sag har tilstrækkelig tilknytning til, at træffe afgørelse i en sag om forældreskab, der er nært knyttet til et tredjeland. Dette kan ske undtagelsesvis, f.eks. hvis en retssag viser sig umulig i det pågældende tredjeland, f.eks. på grund af borgerkrig, eller hvis barnet eller en anden berettiget part ikke med rimelighed kan forventes at anlægge sag i det pågældende tredjeland.

Forslaget henviser også til, at børn under 18 år, som er i stand til at udtrykke deres mening, har ret til at få mulighed for at give udtryk for denne mening i sager vedrørende forældreskab, som børnene er omfattet af.

Kapitel III — Lovvalg

Forslaget bør skabe retssikkerhed og forudsigelighed ved at foreslå fælles regler for, hvilken lovgivning der finder anvendelse på fastlæggelse af forældreskab i grænseoverskridende situationer. Sådanne fælles regler har til formål at undgå modstridende afgørelser om forældreskab afhængigt af, hvilken medlemsstats retter eller andre kompetente myndigheder der fastslår forældreskab. De har også til formål bl.a. at lette accepten af officielt bekræftede dokumenter, der ikke fastlægger forældreskab med bindende retsvirkning i oprindelsesmedlemsstaten, men som har beviskraft i denne medlemsstat.

Den lov, der skal finde anvendelse i henhold til forslaget, har universel karakter, dvs. finder anvendelse, uanset om det er lovgivningen i en medlemsstat eller et tredjelands lovgivning. Som hovedregel bør den lov, der finder anvendelse på fastlæggelsen af forældreskab, være loven i den stat, hvor den person, der har født barnet, har sit sædvanlige opholdssted på fødselstidspunktet. For at sikre, at den lov, der finder anvendelse, kan fastlægges under alle omstændigheder, hvor den fødende persons sædvanlige opholdssted på fødselstidspunktet ikke kan fastslås (f.eks. hvis der er tale om en flygtning eller en internationalt fordrevet mor), bør lovgivningen i barnets fødselsland dog finde anvendelse.

For at løse de hyppigste problemer med anerkendelse af forældreskab, der opstår i dag, kan myndighederne i en medlemsstat, der har kompetence i forældreskabsspørgsmål i henhold til forslaget, som en undtagelse fra ovennævnte regel, hvor denne regel resulterer i fastlæggelse af forældreskab for så vidt angår kun én forælder (typisk den genetiske forælder i et par af samme køn), anvende en af to subsidiære alternative regler, enten loven i det land, hvor en af forældrene er statsborger, eller loven i barnets fødselsland, for at fastslå forældreskabet for så vidt angår den anden forælder (typisk den ikkegenetiske forælder i et par af samme køn). Denne mulighed kan anvendes af myndigheder med kompetence, der først overvejer at fastslå forældreskab, men også af myndigheder med kompetence i en situation, hvor myndighederne i en anden medlemsstat allerede har fastslået forældreskab for så vidt angår kun én forælder. Når en retsafgørelse eller et officielt bekræftet dokument, der fastslår forældreskab med bindende retsvirkning for hver af forældrene i overensstemmelse med en af de love, der finder anvendelse i henhold til forslaget, er udstedt, udarbejdet eller registreret af en ret eller en anden kompetent myndighed i en medlemsstat, der har kompetence i henhold til forslaget, bør hvert af disse dokumenter, der fastslår forældreskabet for hver af forældrene, anerkendes i alle andre medlemsstater i overensstemmelse med de regler om anerkendelse, der er fastsat i forslaget. Desuden kan barnet (eller en juridisk repræsentant) anmode om og bruge en europæisk forældreskabsattest til at dokumentere forældreskabet for begge forældre i en anden medlemsstat.

Almene hensyn bør gøre det muligt for retter og andre kompetente myndigheder, der fastslår forældreskab i grænseoverskridende situationer, under særlige omstændigheder at se bort fra visse bestemmelser i fremmed ret, når anvendelsen af sådanne bestemmelser i en given sag ville være åbenbart uforenelig med grundlæggende retsprincipper (ordre public) i deres medlemsstat. Sådanne myndigheder bør dog ikke kunne anvende denne undtagelse til at tilsidesætte lovgivningen i en anden stat, når dette ville være i strid med chartret og navnlig chartrets artikel 21, som forbyder forskelsbehandling. Denne undtagelse bør derfor ikke finde anvendelse på afvisning af at anvende en bestemmelse i en anden stat, der giver mulighed for forældreskab for så vidt angår to forældre i et par af samme køn, alene med den begrundelse, at forældrene er af samme køn.

Kapitel IV — Anerkendelse

Dette kapitel indeholder regler om anerkendelse af retsafgørelser og officielt bekræftede dokumenter, der fastslår forældreskab med bindende retsvirkning, og som er udstedt i en anden medlemsstat.

Anerkendelse i en medlemsstat af retsafgørelser truffet i en anden medlemsstat og af officielt bekræftede dokumenter, der fastslår forældreskab med bindende retsvirkning i oprindelsesmedlemsstaten, bør baseres på princippet om gensidig tillid til hinandens retssystem. Denne tillid bør styrkes yderligere gennem vedtagelse af ensartede regler om international kompetence og om den lovgivning, der finder anvendelse på fastlæggelse af forældreskab i grænseoverskridende situationer. Retsafgørelser og officielt bekræftede dokumenter, der fastslår forældreskab med bindende retsvirkning, og som er udstedt i en medlemsstat, bør anerkendes i en anden medlemsstat, uden at der stilles krav om en særlig procedure, herunder ajourføring af barnets civilstandsattester. Dette berører ikke muligheden for, at en berørt part kan anlægge sag for at opnå en afgørelse om, at der ikke er grund til at nægte anerkendelse af forældreskab eller en sag om manglende anerkendelse af forældreskab.

En part, der ønsker at påberåbe sig en retsafgørelse eller et officielt bekræftet dokument, der fastslår forældreskab med bindende retsvirkning i en anden medlemsstat, bør fremlægge en kopi af retsafgørelsen eller det officielt bekræftede dokument og den relevante attesting. Attesteringer har til formål at lette læsbarheden af de dokumenter, de ledsager, og dermed deres anerkendelse. For så vidt angår officielt bekræftede dokumenter, der fastslår forældreskab med bindende retsvirkning, tjener attesten også til at bevise, at den medlemsstat, hvis myndighed har udstedt det officielt bekræftede dokument, havde kompetence til at fastslå forældreskab i henhold til forslaget.

Myndighederne i den medlemsstat, hvor forældreskabet påberåbes, har ikke ret til at kræve fremlæggelse af en attest, der ledsager en retsafgørelse eller et officielt bekræftet dokument, der fastslår forældreskab med bindende retsvirkning, eller en europæisk forældreskabsattest, hvis forældreskab påberåbes med henblik på rettigheder, der følger af EU-retten, herunder retten til fri bevægelighed. Dette bør dog ikke forhindre en person i at vælge også at fremlægge den relevante attest eller en europæisk forældreskabsattest i sådanne tilfælde.

I henhold til forslaget er listen over grunde til afslag på anerkendelse af forældreskab udtømmende i overensstemmelse med det underliggende mål om at lette anerkendelsen af forældreskab. Ved vurderingen af et eventuelt afslag på anerkendelse af forældreskab på grundlag af grundlæggende retsprincipper skal medlemsstaternes myndigheder tage hensyn til barnets interesser, navnlig beskyttelsen af barnets rettigheder, herunder bevarelsen af reelle familiemæssige bånd mellem barnet og forældrene. Begrundelsen for afslag på anerkendelse på grundlag af grundlæggende retsprincipper (ordre public) skal anvendes undtagelsesvis og i lyset af omstændighederne i hvert enkelt tilfælde, dvs. ikke til abstrakt at tilsidesætte anerkendelsen af forældreskabet til et barn, f.eks. når der er tale om forældre af samme køn. I et givet tilfælde skal en sådan anerkendelse være åbenbart uforenelig med grundlæggende retsprincipper i den medlemsstat, som anmodningen rettes til, f.eks. fordi en persons grundlæggende rettigheder er blevet krænket i forbindelse med barnets undfangelse, fødsel eller adoption eller i forbindelse med fastlæggelsen af forældreskabet til barnet. Retterne eller andre kompetente myndigheder bør ikke kunne nægte at anerkende en retsafgørelse eller et officielt bekræftet dokument, der er udstedt i en anden medlemsstat, hvis dette ville være i strid med chartret, navnlig artikel 21, som forbyder forskelsbehandling, herunder af børn. Medlemsstaternes myndigheder kan således ikke af hensyn til den offentlige orden nægte at

anerkende en retsafgørelse eller et officielt bekræftet dokument, der fastslår forældreskab ved adoption af en enlig mand eller fastslår forældreskab for så vidt angår to forældre i et par af samme køn, alene med den begrundelse, at forældrene er af samme køn.

Forslaget vil ikke berøre de begrænsninger, der følger af Domstolens retspraksis vedrørende anvendelsen af grundlæggende retsprincipper til at nægte anerkendelse af forældreskab, når medlemsstaterne i henhold til EU-retten om fri bevægelighed er forpligtet til at anerkende et dokument, der fastslår et forældre-barn-forhold, og som er udstedt af myndighederne i en anden medlemsstat med henblik på udøvelse af de rettigheder, der følger af EU-retten. Navnlig kan anerkendelsen af et forældre-barn-forhold med henblik på udøvelsen af de rettigheder, som barnet har i henhold til EU-retten, ikke nægtes under påberåbelse af grundlæggende retsprincipper med den begrundelse, at forældrene er af samme køn.

Kapitel V — Officielt bekræftede dokumenter uden bindende retsvirkning

Forslaget indeholder også bestemmelser om accept af officielt bekræftede dokumenter, der ikke fastlægger forældreskab med bindende retsvirkning i oprindelsesmedlemsstaten, men som har beviskraft i denne medlemsstat. De bevismæssige virkninger kan henvise til den forudgående fastlæggelse af forældreskab på anden vis eller til andre faktiske omstændigheder. Afhængigt af den nationale lovgivning kan et sådant officielt bekræftet dokument f.eks. være en fødselsattest, en forældreskabsattest, et uddrag af fødselsregistret eller et notarialdokument eller et administrativt dokument, der bekræfter en anerkendelse af faderskab eller samtykke fra en mor eller et barn til fastlæggelse af forældreskab.

Sådanne officielt bekræftede dokumenter bør have samme beviskraft i en anden medlemsstat, som de har i oprindelsesmedlemsstaten, eller de mest sammenlignelige virkninger. En person, der ønsker at anvende et sådant officielt bekræftet dokument i en anden medlemsstat, kan anmode den myndighed, der formelt har udstedt eller registreret det officielt bekræftede dokument i oprindelsesmedlemsstaten, om at udstede en attest, der beskriver dokumentets beviskraft.

Accept af officielt bekræftede dokumenter, der ikke har bindende retsvirkning, men som har beviskraft, kan kun afslås af hensyn til grundlæggende retsprincipper (ordre public) med de samme begrænsninger, som gælder for denne afslagsgrund, når de anvendes på retsafgørelser og officielt bekræftede dokumenter med bindende retsvirkning, herunder med hensyn til overholdelse af chartret.

Kapitel VI — europæisk forældreskabsattest

Forslaget indeholder bestemmelser om indførelse af en valgfri europæisk forældreskabsattest ("attesten"). Denne ensartede attest har specifikt til formål at lette anerkendelsen af forældreskab inden for Unionen, da det vil blive udstedt "til brug i en anden medlemsstat". Attesten skal udstedes i den medlemsstat, hvor forældreskabet er fastslået i overensstemmelse med gældende lov, og hvis retter er kompetente i henhold til forslaget. Når attesten er udstedt, kan den også anvendes i den medlemsstat, hvor den er udstedt.

Attesten er en valgfri attest, da medlemsstaternes myndigheder kun vil være forpligtet til at udstede den, hvis barnet eller en juridisk repræsentant anmoder herom. Personer, der har ret til at anmode om en attest, vil derfor ikke være forpligtet hertil og vil frit kunne fremlægge andre dokumenter, såsom en retsafgørelse eller et officielt bekræftet dokument ledsaget af den relevante attest, når de anmoder om anerkendelse af forældreskab i en anden medlemsstat. Ingen myndighed eller person, der får forelagt en kopi af attesten, der er udstedt i en anden

medlemsstat, vil dog have ret til at anmode om, at der fremlægges en retsafgørelse eller et officielt bekræftet dokument i stedet for attesten.

Nationale fødsels- eller forældreskabsattester er typisk officielt bekræftede dokumenter, der har beviskraft som forældreskab. Nationale attester udstedes efter forskellige procedurer, i forskellige formater og på forskellige sprog i hver medlemsstat og har forskelligt indhold og forskellige virkninger afhængigt af udstedelsesmedlemsstaten. I henhold til forslaget kan de udsendes sammen med en fakultativ attest, der beskriver deres bevismæssige virkninger, og deres beviskraft skal accepteres, medmindre de strider mod de grundlæggende retsprincipper i den medlemsstat, hvor de fremlægges.

Derimod udstedes en attest altid efter den samme procedure som den, der er fastsat i forslaget, i en ensartet standardformular (indeholdt i bilag V til forslaget) og med samme indhold og virkninger i hele Unionen som fastsat i forslaget. Attesten forudsættes nøjagtigt at vise de elementer, der er fastlagt i henhold til den lovgivning, der finder anvendelse i henhold til forslaget, og behøver ikke at blive gennemført i et nationalt dokument, før den kan optages i det relevante register i en medlemsstat. Da attestformularen vil være tilgængelig på alle EU-sprog, vil behovet for oversættelser blive reduceret betydeligt.

I betragtning af forældreskabsstatusens stabilitet i de fleste tilfælde vil attestens gyldighed og kopier heraf ikke være tidsbegrænsede, uden at dette berører muligheden for at berigtige, ændre, suspendere eller tilbagetrække attesten efter behov.

Kapitel VII — Delegerede retsakter

Hvis der er behov for at ændre standardformularerne for de attester, der ledsager en retsafgørelse eller et officielt bekræftet dokument eller den europæiske forældreskabsattest, der er knyttet som bilag til dette forslag, vil Kommissionen have beføjelse til at vedtage delegerede retsakter, efter at de påkrævede høringer af medlemsstaternes eksperter har fundet sted.

Kapitel VIII — Digitalisering

Dette kapitel indeholder bestemmelser om elektronisk kommunikation mellem fysiske personer (eller deres juridiske repræsentanter) og medlemsstaternes retter eller andre kompetente myndigheder via et decentralt IT-system og det europæiske elektroniske adgangspunkt, der er oprettet på den europæiske e-justiceportal. Medlemsstaternes retter eller andre kompetente myndigheder vil kunne kommunikere med en fysisk person via det europæiske elektroniske adgangspunkt, hvis den fysiske person på forhånd har givet udtrykkeligt samtykke til anvendelsen af dette kommunikationsmiddel.

Kapitel IX — Almindelige og afsluttende bestemmelser

Dette kapitel indeholder navnlig bestemmelser om forslagets forhold til eksisterende internationale konventioner, bestemmelser om databeskyttelse og overgangsbestemmelser om anvendelse af retsafgørelser og officielt bekræftede dokumenter, der er udstedt før datoen for forordningens anvendelse.

Forslag til

RÅDETS FORORDNING**om kompetence, lovvalg, anerkendelse af retsafgørelser og accept af officielt bekræftede dokumenter vedrørende forældreskab og om indførelse af en europæisk forældreskabsattest**

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 81, stk. 3,

under henvisning til forslag fra Europa-Kommissionen,

efter fremsendelse af udkast til lovgivningsmæssig retsakt til de nationale parlamenter,

under henvisning til udtalelse fra Europa-Parlamentet,

efter en særlig lovgivningsprocedure, og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) Unionen har sat sig som mål at skabe, bevare og udbygge et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed under fuld overholdelse af de grundlæggende rettigheder, hvor der er fri bevægelighed for personer og adgang til domstolsprøvelse. Med henblik på en gradvis indførelse af et sådant område skal Unionen vedtage foranstaltninger, der skal sikre gensidig anerkendelse mellem medlemsstaterne af domme og retsafgørelser i udenretslige sager i civilretlige spørgsmål og forenelighed mellem medlemsstaternes regler om lovvalg og civilretlig kompetence.
- (2) Denne forordning vedrører anerkendelse i en medlemsstat af forældreskab til et barn, der er fastslået i en anden medlemsstat. Den har til formål at beskytte børns grundlæggende rettigheder og andre rettigheder i spørgsmål vedrørende forældreskabet til dem i grænseoverskridende situationer, herunder deres ret til en identitet¹, til ikkeforskelsbehandling² og til et privatliv og familieliv³, idet der først og fremmest tages hensyn til barnets tarv⁴. Denne forordning har også til formål at skabe retssikkerhed og forudsigelighed og mindske sagsomkostningerne og byrden for familier, nationale retter og andre kompetente myndigheder i forbindelse med sager om anerkendelse af forældreskab i en anden medlemsstat. For at nå disse mål bør

¹ Artikel 8, i FN's konvention om barnets rettigheder.

² Artikel 2 i FN's konvention om barnets rettigheder, artikel 21 i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder.

³ Artikel 9 i FN's konvention om barnets rettigheder og artikel 7 og 24 i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder.

⁴ Artikel 3 i FN's konvention om barnets rettigheder, artikel 24 i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder.

denne forordning kræve, at medlemsstaterne til alle formål anerkender et barns forældreskab som fastslået i en anden medlemsstat.

- (3) Artikel 21, 45, 49 og 56 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF) giver unionsborgere ret til at færdes og opholde sig frit på medlemsstaternes område. Bestemmelserne omfatter unionsborgernes ret til ikke at støde på hindringer og retten til ligebehandling i forhold til landets egne statsborgere i forbindelse med udøvelsen af den frie bevægelighed, herunder for så vidt angår visse sociale fordele, der defineres som enhver fordel, der sandsynligvis vil lette mobiliteten⁵. Denne ret gælder også for familiemedlemmer til unionsborgere som defineret i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2004/38/EF⁶ i spørgsmål vedrørende stipendier, adgang til uddannelse, reduktion af udgifterne til offentlig transport for store familier, lavere priser for studerende til offentlig transport og nedsatte entréafgifter på museer⁷. Den beskyttelse, som traktatens bestemmelser om fri bevægelighed giver, omfatter også retten til at få et navn, der lovligt er tildelt i en medlemsstat, anerkendt i andre medlemsstater⁸.
- (4) Den Europæiske Unions Domstol ("Domstolen") har fastslået, at en medlemsstat er forpligtet til at anerkende et forældre-barn-forhold med henblik på at gøre det muligt for barnet uhindret at udøve den ret til at færdes og opholde sig frit på medlemsstaternes område, der er sikret ved artikel 21, stk. 1, i TEUF, og at udøve alle de rettigheder, som barnet har i henhold til EU-retten⁹. Domstolens praksis kræver imidlertid ikke, at medlemsstaterne med andre formål end udøvelsen af de rettigheder, som barnet har i henhold til EU-retten, anerkender forældre-barn-forholdet mellem barnet og de personer, der er nævnt i den fødselsattest, der er udstedt af myndighederne i en anden medlemsstat, som barnets forældre.
- (5) I henhold til traktaterne ligger kompetencen til at vedtage materielle familieretlige regler, såsom regler om definition af familie og regler om fastlæggelse af forældreskab til et barn, hos medlemsstaterne. I henhold til artikel 81, stk. 3, i TEUF kan Unionen imidlertid vedtage foranstaltninger vedrørende familieret med grænseoverskridende virkninger, navnlig regler om international kompetence, lovvalg og anerkendelse af forældreskab.

⁵ Domstolens dom af 31. maj 1979, *Even*, C-207/78, ECLI:EU:C:1979:144, og af 8. juni 1999, *Meeusen*, C-337/97, ECLI: C: 1999: 284.

⁶ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2004/38/EF af 29. april 2004 om unionsborgeres og deres familiemedlemmers ret til at færdes og opholde sig frit på medlemsstaternes område, om ændring af forordning (EØF) nr. 1612/68 og om ophævelse af direktiv 64/221/EØF, 68/360/EØF, 72/194/EØF, 73/148/EØF, 75/34/EØF, 75/35/EØF, 90/364/EØF, 90/365/EØF og 93/96/EØF (EUT L 158 af 30.4.2004).

⁷ F.eks. Domstolens dom af 3. juli 1974, *Casagrande mod Landeshauptstadt München*, C-9/74, ECLI:EU:C:1974:74, dom af 27. september 1988, *Matteuci*, C-235/87, ECLI:EU:C:1988:460, dom af 30. september 1975, *Cristini mod S.N.C.F.*, C-32/75, ECLI:EU:C:1975:120, og dom af 4. oktober 2012, *Kommissionen mod Østrig*, C-75/11, ECLI:EU:C:2012:605.

⁸ F.eks. Domstolens dom af 2. oktober 2003, *Carlos García Avello mod État belge*, sag C-148/02, ECLI:EU:C:2003:539, dom af 14. oktober 2008, *Grunkin-Paul*, sag C-353/06, ECLI:EU:C:2008:559, dom af 8. juni 2017, *Freitag*, sag C-541/15, ECLI:EU:C:2017:432.

⁹ Domstolens dom af 14. december 2021, *V.M.A. mod Stolichna obshtina*, C 490/20, ECLI:EU:C:2021:1008.

- (6) I overensstemmelse med Unionens kompetence til at vedtage foranstaltninger vedrørende familieret med grænseoverskridende virkninger opfordrede Det Europæiske Råd i 2010 med "Stockholmprogrammet — Et åbent og sikkert Europa i borgernes tjeneste og til deres beskyttelse"¹⁰ Kommissionen til at overveje de problemer, der er opstået i forbindelse med civilstandsattester og adgangen til registre over sådanne dokumenter, og til i lyset af konklusionerne heri at fremsætte passende forslag og overveje, om gensidig anerkendelse af virkningerne af civilstandsattester kunne være hensigtsmæssig, i det mindste på visse områder. Kommissionens handlingsplan om gennemførelse af Stockholmprogrammet¹¹ indeholdt planer om et lovgivningsforslag om fritagelse for formaliteterne i forbindelse med legalisering af dokumenter mellem medlemsstaterne og et lovgivningsforslag om gensidig anerkendelse af virkningerne af visse civilstandsattester, herunder for så vidt angår fødsel, forældreskab og adoption.
- (7) I 2010 offentliggjorde Kommissionen en grønbog med titlen "Færre administrative henvendelser for borgerne: Fremme af fri cirkulation af offentlige dokumenter og anerkendelse af virkningerne af civilstandsattester", hvorved den iværksatte en bred høring om spørgsmål vedrørende fri bevægelighed for offentlige dokumenter og anerkendelse af virkningerne af civilstandsattester. Den overvejede bl.a. muligheden for at indføre et europæisk civilstandsattest, der ville lette den grænseoverskridende anerkendelse af civilstand i Unionen. Formålet med høringen var at indsamle bidrag fra interesserede parter og den brede offentlighed med henblik på at udvikle Unionens politik på disse områder og de relevante lovgivningsforslag. I 2016 vedtog EU-lovgiveren forordning (EU) 2016/1191 om fremme af den frie bevægelighed for borgere gennem en forenkling af kravene vedrørende fremlæggelse af visse offentlige dokumenter i Den Europæiske Union¹², herunder dokumenter om fødsel, forældreskab og adoption.
- (8) Selv om Unionen har kompetence til at vedtage foranstaltninger vedrørende familieret med grænseoverskridende virkninger såsom regler om international kompetence, lovvalg og anerkendelse af forældreskab mellem medlemsstaterne, har Unionen endnu ikke vedtaget bestemmelser på disse områder for så vidt angår forældreskab. De bestemmelser i medlemsstaterne, der i øjeblikket finder anvendelse på disse områder, er forskellige.
- (9) På EU-plan omhandler en række EU-instrumenter visse rettigheder for børn i grænseoverskridende situationer, navnlig Rådets forordning (EF) nr. 4/2009¹³, Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 650/2012¹⁴ og Rådets forordning (EU)

¹⁰ EUT C 115 af 4.5.2010, s. 1.

¹¹ COM(2010) 171 final.

¹² Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/1191 af 6. juli 2016 om fremme af den frie bevægelighed for borgere gennem en forenkling af kravene vedrørende fremlæggelse af visse offentlige dokumenter i Den Europæiske Union og om ændring af forordning (EU) nr. 1024/2012 (EUT L 200 af 26.7.2016, s. 1).

¹³ Rådets forordning (EF) nr. 4/2009 af 18. december 2008 om kompetence, lovvalg, anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser og samarbejde vedrørende underholdspligt (EUT L 7 af 10.1.2009, s. 1).

¹⁴ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 650/2012 af 4. juli 2012 om kompetence, lovvalg, anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser vedrørende arv, og om accept og fuldbyrdelse af officielt bekræftede dokumenter vedrørende arv og om indførelse af et europæisk arvebevis (EUT L 201 af 27.7.2012, s. 107).

2019/1111¹⁵. Disse forordninger indeholder imidlertid ikke bestemmelser om fastlæggelse eller anerkendelse af forældreskab. Anvendelsesområdet for Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/1191¹⁶ omfatter offentlige dokumenter om fødsel, forældreskab og adoption, men nærværende forordning omhandler sådanne dokumenters ægthed og sprog og ikke anerkendelse af deres indhold eller virkninger i en anden medlemsstat.

- (10) Som følge af manglen på EU-bestemmelser om international kompetence og lovvalg i forbindelse med fastlæggelse af forældreskab i grænseoverskridende situationer og om anerkendelse af forældreskab mellem medlemsstaterne kan familier støde på vanskeligheder med at få forældreskabet til deres børn anerkendt til alle formål i Unionen, herunder når de flytter til en anden medlemsstat eller vender tilbage til deres oprindelsesmedlemsstat.
- (11) Børn har en række rettigheder som følge af forældreskab, herunder retten til identitet, navn, nationalitet (hvis reguleret af jus sanguinis), forældremyndighed og samværsret med deres forældre, underholdsrettigheder, arverettigheder og retten til at blive retligt repræsenteret af deres forældre. Manglende anerkendelse i en medlemsstat af forældreskab, der er fastslået i en anden medlemsstat, kan have alvorlige negative konsekvenser for børns grundlæggende rettigheder og for de rettigheder, som de har i henhold til national ret. Dette kan få familier til at indlede en retssag med henblik på at få forældreskabet til deres barn anerkendt i en anden medlemsstat, selv om resultatet af sådanne sager ikke er sikkert, og de medfører betydelige tids- og omkostningsmæssige konsekvenser for både familier og medlemsstaternes retssystemer. I sidste ende kan familier blive afskrækket fra at udøve deres ret til fri bevægelighed af frygt for, at forældreskabet til deres barn ikke vil blive anerkendt i en anden medlemsstat med henblik på rettigheder, der følger af national ret.
- (12) I 2020 bebudede Kommissionen foranstaltninger¹⁷, der skal sikre, at forældreskab, der er fastslået i en medlemsstat, anerkendes i alle andre medlemsstater. Dette initiativ indgik i EU's strategi for ligestilling af LGBTIQ-personer fra 2020¹⁸ og EU-strategien for børns rettigheder fra 2021¹⁹ som en nøgleaktion til støtte for ligestilling og børns rettigheder. Europa-Parlamentet glædede sig over Kommissionens initiativ i sin

¹⁵ Rådets forordning (EU) 2019/1111 af 25. juni 2019 om kompetence, anerkendelse og fuldbyrdelse af afgørelser i ægteskabssager og i sager vedrørende forældreansvar og om internationale børnebortførelser (EUT L 178 af 2.7.2019, s. 1).

¹⁶ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/1191 af 6. juli 2016 om fremme af den frie bevægelighed for borgere gennem en forenkling af kravene vedrørende fremlæggelse af visse offentlige dokumenter i Den Europæiske Union og om ændring af forordning (EU) nr. 1024/2012 (EUT L 200 af 26.7.2016, s. 1).

¹⁷ Kommissionsformand Ursula von der Leyens tale om Unionens tilstand på Europa-Parlamentets plenarmøde den 20. september 2020.

¹⁸ En Union med lige muligheder: Strategi for ligestilling af LGBTIQ-personer 2020-2025, COM(2020) 698 final.

¹⁹ EU-strategi om barnets rettigheder (COM(2021) 142 final).

beslutning fra 2021 om LGBTIQ-rettigheder i EU²⁰ og i sin beslutning fra 2022 om beskyttelse af børns rettigheder i civil-, forvaltnings- og familieretlige sager²¹.

- (13) Denne forordning bør ikke berøre de rettigheder, som et barn har i henhold til EU-retten, navnlig de rettigheder, som et barn har i henhold til EU-retten om fri bevægelighed, herunder direktiv 2004/38/EF. Medlemsstaterne skal f.eks. allerede i dag anerkende et forældre-barn-forhold med henblik på at give børn mulighed for uhindret at udøve retten til at færdes og opholde sig frit på medlemsstaternes område med hver af deres to forældre og til at udøve alle de rettigheder, som barnet har i henhold til EU-retten. Denne forordning fastsætter ikke yderligere betingelser eller krav for udøvelsen af sådanne rettigheder.
- (14) I henhold til artikel 21 i TEUF og den afledte ret, som fortolket af Domstolen, kan respekten for en medlemsstats nationale identitet i henhold til artikel 4, stk. 2, i TEU og en medlemsstats grundlæggende retsprincipper ikke tjene som begrundelse for at nægte at anerkende et slægtskabsforhold mellem børn og deres forældre af samme køn med henblik på at udøve de rettigheder, som et barn har i henhold til EU-retten. I forbindelse med udøvelsen af sådanne rettigheder kan der desuden fremlægges bevis for forældreskab på en hvilken som helst måde²². En medlemsstat har derfor ikke ret til at kræve, at en person fremlægger enten de attester, der er omhandlet i denne forordning, og som ledsager en retsafgørelse eller et officielt bekræftet dokument om forældreskab, eller den europæiske forældreskabsattest, der er oprettet ved denne forordning, hvis personen i forbindelse med udøvelsen af retten til fri bevægelighed påberåber sig rettigheder, som et barn har i henhold til EU-retten. Dette bør dog ikke i sådanne tilfælde forhindre en person i at vælge også at fremlægge den relevante attest eller den europæiske forældreskabsattest, der er fastsat i denne forordning. For at sikre, at unionsborgere og deres familiemedlemmer informeres om, at de rettigheder, som et barn har i henhold til EU-retten, ikke berøres af denne forordning, bør de former for attester og den europæiske forældreskabsattest, der er knyttet som bilag til denne forordning, indeholde en erklæring om, at den relevante attest eller den europæiske forældreskabsattest ikke berører de rettigheder, som et barn har i henhold til EU-retten, navnlig de rettigheder, som et barn har i henhold til EU-retten om fri bevægelighed, og at beviset for forældre-barn-forholdet kan fremlægges på en hvilken som helst måde med henblik på udøvelsen af sådanne rettigheder.
- (15) Denne forordning bør ikke berøre Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/1191²³ for så vidt angår offentlige dokumenter ved fødsel, forældreskab og adoption, navnlig for så vidt angår borgernes fremlæggelse af bekræftede kopier og medlemsstaternes myndigheders anvendelse af informationssystemet for det indre marked ("IMI"), hvis de nærer begrundet tvivl om ægtheden af et offentligt dokument

²⁰ Europa-Parlamentets beslutning af 14. september 2021 om LGBTIQ-rettigheder i EU (2021/2679 (RSP)).

²¹ Europa-Parlamentets beslutning af 5. april 2022 om beskyttelse af børns rettigheder i civil-, forvaltnings- og familieretlige sager (2021/2060 (INI)).

²² Domstolens domme af 25. juli 2002, C-459/99, MRAX, ECLI:EU:C:2002:461, præmis 61 og 62, og af 17. februar 2005, C-215/03, Oulane, ECLI:EU:C:2005:95, præmis 23-26.

²³ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/1191 af 6. juli 2016 om fremme af den frie bevægelighed for borgere gennem en forenkling af kravene vedrørende fremlæggelse af visse offentlige dokumenter i Den Europæiske Union og om ændring af forordning (EU) nr. 1024/2012 (EUT L 200 af 26.7.2016, s. 1).

ved fødsel, forældreskab eller adoption eller en bekræftet kopi heraf, der forelægges dem.

- (16) I henhold til artikel 2 i De Forenede Nationers konvention om barnets rettigheder af 20. november 1989 ("FN's konvention om barnets rettigheder") skal deltagerstaterne respektere og sikre børns rettigheder uden nogen form for forskelsbehandling og træffe alle passende foranstaltninger for at sikre, at barnet beskyttes mod alle former for forskelsbehandling eller straf på grundlag af barnets forældres omstændigheder. I henhold til konventionens artikel 3 skal barnets tarv komme i første række i alle foranstaltninger, der udøves af bl.a. domstole og administrative myndigheder.
- (17) Enhver henvisning til "barnets tarv" i denne forordning bør finde anvendelse på børn som omhandlet i artikel 1 i De Forenede Nationers konvention om barnets rettigheder af 20. november 1989 ("FN's konvention om barnets rettigheder"), dvs. børn under 18 år, medmindre barnet bliver myndigt tidligere efter den lov, der gælder for barnet. Enhver henvisning til barnets tarv i denne forordning bør også fortolkes i lyset af artikel 24 i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder ("chartret") og artikel 3 og 12 i FN's konvention om barnets rettigheder som gennemført i national ret. Enhver henvisning til "barnets tarv" i denne forordning bør forstås som en henvisning til barnets tarv og til børns tarv, uanset deres alder.
- (18) Artikel 8 i konventionen til beskyttelse af menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder af 4. november 1950 ("den europæiske menneskerettighedskonvention") fastsætter retten til respekt for privatliv og familieliv, mens artikel 1 i protokol nr. 12 til nævnte konvention fastsætter, at nydelsen af enhver i loven forudset ret skal sikres uden nogen diskrimination, herunder fødsel. Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol har fortolket konventionens artikel 8 således, at den kræver, at alle stater inden for dens jurisdiktion anerkender det retlige forældre-barn-forhold, der er fastslået i udlandet mellem et barn, der er født af en surrogatmor og den biologiske tiltænkte forælder, og at der indføres en mekanisme for retlig anerkendelse af forældre-barn-forholdet med den ikkebiologiske tiltænkte forælder (f.eks. gennem adoption af barnet)²⁴.
- (19) Domstolen har bekræftet, at EU-rettens væsentlige karakteristika har givet anledning til et struktureret netværk af indbyrdes afhængige principper, regler og retlige forbindelser, der er gensidigt bindende for Unionen selv og dens medlemsstater og indbyrdes mellem medlemsstaterne. En sådan retlig konstruktion er baseret på den grundlæggende præmis, hvorefter hver medlemsstat deler en række fælles værdier, som Unionen bygger på som anført i artikel 2 TEU, med samtlige andre medlemsstater og anerkender, at disse deler dem med den. Denne præmis forudsætter og begrundes, at der foreligger en gensidig tillid mellem medlemsstaterne med hensyn til anerkendelsen af disse værdier.
- (20) I henhold til artikel 2 i traktaten om Den Europæiske Union ("TEU") er ligestilling og ikkeforskelsbehandling blandt de værdier, som Unionen bygger på, og som er medlemsstaternes fælles værdigrundlag. Chartrets artikel 21 forbyder forskelsbehandling på grund af bl.a. fødsel. Artikel 3 TEU og chartrets artikel 24

²⁴ F.eks. Mennesson mod Frankrig (ansøgning nr. 65192/11, Europarådet: Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol, 26. juni 2014) og rådgivende udtalelse P16-2018-001 (anmodning nr. P16-2018-001, Europarådet: Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol, 10. april 2019).

indeholder bestemmelser om beskyttelse af børns rettigheder, og chartrets artikel 7 fastsætter, at enhver har ret til respekt for sit privatliv og familieliv.

- (21) I overensstemmelse med bestemmelserne i internationale konventioner og EU-retten bør denne forordning sikre, at børn nyder deres rettigheder og bevarer deres retlige status i grænseoverskridende situationer uden forskelsbehandling. Med henblik herpå og i lyset af Domstolens praksis, herunder om gensidig tillid mellem medlemsstaterne, og Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols praksis bør denne forordning omfatte anerkendelse i en medlemsstat af forældreskab, der er fastslået i en anden medlemsstat, uanset hvordan barnet blev undfanget eller født, og uanset barnets familietype, og herunder national adoption. Med forbehold af anvendelsen af denne forordnings lovvalgsregler bør denne forordning derfor omfatte anerkendelse i en medlemsstat af forældreskab, der er fastslået i en anden medlemsstat, til et barn med forældre af samme køn. Denne forordning bør også omfatte anerkendelse i en medlemsstat af forældreskab til et barn, der er adopteret nationalt i en anden medlemsstat i henhold til reglerne for national adoption i den pågældende medlemsstat.
- (22) For at nå sine mål er det nødvendigt og hensigtsmæssigt, at denne forordning samler fælles regler om kompetence, lovvalg, anerkendelse eller i givet fald accept af retsafgørelser og officielt bekræftede dokumenter om forældreskab samt regler om indførelse af en europæisk forældreskabsattest i en bindende og umiddelbart gældende EU-retsakt.
- (23) Denne forordning omfatter "civilretlige spørgsmål", som omfatter civile retssager og de deraf følgende afgørelser om forældreskab samt officielt bekræftede dokumenter om forældreskab. Begrebet "civilretlige spørgsmål" bør fortolkes selvstændigt i overensstemmelse med Domstolens faste praksis. Det bør anses for et selvstændigt begreb, som skal fortolkes under hensyn dels til denne forordnings mål og opbygning og dels til de almindelige principper, der kan udledes af de nationale retssystemer under ét. Begrebet "civilretlige spørgsmål" bør derfor fortolkes således, at det også kan omfatte foranstaltninger, der i henhold til en medlemsstats retssystem kan henhøre under offentlig ret.
- (24) I denne forordning kan forældreskab, også kaldet slægtskab i lige linje, være biologisk, genetisk, ved adoption eller i henhold til lov. Også i forbindelse med denne forordning bør forældreskab forstås som forholdet mellem forældre og barn, der er fastlagt ved lov, og det bør omfatte den retlige status som barn af en eller flere bestemte forældre. Denne forordning bør omfatte forældreskab, der er fastslået i en medlemsstat til både mindreårige og voksne, herunder et afdødt barn og et barn, der endnu ikke er født, uanset om det er for en enlig forælder, et de facto-par, et ægtepar eller et par i et forhold, der i henhold til den lov, der finder anvendelse på et sådant forhold, har tilsvarende virkninger, såsom et registreret partnerskab. Denne forordning bør finde anvendelse uanset nationaliteten af det barn, hvis forældreskab skal fastslås, og uanset barnets forældres nationalitet. Udtrykket "forælder" i denne forordning bør i det omfang, det er relevant, forstås som en henvisning til den juridiske forælder, den tiltænkte forælder, den person, der hævder at være forælder, eller den person, over for hvem barnet hævder forældreskab.
- (25) Denne forordning bør ikke finde anvendelse på fastlæggelse af forældreskab i en medlemsstat i en indenlandsk situation uden grænseoverskridende elementer. Denne forordning bør derfor ikke indeholde bestemmelser om kompetence eller lovvalg i forbindelse med fastlæggelse af forældreskab i indenlandske sager, såsom

forældreskab til et barn efter en national adoption i en medlemsstat. For at beskytte børns rettigheder uden forskelsbehandling i grænseoverskridende situationer som fastsat i chartret bør bestemmelserne i denne forordning om anerkendelse eller i givet fald accept af retsafgørelser og officielt bekræftede dokumenter om forældreskab under anvendelse af princippet om gensidig tillid mellem medlemsstaterne som bekræftet af Domstolen imidlertid også finde anvendelse på anerkendelse af forældreskab, der er fastslået i en medlemsstat i indenlandske situationer, såsom forældreskab fastslået i en medlemsstat efter en national adoption i den pågældende medlemsstat. Bestemmelserne i denne forordning vedrørende relevante attester og den europæiske forældreskabsattest bør derfor også finde anvendelse på forældreskab, der er fastslået i en medlemsstat i indenlandske situationer, f.eks. efter en indenlandsk adoption i en medlemsstat.

- (26) I denne forordning forstås ved en national adoption i en medlemsstat den medlemsstat, hvor barnet og adoptivforælderen eller -forældrene har deres sædvanlige opholdssted i samme medlemsstat, og hvor adoptionen skaber et permanent forældre-barn-forhold. For at tage hensyn til medlemsstaternes forskellige retstraditioner bør denne forordning omfatte national adoption i en medlemsstat, hvor adoptionen fører til ophør af retsforholdet mellem barnet og oprindelsesfamilien (fuld adoption) samt national adoption i en medlemsstat, som ikke fører til ophør af retsforholdet mellem barnet og oprindelsesfamilien (simpel adoption).
- (27) International adoption, hvor barnet og adoptivforælderen eller -forældrene har deres sædvanlige opholdssted i forskellige stater, er omfattet af Haagerkonventionen af 1993 om beskyttelse af børn og om samarbejde med hensyn til internationale adoptioner, som alle medlemsstater er part i. Denne forordning bør ikke finde anvendelse på grænseoverskridende adoption, uanset om den involverer to medlemsstater eller en medlemsstat og et tredjeland, og uanset om en grænseoverskridende adoption er omfattet af Haagerkonventionen eller ej.
- (28) Selv om fastlæggelse og anerkendelse af forældreskab i overensstemmelse med denne forordning er relevant for andre civilretlige områder, bør denne forordnings anvendelsesområde begrænses til kompetence, lovvalg, anerkendelse af retsafgørelser og accept af officielt bekræftede dokumenter vedrørende forældreskab. Af klarhedshensyn bør andre civilretlige områder, der kan anses for at have tilknytning til forældreskab, udtrykkeligt udelukkes fra denne forordnings anvendelsesområde.
- (29) Navnlig bør reglerne i denne forordning om kompetence, lovvalg, anerkendelse af retsafgørelser og accept af officielt bekræftede dokumenter ikke finde anvendelse på underholdspligt, der er reguleret ved Rådets forordning (EF) nr. 4/2009²⁵, arverettigheder, der er omfattet af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 650/2012²⁶, eller sager om forældreansvar, der er reguleret ved Rådets forordning

²⁵ Rådets forordning (EF) nr. 4/2009 af 18. december 2008 om kompetence, lovvalg, anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser og samarbejde vedrørende underholdspligt (EUT L 7 af 10.1.2009, s. 1).

²⁶ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 650/2012 af 4. juli 2012 om kompetence, lovvalg, anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser vedrørende arv, og om accept og fuldbyrdelse af officielt bekræftede dokumenter vedrørende arv og om indførelse af et europæisk arvebevis (EUT L 201 af 27.7.2012, s. 107).

(EU) 2019/1111²⁷. Da spørgsmålet om forældreskab til et barn imidlertid skal løses som et indledende spørgsmål, før der kan tages stilling til spørgsmål om forældreansvar, underholdsbidrag eller arv for barnet, bør denne forordning lette anvendelsen af ovennævnte EU-instrumenter om familieret og arveret.

- (30) Denne forordning bør ikke finde anvendelse på indledende spørgsmål såsom eksistensen, gyldigheden eller anerkendelsen af et ægteskab eller et forhold, der i henhold til den lov, som finder anvendelse på det, anses for at have tilsvarende virkninger, og som fortsat bør være underlagt medlemsstaternes nationale lovgivning, herunder deres internationale privatretlige regler, og, hvor det er relevant, Domstolens praksis om fri bevægelighed.
- (31) Kravene til registrering af forældreskab i et register bør udelukkes fra denne forordnings anvendelsesområde. Det bør derfor være lovgivningen i den medlemsstat, hvor registret føres, der bør afgøre, på hvilke retlige betingelser og hvordan registreringen skal foretages, og hvilke myndigheder der har ansvaret for at kontrollere, at alle krav er opfyldt, og at den fremlagte eller fastlagte dokumentation er tilstrækkelig eller indeholder de nødvendige oplysninger. For at undgå dobbelt udfærdigelse af dokumenter bør de nationale registreringsmyndigheder godkende de dokumenter, der er udarbejdet i en anden medlemsstat af de kompetente myndigheder, og hvis videregivelse er omfattet af denne forordning. Navnlig bør den europæiske forældreskabsattest, som er udstedt i henhold til denne forordning, udgøre et dokument, der er gyldigt til registrering af forældreskab i et register i en medlemsstat. Da proceduren for udstedelse af den europæiske forældreskabsattest og dens indhold og virkninger bør være ensartet i alle medlemsstater som fastsat i denne forordning, og den europæiske forældreskabsattest bør udstedes i overensstemmelse med de kompetenceregler og lovvalgsregler, der er fastsat i denne forordning, bør de myndigheder, der er involveret i registreringen, ikke kræve, at den europæiske forældreskabsattest først gennemføres i et nationalt dokument om forældreskab. Dette bør ikke forhindre de myndigheder, der er involveret i registreringen, i at bekræfte de betingelser, der er nødvendige for at fastslå ægtheden af den europæiske forældreskabsattest, eller i at anmode den person, der ansøger om registrering, om at fremlægge sådanne yderligere oplysninger, som kræves i henhold til lovgivningen i den medlemsstat, hvor registret føres, forudsat at oplysningerne ikke allerede er indeholdt i den europæiske forældreskabsattest. Den kompetente myndighed kan oplyse den person, der ansøger om registrering, om, hvordan de manglende oplysninger kan tilvejebringes. Virkningerne af at registrere forældreskabet i et register (f.eks., afhængigt af den nationale lovgivning, hvorvidt registreringen fastslår forældreskab eller kun dokumenterer det allerede fastslåede forældreskab) bør også udelukkes fra denne forordnings anvendelsesområde og bestemmes af lovgivningen i den medlemsstat, hvor registret føres.
- (32) Denne forordning bør ikke omfatte anerkendelse af retsafgørelser om forældreskab truffet i et tredjeland eller anerkendelse eller i givet fald accept af officielt bekræftede dokumenter om forældreskab, der er udstedt eller registreret i et tredjeland. Anerkendelsen eller accepten af sådanne dokumenter bør fortsat være underlagt den enkelte medlemsstats nationale lovgivning.

²⁷ Rådets forordning (EU) 2019/1111 af 25. juni 2019 om kompetence, anerkendelse og fuldbyrdelse af afgørelser i ægteskabssager og i sager vedrørende forældreansvar og om internationale børnebortførelser (EUT L 178 af 2.7.2019, s. 1).

- (33) Fastlæggelsen af forældreskab bør betyde den retlige bestemmelse af retsforholdet mellem et barn og hver forælder og bør forstås således, at det omfatter fastlæggelse af forældreskab efter anfægtelsen af et tidligere fastslået forældreskab. Hvor det er relevant, bør denne forordning også finde anvendelse på bortfald eller ophør af forældreskab.
- (34) Uanset forskellene i de nationale lovgivninger fastslås forældreskab typisk i henhold til lov eller ved en retsakt fra en kompetent myndighed. Eksempler på fastlæggelse af forældreskab i henhold til loven omfatter forældreskab ved fødslen for så vidt angår den person, der har født, og forældreskab i henhold til en retlig formodning for så vidt angår ægtefællen eller den registrerede partner til den person, der har født. Eksempler på fastlæggelse af forældreskab ved en retsakt fra en kompetent myndighed omfatter fastlæggelse af forældreskab ved en retsafgørelse (f.eks. ved adoption eller i sager, hvor forældreskab anfægtes, eller i sager, hvor forældreskab påberåbes, f.eks. ved at bevise erhvervelse af familieretlig stilling ved faktisk anerkendelse), ved et notarialdokument (f.eks. ved adoption, eller hvis barnet endnu ikke er født), ved en administrativ afgørelse (f.eks. efter anerkendelse af faderskab) eller ved registrering. Forældreskab er typisk registreret i civilregisteret, personregistret eller folkeregisteret. Bevis for forældreskab kan fremlægges ved hjælp af det dokument, der fastslår forældreskabet (f.eks. retsafgørelsen, notarialdokumentet eller den administrative afgørelse om forældreskab). Bevis for forældreskab tilvejebringes dog oftest ved registrering af forældreskabet i selve registret, ved en udskrift af det relevante register eller ved en attest, der indeholder de oplysninger, der er registreret i det relevante register (f.eks. en fødselsattest eller en forældreskabsattest).
- (35) Det er af fundamental betydning for Unionen, at den har et retligt område, der fungerer smidigt og korrekt, med respekt for medlemsstaternes forskellige retssystemer og traditioner. I den forbindelse bør den gensidige tillid til hverandres retssystemer fremmes yderligere.
- (36) For at lette anerkendelsen af retsafgørelser og officielt bekræftede dokumenter om forældreskab bør denne forordning fastsætte ensartede kompetenceregler for fastlæggelse af forældreskab med et grænseoverskridende element. Denne forordning bør også præcisere retten for børn under 18 år til at få mulighed for at give udtryk for deres synspunkter i retssager, som de er omfattet af.
- (37) Denne forordning bør ikke berøre spørgsmålet om, hvilke myndigheder i hver medlemsstat der har kompetence til at behandle spørgsmål om forældreskab (f.eks. retter, administrative myndigheder, notarer, registratorer eller andre myndigheder).
- (38) Denne forordning bør respektere de forskellige ordninger for behandling af forældreskabsspørgsmål i medlemsstaterne. For så vidt angår "officielt bekræftede dokumenter" bemyndiger medlemsstaterne ofte myndigheder såsom notarer, administrative myndigheder eller registratorer til at udstede officielt bekræftede dokumenter, hvorved forældreskabet fastslås med bindende retsvirkning i den medlemsstat, hvor de er udstedt eller registreret ("officielt bekræftede dokumenter med bindende retsvirkning"), eller til at udarbejde officielt bekræftede dokumenter, der ikke har bindende retsvirkning i den medlemsstat, hvor de er udstedt eller registreret, men som har beviskraft i den pågældende medlemsstat ("officielt bekræftede dokumenter uden bindende retsvirkning"). Udtrykket "bemyndigelse" i denne forordning skal fortolkes selvstændigt i overensstemmelse med definitionen af "officielt bekræftet dokument", der anvendes horisontalt i EU-retsakter, og i lyset af målene for denne forordning.

- (39) For at beskytte barnets interesser bør kompetencen fastlægges på grundlag af kriteriet om nærhed. Derfor bør kompetencen så vidt muligt ligge hos den medlemsstat, hvor barnet har sit sædvanlige opholdssted. For at lette barnets adgang til domstolsprøvelse i en medlemsstat bør der dog også gives alternativ kompetence til den medlemsstat, hvor barnet er statsborger, til den medlemsstat, hvor sagsøgte har sit sædvanlige opholdssted (f.eks. den person, over for hvem barnet påberåber forældreskab), til den medlemsstat, hvor en af forældrene har sit sædvanlige opholdssted, til den medlemsstat, hvor en af forældrene er statsborger, eller til den medlemsstat, hvor barnet er født.
- (40) I overensstemmelse med Domstolens praksis skal barnets sædvanlige opholdssted fastlægges på grundlag af alle de særlige omstændigheder i den enkelte sag. Ud over barnets fysiske tilstedeværelse på en medlemsstats område skal der vælges andre faktorer, som kan godtgøre, at denne tilstedeværelse ikke på nogen måde er midlertidig eller periodisk, og at den afspejler en vis grad af integration af barnet i et socialt og familiemæssigt miljø, som i praksis er centrum for barnets liv. Disse faktorer omfatter varigheden, regelmæssigheden, betingelserne for og grundene til barnets ophold på den pågældende medlemsstats område samt barnets nationalitet, idet de relevante faktorer varierer alt efter det pågældende barns alder. De omfatter også stedet og betingelserne for barnets skolegang samt barnets familiemæssige og sociale forhold i medlemsstaten. Forældrenes hensigt om at bosætte sig med barnet i en given medlemsstat kan også tages i betragtning, når denne hensigt kommer til udtryk ved konkrete skridt, såsom erhvervelse eller leje af en bopæl i den pågældende medlemsstat. Derimod er nationaliteten af den person, der har født, eller dennes tidligere bopæl i den medlemsstat, hvor den ret, ved hvilken sagen er anlagt, er beliggende, ikke relevant, mens den omstændighed, at barnet er født i denne medlemsstat og er statsborger i denne medlemsstat, er utilstrækkelig.
- (41) Når der i denne forordning henvises til nationalitet som en tilknytningsfaktor med henblik på kompetence eller lovvalg, er spørgsmålet om, hvordan et barn eller en forælder med flere nationaliteter skal betragtes, et indledende spørgsmål, der falder uden for denne forordnings anvendelsesområde, og det bør overlades til national ret, herunder, hvor det er relevant, internationale konventioner, under fuld overholdelse af Unionens generelle principper. Ved anvendelsen af denne forordning kan et barn eller en forælder, der har flere statsborgerskaber, vælge den ret eller lov i en hvilken som helst af de medlemsstater, hvis nationalitet pågældende er i besiddelse af på tidspunktet for sagens anlæggelse ved retten eller på det tidspunkt, hvor forældreskabet fastslås.
- (42) Hvis kompetencen ikke kan fastslås på grundlag af de generelle alternative kompetenceregler, bør retterne i den medlemsstat, hvor barnet befinder sig, have kompetence. Med reglen om tilstedeværelse bør retterne i en medlemsstat navnlig kunne udøve kompetence over for børn, der er statsborgere i tredjelande, herunder ansøgere om eller modtagere af international beskyttelse såsom flygtningebørn og internationalt fordrevne børn som følge af forstyrrelser i deres stat eller sædvanlige opholdssted.
- (43) Hvis ingen ret i en medlemsstat har kompetence i medfør af denne forordning, bør kompetencen i hver medlemsstat afgøres efter denne medlemsstats lovgivning, herunder de internationale instrumenter, der gælder i den pågældende medlemsstat.
- (44) Med henblik på at afhjælpe situationer, hvor der ikke er adgang til domstolsprøvelse, bør der i denne forordning åbnes mulighed for forum necessitatis, således at en ret i en

medlemsstat i undtagelsestilfælde kan træffe afgørelse i en sag om forældreskab, der er nært knyttet til et tredjeland. Et sådant undtagelsestilfælde kan foreligge, når det viser sig umuligt at føre sagen i det berørte tredjeland, f.eks. på grund af borgerkrig, eller når det ikke med rimelighed kan forventes af barnet eller en anden berettiget part, at denne anlægger eller fører en sag i dette land. Kompetence baseret på forum necessitatis bør imidlertid kun udøves, hvis sagen har tilstrækkelig tilknytning til den medlemsstat, hvor den ret, ved hvilken sagen er anlagt, er beliggende.

- (45) Hvis afgørelsen af en sag ved en ret i en medlemsstat, som ikke har kompetence i henhold til denne forordning, afhænger af afgørelsen af et bispørgsmål inden for denne forordnings anvendelsesområde, bør retterne i denne medlemsstat af hensyn til procesøkonomien og den processuelle effektivitet ikke af denne forordning forhindres i at tage stilling til spørgsmålet. Hvis sagens genstand f.eks. er en arvesag, hvor forældre-barn-forholdet mellem afdøde og barnet skal fastslås med henblik på denne sag, bør den medlemsstat, der har kompetence i arvesagen, derfor have mulighed for at afgøre dette spørgsmål i den verserende sag, uanset om den har kompetence i forældreskabsspørgsmål i henhold til denne forordning. En sådan afgørelse bør foretages i overensstemmelse med den lov, der finder anvendelse i henhold til denne forordning, og bør kun have virkning i den sag, den vedrører.
- (46) Af hensyn til en harmonisk retspleje bør det undgås, at der træffes uforenelige retsafgørelser i forskellige medlemsstater. Med dette for øje bør denne forordning fastlægge almindelige retsplejeregler, der svarer til dem, der findes i andre EU-instrumenter vedrørende samarbejde på det civilretlige område.
- (47) En sådan retsplejeregulering er reglen om litispendens, som bør finde anvendelse, hvis den samme sag om forældreskab indbringes for forskellige retter i forskellige medlemsstater. Denne regel bør afgøre, hvilken ret der skal behandle forældreskabssagen.
- (48) Denne forordning bør fastsætte, hvornår en sag anses for anlagt ved retten med henblik på denne forordning. I lyset af de to forskellige ordninger, der findes i medlemsstaterne, som kræver, at det indledende processkrift enten først forkyndes for sagsøgte eller først indleveres til retten, bør det være tilstrækkeligt, at det første skridt i henhold til national ret er taget, forudsat at sagsøger ikke efterfølgende har undladt at tage eventuelle skridt, der kræves af vedkommende i henhold til national ret for at få iværksat det andet skridt.
- (49) Sager om fastlæggelse af forældreskab i henhold til denne forordning bør som et grundlæggende princip give børn under 18 år, der er genstand for disse sager, og som er i stand til at danne deres egen mening, i overensstemmelse med Domstolens retspraksis, en reel og effektiv mulighed for at give udtryk for deres synspunkter, og ved vurderingen af barnets tarv bør der lægges behørig vægt på disse synspunkter. Spørgsmålet om, hvem der skal høre barnet, og hvordan barnet høres, skal denne forordning dog lade national ret og nationale procedurer i medlemsstaterne afgøre. Hertil kommer, at selv om høringen af barnet forbliver en ret for barnet, bør den ikke udgøre en absolut forpligtelse, selv om den bør vurderes under hensyntagen til barnets tarv.
- (50) Denne forordning bør skabe retssikkerhed og forudsigelighed ved at fastsætte fælles regler for, hvilken lov der skal anvendes ved fastlæggelse af forældreskab i grænseoverskridende situationer. Sådanne fælles regler har til formål at undgå modstridende afgørelser afhængigt af, hvilken medlemsstats retter eller andre kompetente myndigheder der fastslår forældreskabet, og navnlig at lette accepten af

officielt bekræftede dokumenter, der ikke har bindende retsvirkning i oprindelsesmedlemsstaten, men som har beviskraft i denne medlemsstat.

- (51) Som hovedregel bør den lov, der finder anvendelse på fastlæggelse af forældreskab i grænseoverskridende situationer, være loven i den stat, hvor den person, der har født barnet, har sit sædvanlige opholdssted på fødselstidspunktet. Denne tilknytningsfaktor bør sikre, at den lov, der finder anvendelse, kan fastlægges i langt de fleste tilfælde, herunder med hensyn til en nyfødt, hvis sædvanlige opholdssted kan være vanskeligt at fastslå. Fødselstidspunktet bør fortolkes strengt og henviser til den hyppigste situation, hvor forældreskab fastslås ved fødslen i henhold til loven og registreres i det relevante register inden for få dage efter fødslen. Denne lov bør både finde anvendelse på situationer, hvor den person, der har født, har sit sædvanlige opholdssted i fødselslandet (som den typiske situation), og på situationer, hvor den person, der har født, har sit sædvanlige opholdssted i en anden stat end fødselslandet (f.eks. når fødslen finder sted under en rejse). Loven i den stat, hvor den person, der har født barnet, har sit sædvanlige opholdssted på fødselstidspunktet, bør finde analog anvendelse, når barnets forældreskab skal fastslås, inden barnet fødes. For at sikre, at det under alle omstændigheder kan afgøres, hvilken lov der finder anvendelse, bør loven i barnets fødselsland finde anvendelse i de sjældne tilfælde, hvor den fødende persons sædvanlige opholdssted på fødselstidspunktet ikke kan fastslås (f.eks. i tilfælde af en flygtning eller en internationalt fordrevet mor).
- (52) Hvis den lov, der finder anvendelse, som hovedregel fører til fastlæggelse af forældreskab for så vidt angår den ene forælder (f.eks. kun den genetiske forælder i et par af samme køn), kan en af to subsidiære love, nemlig lovgivningen i den stat, hvor en af forældrene er statsborger, eller loven i den stat, hvor barnet er født, undtagelsesvis anvendes til at fastslå forældreskab for så vidt angår den anden forælder (f.eks. den ikkegenetiske forælder i et par af samme køn). Da både forældreskabet for så vidt angår den ene forælder og forældreskabet for så vidt angår den anden forælder i disse tilfælde vil blive fastlagt i overensstemmelse med en af de love, der finder anvendelse i henhold til denne forordning, bør forældreskabet for hver forælder, herunder hvis det er fastlagt af myndighederne i forskellige medlemsstater, anerkendes i alle andre medlemsstater i henhold til reglerne i denne forordning, hvis forældreskabet for hver forælder er blevet fastlagt af myndighederne i en medlemsstat, hvis retter har kompetence i henhold til denne forordning.
- (53) Enhver af de love, der er udpeget som gældende i henhold til denne forordning, bør finde anvendelse, selv om det ikke er loven i en medlemsstat.
- (54) For at sikre retssikkerheden og kontinuiteten i forældreskabet, når forældreskabet er fastslået i en medlemsstat i overensstemmelse med en af de love, der er udpeget som gældende i henhold til denne forordning, bør ændringen i lovvalget som følge af en ændring af det sædvanlige opholdssted for den person, der har født barnet, eller af den ene eller den anden af forældrenes nationalitet ikke berøre det forældreskab, der allerede er fastslået.
- (55) En berørt part kan foretage en ensidig handling, der har til formål at få retsvirkning for et forældreskab, der er fastslået eller skal fastslås, f.eks. en anerkendelse af faderskab eller en ægtefælles samtykke til anvendelsen af assisteret reproduktionsteknologi. En sådan handling bør være gyldig med hensyn til form, hvis den opfylder formkravene i den lov, der skal anvendes i henhold til denne forordning, eller loven i den stat, hvor den person, der foretager handlingen, har sit sædvanlige opholdssted, eller loven i den stat, hvor handlingen blev foretaget.

- (56) Når det er begrundet i almene hensyn, bør det i ekstraordinære tilfælde være muligt for retter og andre kompetente myndigheder, der fastslår forældreskab i medlemsstaterne, at undlade at anvende visse bestemmelser i fremmed ret, når det i en konkret sag ville være klart uforeneligt med grundlæggende retsprincipper (ordre public) i den pågældende medlemsstat at anvende disse bestemmelser. Retterne eller andre kompetente myndigheder bør dog ikke kunne anvende ordre public-undtagelsen med henblik på at undlade at anvende en anden stats lovgivning, når dette ville være i strid med chartret og navnlig chartrets artikel 21, som forbyder forskelsbehandling.
- (57) Da der er stater, hvor to eller flere retssystemer eller regelsæt vedrørende de områder, der er omfattet af denne forordning, kan eksistere side om side, bør en bestemmelse regulere, i hvilket omfang denne forordning finder anvendelse i de forskellige territoriale enheder i disse stater.
- (58) Denne forordning bør indeholde bestemmelser om anerkendelse af retsafgørelser og officielt bekræftede dokumenter, der fastslår forældreskab med bindende retsvirkning, og som er udstedt i en anden medlemsstat.
- (59) Afhængigt af den nationale lovgivning kan et officielt bekræftet dokument, der fastslår forældreskab med bindende retsvirkning i oprindelsesmedlemsstaten, f.eks. være et notarialdokument eller en administrativ afgørelse om forældreskab efter en anerkendelse af faderskab. Denne forordning bør også indeholde bestemmelser om accept af officielt bekræftede dokumenter, der ikke har bindende retsvirkning i oprindelsesmedlemsstaten, men som har beviskraft i den pågældende medlemsstat. Afhængigt af den nationale lovgivning kan et sådant officielt bekræftet dokument f.eks. være en fødselsattest eller en forældreskabsattest, der dokumenterer det forældreskab, der er fastslået i oprindelsesmedlemsstaten (uanset om forældreskabet er fastslået i henhold til lov eller ved en retsakt fra en kompetent myndighed, såsom en retsafgørelse, et notarialdokument, en administrativ afgørelse eller registrering).
- (60) Gensidig tillid til retsplejen i Unionen begrundet princippet om, at retsafgørelser om forældreskab i en medlemsstat bør anerkendes i alle medlemsstater, uden at der er behov for nogen anerkendelsesprocedure. Navnlig bør de kompetente myndigheder i den anmodede medlemsstat, når de forelægges en retsafgørelse, der er truffet i en anden medlemsstat, og som fastslår forældreskab, og som ikke længere kan anfægtes i oprindelsesmedlemsstaten, anerkende retsafgørelsen i henhold til loven, uden at der kræves en særlig procedure, og ajourføre registre om forældreskab i det relevante register i overensstemmelse hermed.
- (61) Det bør overlades til national ret, om grundene til afslag kan gøres gældende af en part eller ex officio. Dette bør ikke være til hinder for, at en berørt part, der ønsker at påberåbe sig anerkendelsen af en retsafgørelse om forældreskab, der er truffet i en anden medlemsstat som det primære spørgsmål i en tvist, kan anmode en ret om en retsafgørelse om, at der ikke er nogen grund til at nægte anerkendelse af den pågældende retsafgørelse. Det bør være national ret i den medlemsstat, hvor en sådan anmodning fremsættes, der afgør, hvem der kan betragtes som en berettiget part med ret til at fremsætte en sådan anmodning.
- (62) Anerkendelsen i en medlemsstat af retsafgørelser om forældreskab, der er truffet i en anden medlemsstat, bør baseres på princippet om gensidig tillid. Grundene til at afslå anerkendelse bør derfor begrænses til et minimum i lyset af det underliggende mål med denne forordning, som er at lette anerkendelsen af forældreskab og effektivt beskytte børns rettigheder og barnets tarv i grænseoverskridende situationer.

- (63) Anerkendelse af en retsafgørelse bør afslås, hvis der er en eller flere grunde til at afslå anerkendelse i henhold til denne forordning. Denne forordnings liste over anførte grunde til at afslå anerkendelse er udtømmende. Det bør ikke være muligt som grund til afslag at påberåbe sig grunde, som ikke er opført på listen i denne forordning, f.eks. en overtrædelse af litispendensreglen. En senere retsafgørelse bør altid træde i stedet for en tidligere retsafgørelse, i det omfang de er uforenelige.
- (64) Hvad angår den mulighed, som børn under 18 år har for at give udtryk for deres synspunkter, bør det være retten i oprindelsesmedlemsstaten, der afgør, hvilken metode der skal anvendes til at høre barnet. Det bør derfor ikke være muligt at afslå anerkendelse af en retsafgørelse alene med den begrundelse, at retten i oprindelsesmedlemsstaten anvendte en anden metode til at høre barnet, end en ret i anerkendelsesmedlemsstaten ville anvende.
- (65) Officielt bekræftede dokumenter med bindende retsvirkning i oprindelsesmedlemsstaten bør med henblik på reglerne om anerkendelse i denne forordning sidestilles med "retsafgørelser".
- (66) Selv om forpligtelsen til at give børn under 18 år mulighed for at give udtryk for deres synspunkter i henhold til denne forordning ikke bør finde anvendelse på officielt bekræftede dokumenter med bindende retsvirkning, bør børns ret til at udtrykke deres synspunkter imidlertid tages i betragtning i henhold til chartrets artikel 24 og i lyset af artikel 12 i FN's konvention om barnets rettigheder som gennemført ved national lovgivning og nationale procedurer. Det forhold, at børn ikke fik mulighed for at give udtryk for deres synspunkter, bør ikke automatisk være en grund til at nægte anerkendelse af officielt bekræftede dokumenter med bindende retsvirkning.
- (67) Anerkendelse i en medlemsstat i henhold til denne forordning af en retsafgørelse om forældreskab, der er truffet i en anden medlemsstat, eller af et officielt bekræftet dokument om forældreskab med bindende retsvirkning, der er udstedt eller registreret i en anden medlemsstat, bør ikke indebære anerkendelse af et eventuelt ægteskab eller registreret partnerskab mellem forældrene til det barn, hvis forældreskab er blevet fastslået eller skal fastslås.
- (68) For at tage hensyn til de forskellige ordninger for forældreskab i medlemsstaterne bør denne forordning sikre accept i alle medlemsstater af officielt bekræftede dokumenter, der ikke har bindende retsvirkning i oprindelsesmedlemsstaten, men som har beviskraft i denne medlemsstat. Sådanne officielt bekræftede dokumenter kan have beviskraft med hensyn til allerede fastslået forældreskab eller med hensyn til andre faktiske omstændigheder. Afhængigt af den nationale lovgivning kan officielt bekræftede dokumenter, der dokumenterer forældreskab, f.eks. være en fødselsattest, en forældreskabsattest eller en udskrift af folkeregistret ved fødslen. Officielt bekræftede dokumenter, der dokumenterer andre faktiske omstændigheder, kan f.eks. være et notarielt eller administrativt dokument, der bekræfter en anerkendelse af faderskab, et notarielt eller et administrativt dokument, der bekræfter en mors eller et barns samtykke til fastlæggelse af forældreskab, et notarielt eller administrativt dokument, der bekræfter en ægtefælles samtykke til anvendelse af assisteret reproduktionsteknologi, eller et notarielt eller administrativt dokument, der bekræfter besiddelse af statsborgerskab.
- (69) Officielt bekræftede dokumenter, der ikke har bindende retsvirkning i oprindelsesmedlemsstaten, men som har beviskraft i denne medlemsstat, bør have samme beviskraft i en anden medlemsstat, som de har i oprindelsesmedlemsstaten, eller de mest sammenlignelige virkninger. Fastlæggelse af beviskraft for et sådant

officielt bekræftet dokument i en anden medlemsstat eller af de mest sammenlignelige virkninger bør ske under henvisning til arten og omfanget af det officielt bekræftede dokumentets beviskraft i oprindelsesmedlemsstaten. Det vil derfor afhænge af oprindelsesmedlemsstatens lov, hvilken beviskraft et sådant officielt bekræftet dokument har i en anden medlemsstat.

- (70) "Ægtheden" af et officielt bekræftet dokument, der ikke har bindende retsvirkning i oprindelsesmedlemsstaten, men som har beviskraft i denne medlemsstat, bør være et selvstændigt begreb, der omfatter elementer som dokumentets autencitet, de formelle krav til dokumentet, beføjelserne for den myndighed, der har udstedt dokumentet, og den procedure, hvorefter dokumentet er udfærdiget. Den bør også omfatte de faktuelle elementer, der er registreret i det officielt bekræftede dokument. En part, som ønsker at anfægte ægtheden af et sådant officielt bekræftet dokument, bør gøre det for den kompetente ret i den medlemsstat, der har oprettet det officielt bekræftede dokument, i henhold til loven i samme medlemsstat.
- (71) Udtrykket "retlig disposition" (f.eks. anerkendelse af faderskab eller at give samtykke) eller "retsforhold" (f.eks. et barns forældreskab), der er registreret i et officielt bekræftet dokument, som ikke har bindende retsvirkning i oprindelsesmedlemsstaten, men som har beviskraft i den pågældende medlemsstat, bør fortolkes som en henvisning til indholdet af substansen i det officielt bekræftede dokument. En part, der ønsker at anfægte en retlig disposition eller et retsforhold, der er registreret i det officielt bekræftede dokument, bør gøre dette ved de retter, der har kompetence i henhold til denne forordning, og som bør træffe afgørelse om anfægtelsen i overensstemmelse med den lov, der finder anvendelse på fastlæggelsen af forældreskab i henhold til denne forordning.
- (72) Hvis et spørgsmål vedrørende den retlige disposition eller det retsforhold, der er registreret i et officielt bekræftet dokument, som ikke har bindende retsvirkning i oprindelsesmedlemsstaten, men som har beviskraft i denne medlemsstat, rejses som et bispørgsmål i en sag ved en ret i en medlemsstat, bør denne ret have kompetence til at afgøre dette spørgsmål.
- (73) Hvis et officielt bekræftet dokument, der ikke har bindende retsvirkning i oprindelsesmedlemsstaten, men som har beviskraft i denne medlemsstat, anfægtes, bør det ikke have nogen beviskraft i en anden medlemsstat end oprindelsesmedlemsstaten, så længe anfægtelsen verserer. Hvis anfægtelsen kun vedrører et specifikt spørgsmål angående den retlige disposition eller det retsforhold, der er registreret i et officielt bekræftet dokument, bør det anfægtede officielle bekræftede dokument ikke have beviskraft i en anden medlemsstat end i oprindelsesmedlemsstaten for så vidt angår det anfægtede spørgsmål, så længe anfægtelsen verserer. Et officielt bekræftet dokument, der som følge af en anfægtelse er blevet erklæret ugyldigt, bør ikke længere have nogen beviskraft.
- (74) Hvis en myndighed i medfør af denne forordning får forelagt to uforenelige officielt bekræftede dokumenter, som ikke fastlægger forældreskab med bindende retsvirkning, men som har beviskraft i deres respektive oprindelsesmedlemsstat, bør den vurdere, hvilket officielt bekræftet dokument der eventuelt bør prioriteres under hensyntagen til omstændighederne i den konkrete sag. Hvis det på baggrund af omstændighederne ikke er klart, hvilket af sådanne officielt bekræftede dokumenter der i givet fald skal have forrang, bør spørgsmålet afgøres af de retter, der er kompetente i henhold til denne forordning, eller, hvis spørgsmålet rejses som et bispørgsmål i en retssag, den ret, ved hvilken sagen er anlagt.

- (75) Almene hensyn bør gøre det muligt for medlemsstaternes retter eller andre kompetente myndigheder under særlige omstændigheder at nægte at anerkende eller i givet fald acceptere en retsafgørelse eller et officielt bekræftet dokument vedrørende forældreskabet, der er fastslået i en anden medlemsstat, hvis en sådan anerkendelse eller accept i et givet tilfælde ville være åbenbart uforenelig med grundlæggende retsprincipper (ordre public) i den pågældende medlemsstat. Retterne eller andre kompetente myndigheder bør dog ikke kunne nægte at anerkende eller i givet fald acceptere en retsafgørelse eller et officielt bekræftet dokument, der er udstedt i en anden medlemsstat, når dette ville være i strid med chartret, navnlig artikel 21, som forbyder forskelsbehandling.
- (76) For at anerkendelsen af forældreskab, der er fastslået i en medlemsstat, kan afvikles hurtigt, gnidningsløst og effektivt, bør børn eller deres forælder/forældre let kunne dokumentere børnenes status i en anden medlemsstat. For at gøre det muligt for dem at gøre dette bør denne forordning indeholde bestemmelser om indførelse af en ensartet attest, den europæiske forældreskabsattest, der udstedes til brug i en anden medlemsstat. Af hensyn til nærhedsprincippet bør den europæiske forældreskabsattest ikke træde i stedet for interne dokumenter, der findes til tilsvarende formål i medlemsstaterne.
- (77) Den myndighed, der udsteder den europæiske forældreskabsattest, bør tage hensyn til de formaliteter, der kræves for registrering af forældreskab i den medlemsstat, hvor registret føres. Med henblik herpå bør denne forordning indeholde bestemmelser om udveksling af oplysninger om sådanne formaliteter medlemsstaterne imellem.
- (78) Anvendelsen af den europæiske forældreskabsattest bør ikke være obligatorisk. Dette betyder, at personer, der har ret til at ansøge om en europæisk forældreskabsattest, dvs. barnet eller en juridisk repræsentant, ikke bør være forpligtet til at gøre dette og frit bør kunne fremlægge de andre dokumenter, der er til rådighed i henhold til denne forordning (en retsafgørelse eller et officielt bekræftet dokument), når de anmoder om anerkendelse i en anden medlemsstat. Ingen myndighed eller person, der har fået forelagt en europæisk forældreskabsattest, der er udstedt i en anden medlemsstat, bør dog have ret til at anmode om, at der fremlægges en retsafgørelse eller et officielt bekræftet dokument i stedet for den europæiske forældreskabsattest.
- (79) Den europæiske forældreskabsattest bør udstedes i den medlemsstat, hvor forældreskabet er fastslået, og hvis retter har kompetence i henhold til denne forordning. Det bør være op til den enkelte medlemsstat i sin nationale lovgivning at fastsætte, hvilke myndigheder der skal have kompetence til at udstede den europæiske forældreskabsattest, uanset om det er retter eller andre myndigheder med kompetence i spørgsmål vedrørende forældreskab, f.eks. administrative myndigheder, notarer eller registratorer. Medlemsstaterne bør meddele Kommissionen de relevante oplysninger om de myndigheder, der i henhold til national ret er bemyndiget til at udstede den europæiske forældreskabsattest, for at disse oplysninger kan gøres offentligt tilgængelige.
- (80) Mens indholdet og virkningerne af et nationalt officielt bekræftet dokument, der dokumenterer forældreskab (f.eks. en fødselsattest eller en forældreskabsattest) varierer afhængigt af oprindelsesmedlemsstaten, bør den europæiske forældreskabsattest have samme indhold og have samme virkninger i alle medlemsstater. Den bør have beviskraft, og det bør forudsættes, at attesten nøjagtigt godtgør de elementer, der er fastlagt i henhold til den lov, der finder anvendelse på fastlæggelsen af forældreskab, og som er udpeget i henhold til denne forordning. De

bevismæssige virkninger af den europæiske forældreskabsattest bør ikke omfatte elementer, der ikke er omfattet af denne forordning, såsom civilstand for forældrene til det barn, hvis forældreskab er berørt. Mens sproget i et nationalt officielt bekræftet dokument, der giver bevis for forældreskab, er udstedt på oprindelsesmedlemsstatens sprog, findes den europæiske forældreskabsattest, der er knyttet som bilag til denne forordning, på alle EU-sprog.

- (81) Domstolen eller en anden kompetent myndighed bør udstede den europæiske forældreskabsattest efter anmodning. Originalen af den europæiske forældreskabsattest bør forblive hos den udstedende myndighed, som bør udstede en eller flere bekræftede kopier af den europæiske forældreskabsattest til ansøgeren eller en juridisk repræsentant. I betragtning af forældreskabsstatusens stabilitet i langt de fleste tilfælde bør gyldigheden af kopierne af den europæiske forældreskabsattest ikke være tidsbegrænset, uden at dette berører muligheden for at berigtige, ændre, suspendere eller tilbagekalde den europæiske forældreskabsattest efter behov. Denne forordning bør give mulighed for at klage over den udstedende myndigheds afgørelser, herunder afgørelser om at afvise at udstede en europæisk forældreskabsattest. Når den europæiske forældreskabsattest berigtiges, ændres, ophæves eller trækkes tilbage, bør den udstedende myndighed meddele dette til de personer, som der er udstedt bekræftede genparter til, for at undgå misbrug af sådanne genparter.
- (82) Denne forordning bør sikre en moderne adgang til klage og domstolsprøvelse, der gør det muligt for fysiske personer eller deres juridiske repræsentanter og medlemsstaternes retter eller andre kompetente myndigheder at kommunikere elektronisk via det europæiske elektroniske adgangspunkt, der er oprettet på den europæiske e-justiceportal ved forordning (EU).../... [digitaliseringsforordningen]. Der bør sikres overensstemmelse med [digitaliseringsforordningen]. Det er derfor hensigtsmæssigt, at der i denne forordning henvises til [digitaliseringsforordningen] efter behov, herunder for så vidt angår definitionerne af "decentralt IT-system" og "europæisk elektronisk adgangspunkt". Det europæiske elektroniske adgangspunkt er en del af et decentralt IT-system. Det decentrale IT-system bør bestå af medlemsstaternes back-end-systemer og interoperable adgangspunkter, herunder det europæiske elektroniske adgangspunkt, hvorigennem de bør sammenkobles. Adgangspunkterne i det decentrale IT-system bør baseres på e-CODEX-systemet, der er oprettet ved forordning (EU) 2022/850. Den europæiske interoperabilitetsramme tilvejebringer referencekonceptet for gennemførelse af interoperabilitetspolitik²⁸.
- (83) Det europæiske elektroniske adgangspunkt bør gøre det muligt for fysiske personer eller deres juridiske repræsentanter at indgive en anmodning om en europæisk forældreskabsattest og modtage og sende attestene elektronisk. Det bør også give dem mulighed for at kommunikere elektronisk med medlemsstaternes retter eller andre kompetente myndigheder i sager om en afgørelse om, at der ikke er nogen grund til at nægte anerkendelse af en retsafgørelse eller et officielt bekræftet dokument om forældreskab eller en sag om afslag på anerkendelse af en retsafgørelse eller et officielt bekræftet dokument om forældreskab. Medlemsstaternes retter eller andre kompetente myndigheder bør kun kommunikere med borgerne via det europæiske elektroniske adgangspunkt, hvis borgeren på forhånd udtrykkeligt har givet sit samtykke til anvendelsen af dette kommunikationsmiddel.

²⁸ COM(2022) 710 final og COM(2022) 720 final af 18.11.2022.

- (84) Denne forordning bør ikke berøre anvendelsen af konvention nr. 16, 33 og 34 fra Den Internationale Civilstandskommission ("ICCS") for så vidt angår flersprogede uddrag og fødselsattester mellem medlemsstaterne eller mellem en medlemsstat og et tredjeland.
- (85) For at sikre ensartede betingelser for gennemførelsen af denne forordning for så vidt angår oprettelsen af det decentrale IT-system med henblik på denne forordning bør Kommissionen tillægges gennemførelsesbeføjelser. Disse beføjelser bør udøves i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 182/2011²⁹.
- (86) For at sikre, at de attester, der er omhandlet i kapitel IV og V, og den europæiske forældreskabsattest, der er omhandlet i kapitel VI i denne forordning, holdes ajour, bør beføjelsen til at vedtage retsakter delegeres til Kommissionen i overensstemmelse med artikel 290 i TEUF med henblik på at ændre bilag I-V til denne forordning. Det er navnlig vigtigt, at Kommissionen gennemfører relevante høringer under sit forberedende arbejde, herunder på ekspertniveau, og at disse høringer gennemføres i overensstemmelse med principperne i den interinstitutionelle aftale af 13. april 2016 om bedre lovgivning³⁰. For at sikre lige deltagelse i udarbejdelsen af delegerede retsakter modtager Rådet navnlig alle dokumenter på samme tid som medlemsstaternes eksperter, og deres eksperter har systematisk adgang til møder i Kommissionens ekspertgrupper, der beskæftiger sig med forberedelsen af delegerede retsakter.
- (87) Respekten for de internationale forpligtelser, som medlemsstaterne har indgået, indebærer, at denne forordning ikke bør berøre anvendelsen af de internationale konventioner, som en eller flere medlemsstater er parter i på tidspunktet for denne forordnings vedtagelse. For at gøre reglerne mere tilgængelige bør Kommissionen offentliggøre listen over de relevante konventioner på den europæiske e-justiceportal på grundlag af oplysninger fra medlemsstaterne. Overensstemmelse med denne forordnings overordnede mål kræver dog, at den mellem medlemsstaterne har forrang frem for konventioner, der udelukkende er indgået mellem to eller flere medlemsstater, for så vidt sådanne konventioner vedrører områder, der er omfattet af denne forordning.
- (88) For så vidt angår aftaler med et eller flere tredjelande, som er indgået af en medlemsstat inden datoen for dens tiltrædelse af Unionen, finder artikel 351 i TEUF anvendelse.
- (89) Kommissionen bør gøre de oplysninger, der meddeles af medlemsstaterne, offentligt tilgængelige via den europæiske e-justiceportal og ajourføre dem.
- (90) Denne forordning respekterer de grundlæggende rettigheder og overholder de principper, der er anerkendt i chartret. Denne forordning har navnlig til formål at fremme anvendelsen af artikel 7 om alles ret til respekt for privatliv og familieliv, artikel 21 om forbud mod forskelsbehandling og artikel 24 om beskyttelse af børns rettigheder.

²⁹ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 182/2011 af 16. februar 2011 om de generelle regler og principper for, hvordan medlemsstaterne skal kontrollere Kommissionens udøvelse af gennemførelsesbeføjelser (EUT L 55 af 28.2.2011, s. 13).

³⁰ Interinstitutionel aftale mellem Europa-Parlamentet, Rådet for Den Europæiske Union og Kommissionen om bedre lovgivning (EUT L 123 af 12.5.2016, s. 1).

- (91) Denne forordning bør anvendes i overensstemmelse med Unionens databeskyttelseslovgivning og under overholdelse af beskyttelsen af privatlivets fred som nedfældet i chartret. Enhver behandling af personoplysninger i henhold til denne forordning bør foretages i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/679³¹ ("databeskyttelsesforordningen"), Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2018/1725³² ("databeskyttelsesforordningen for EU-institutioner og -organer") og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2002/58/EF³³.
- (92) Ved anvendelsen af denne forordning kan det være nødvendigt for medlemsstaternes retter eller andre kompetente myndigheder at behandle personoplysninger med henblik på fastlæggelse af forældreskab i grænseoverskridende situationer og anerkendelse af forældreskab mellem medlemsstaterne. Dette indebærer behandling af personoplysninger med henblik på fastlæggelse af forældreskab i en grænseoverskridende situation, udstedelse af attester, der ledsager retsafgørelser eller officielt bekræftede dokumenter, udstedelse af en europæisk forældreskabsattest, fremlæggelse af dokumenter til anerkendelse af forældreskab, indhentning af en afgørelse om, at der ikke er nogen grund til at nægte anerkendelse af forældreskab, eller anmodning om afslag på anerkendelse af forældreskab. Personoplysninger, der behandles af medlemsstaternes retter eller andre kompetente myndigheder i henhold til denne forordning, findes i de dokumenter, der behandles af medlemsstaternes retter eller andre kompetente myndigheder til ovennævnte formål. De behandlede personoplysninger vil især vedrøre børn, deres forældre og deres juridiske repræsentanter. De personoplysninger, der behandles af medlemsstaternes retter eller andre kompetente myndigheder, bør behandles i overensstemmelse med gældende databeskyttelseslovgivning, navnlig databeskyttelsesforordningen. Ved anvendelsen af denne forordning kan Kommissionen desuden være nødt til at behandle personoplysninger i forbindelse med elektronisk kommunikation mellem fysiske personer eller deres juridiske repræsentanter og medlemsstaternes retter eller andre kompetente myndigheder for at anmode om, modtage og sende en europæisk forældreskabsattest eller i forbindelse med sager vedrørende anerkendelse eller afslag på anerkendelse af forældreskab via det europæiske elektroniske adgangspunkt inden for rammerne af det decentrale IT-system. De personoplysninger, der behandles af Kommissionen, bør behandles i overensstemmelse med databeskyttelsesforordningen for EU-institutioner og -organer.
- (93) Denne forordning bør udgøre retsgrundlaget for medlemsstaternes retter eller andre kompetente myndigheders behandling af personoplysninger i overensstemmelse med artikel 6, stk. 1 og 3, i databeskyttelsesforordningen og af Kommissionen i overensstemmelse med artikel 5, stk. 1 og 2, i databeskyttelsesforordningen for EU-

³¹ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/679 af 27. april 2016 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger og om ophævelse af direktiv 95/46/EF (generel forordning om databeskyttelse) (EUT L 119 af 4.5.2016, s. 1).

³² Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2018/1725 af 23. oktober 2018 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger i Unionens institutioner, organer, kontorer og agenturer og om fri udveksling af sådanne oplysninger og om ophævelse af forordning (EF) nr. 45/2001 og afgørelse nr. 1247/2002/EF (EUT L 295 af 21.11.2018, s. 39).

³³ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2002/58/EF af 12 juli 2002 om behandling af personoplysninger og beskyttelse af privatlivets fred i den elektroniske kommunikationssektor (Direktiv om databeskyttelse inden for elektronisk kommunikation), EFT L 201 af 31.7.2002, s. 37.

institutioner og -organer. Behandlingen af særlige kategorier af personoplysninger i henhold til denne forordning opfylder kravene i artikel 9, stk. 2, i databeskyttelsesforordningen, da data vil blive behandlet af domstole, der handler i deres egenskab af domstol i overensstemmelse med litra f), eller behandlingen vil være nødvendig af hensyn til væsentlige samfundsinteresser på grundlag af denne forordning, som har til formål at lette anerkendelsen af retsafgørelser og officielt bekræftede dokumenter om forældreskab i en anden medlemsstat for at sikre beskyttelsen af børns grundlæggende rettigheder og andre rettigheder i grænseoverskridende situationer i Unionen i overensstemmelse med litra g). Tilsvarende opfylder behandlingen af særlige kategorier af personoplysninger i henhold til denne forordning kravene i artikel 10, stk. 2, i databeskyttelsesforordningen for EU-institutioner og -organer, da behandlingen af oplysninger vil være nødvendig for, at retskrav kan fastslås, gøres gældende eller forsvares i overensstemmelse med litra f), eller behandlingen vil være nødvendig af hensyn til væsentlige samfundsinteresser på grundlag af denne forordning i overensstemmelse med litra g).

- (94) Personoplysninger bør kun behandles i henhold til denne forordning til de specifikke formål, der er fastsat heri, uden at det berører yderligere behandling til arkivformål i samfundets interesse i overensstemmelse med artikel 5, stk. 1, litra b), og artikel 89 i databeskyttelsesforordningen, eftersom medlemsstaternes retter eller andre kompetente myndigheder, når forældreskabet er blevet fastslået i en grænseoverskridende situation eller er blevet anerkendt, kan være nødt til at behandle personoplysninger til arkivformål i samfundets interesse. Da denne forordning vedrører de grænseoverskridende aspekter af forældreskab, som er et spørgsmål om familieretlig stilling, som kan fortsætte med at være relevant i en ubegrænset periode, bør denne forordning ikke begrænse opbevaringsperioden for oplysninger og personoplysninger, der behandles.
- (95) Med henblik på fastlæggelse af forældreskab i en grænseoverskridende situation bør udstedelse af attester, der ledsager retsafgørelser eller officielt bekræftede dokumenter, udstedelse af en europæisk forældreskabsattest, fremlæggelse af dokumenter til anerkendelse af forældreskab, opnåelse af en afgørelse om, at der ikke er nogen grund til at nægte anerkendelse af forældreskab, eller anmodning om afslag på anerkendelse af forældreskab, bør medlemsstaternes retter eller andre kompetente myndigheder, der er bemyndiget af medlemsstaterne til at anvende denne forordning, betragtes som dataansvarlige som omhandlet i artikel 4, nr. 7), i databeskyttelsesforordningen. Med henblik på den tekniske forvaltning, udvikling, vedligeholdelse, sikkerhed og støtte af det europæiske elektroniske adgangspunkt og af kommunikationen mellem fysiske personer eller deres juridiske repræsentanter og medlemsstaternes retter eller andre kompetente myndigheder gennem det europæiske elektroniske adgangspunkt og det decentrale IT-system bør Kommissionen betragtes som dataansvarlig i henhold til artikel 3, nr. 8, i databeskyttelsesforordningen for EU-institutioner og -organer. Dataansvarlige bør garantere sikkerheden, integriteten, ægtheden og fortroligheden af de oplysninger, der behandles til ovennævnte formål.

- (96) Den Europæiske Tilsynsførende for Databeskyttelse blev hørt i overensstemmelse med artikel 42 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2018/1725³⁴ og afgav udtalelse den [dato]³⁵.
- (97) [I medfør af artikel 1 og 2 og artikel 4a, stk. 1, i protokol nr. 21 om Det Forenede Kongeriges og Irlands stilling for så vidt angår området med frihed, sikkerhed og retfærdighed, der er knyttet som bilag til TEU og til TEUF, og med forbehold af artikel 4 i samme protokol, deltager Irland ikke i vedtagelsen af denne forordning, som ikke er bindende for og ikke finder anvendelse i Irland.] ELLER
- (97a) [I medfør af artikel 3 og artikel 4a, stk. 1, i protokol nr. 21 om Det Forenede Kongeriges og Irlands stilling for så vidt angår området med frihed, sikkerhed og retfærdighed, der er knyttet som bilag til TEU og til TEUF, har Irland [ved skrivelse af ...] meddelt, at det ønsker at deltage i vedtagelsen og anvendelsen af denne forordning.]
- (98) I medfør af artikel 1 og 2 i protokol nr. 22 om Danmarks stilling, der er knyttet som bilag til TEU og til TEUF, deltager Danmark ikke i vedtagelsen af denne forordning, som ikke er bindende for og ikke finder anvendelse i Danmark.
- (99) Målene for denne forordning kan ikke i tilstrækkelig grad opfyldes af medlemsstaterne på grund af forskellene mellem de nationale regler for kompetencer, lovvalg og anerkendelsen af retsafgørelser og officielt bekræftede dokumenter, men kan på grund af denne forordnings umiddelbare virkning og bindende karakter bedre nås på EU-plan; Unionen kan derfor vedtage foranstaltninger i overensstemmelse med nærhedsprincippet, jf. artikel 5 i TEU. I overensstemmelse med proportionalitetsprincippet, jf. nævnte artikel, går denne forordning ikke videre, end hvad der er nødvendigt for at nå disse mål —

³⁴ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2018/1725 af 23. oktober 2018 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger i Unionens institutioner, organer, kontorer og agenturer og om fri udveksling af sådanne oplysninger og om ophævelse af forordning (EF) nr. 45/2001 og afgørelse nr. 1247/2002/EF (EUT L 295 af 21.11.2018, s. 39).

³⁵ EUT C [nummer] af [X.X.XXXX], s. X.

VEDTAGET DENNE FORORDNING:

KAPITEL I

GENSTAND, ANVENDELSESOMRÅDE OG DEFINITIONER

Artikel 1

Genstand

Denne forordning fastsætter fælles regler om kompetence og lovvalg i forbindelse med fastlæggelse af forældreskab i en medlemsstat i grænseoverskridende situationer, fastsætter fælles regler for anerkendelse eller i givet fald accept i en medlemsstat af retsafgørelser om forældreskab og af officielt bekræftede dokumenter om forældreskab, der er udstedt eller registreret i en anden medlemsstat, og indfører en europæisk forældreskabsattest.

Artikel 2

Forholdet til andre bestemmelser i EU-retten

1. Denne forordning berører ikke de rettigheder, som et barn har i henhold til EU-retten, navnlig de rettigheder, som et barn har i henhold til EU-retten om fri bevægelighed, herunder direktiv 2004/38/EF. Denne forordning berører navnlig ikke begrænsningerne vedrørende anvendelsen af grundlæggende retsprincipper som begrundelse for at nægte anerkendelse af forældreskab, når medlemsstaterne i henhold til EU-retten om fri bevægelighed er forpligtet til at anerkende et dokument, der fastslår et forældre-barn-forhold, og som er udstedt af myndighederne i en anden medlemsstat med henblik på rettigheder, der følger af EU-retten.
2. Denne forordning berører ikke forordning (EU) 2016/1191, navnlig for så vidt angår offentlige dokumenter som defineret i nævnte forordning om fødsel, forældreskab og adoption.

Artikel 3

Anvendelsesområde

1. Denne forordning finder anvendelse på civile retlige spørgsmål vedrørende forældreskab i grænseoverskridende situationer.
2. Denne forordning finder ikke anvendelse på:
 - (a) eksistensen, gyldigheden eller anerkendelsen af et ægteskab eller et forhold, der ifølge den lov, der finder anvendelse på et sådant forhold, anses for at have tilsvarende virkninger, såsom et registreret partnerskab
 - (b) spørgsmål vedrørende forældreansvar
 - (c) fysiske personers rets- eller handleevne
 - (d) myndighed
 - (e) international adoption
 - (f) underholdsforpligtelser
 - (g) truste og arv

- (h) nationalitet
 - (i) de retlige krav til registrering af forældreskab i et register i en medlemsstat og virkningerne af, at forældreskab registreres eller ikke registreres i et register i en medlemsstat.
3. Denne forordning finder ikke anvendelse på anerkendelse af retsafgørelser om forældreskab, der er truffet i et tredjeland, eller på anerkendelse eller i givet fald accept af officielt bekræftede dokumenter, der fastslår eller beviser forældreskab, og som er udstedt eller registreret i et tredjeland.

Artikel 4

Definitioner

I denne forordning forstås ved:

1. "forældreskab": det forhold mellem forældre og barn, der er fastlagt ved lov. Det omfatter den retlige status som barn af en bestemt forælder eller bestemte forældre
2. "barn": en person af enhver alder, hvis forældreskab skal fastslås, anerkendes eller bevises
3. "fastlæggelse af forældreskab": den retlige fastlæggelse af forholdet mellem et barn og hver forælder, herunder fastlæggelse af forældreskab efter anfægtelse af et tidligere fastslået forældreskab
4. "ret": en myndighed i en medlemsstat, der udøver retslige funktioner i spørgsmål vedrørende forældreskab
5. "retsafgørelse": en afgørelse truffet af en ret i en medlemsstat, herunder en kendelse eller dom vedrørende forældreskab
6. "officielt bekræftet dokument": et dokument, der er formelt udfærdiget eller registreret som officielt bekræftet dokument i en medlemsstat på området for forældreskab, og hvor den officielle bekræftelse:
 - (a) vedrører underskriften og dokumentets indhold, og
 - (b) er foretaget af en offentlig myndighed eller et andet organ, som er bemyndiget hertil af oprindelsesmedlemsstaten
7. "oprindelsesmedlemsstat": den medlemsstat, hvor retsafgørelsen om forældreskab er truffet, det officielt bekræftede dokument om forældreskab er formelt udstedt eller registreret, eller den europæiske forældreskabsattest er udstedt
8. "decentralt IT-system": et IT-system som defineret i artikel 2, nr. 4), i [digitaliseringsforordningen]
9. "europæisk elektronisk adgangspunkt": et interoperabelt adgangspunkt som defineret i artikel 2, nr. 5), i [digitaliseringsforordningen].

Artikel 5

Adgang til at behandle spørgsmål vedrørende forældreskab i medlemsstaterne

Denne forordning vedrører ikke medlemsstaternes myndigheders adgang til at behandle spørgsmål vedrørende forældreskab.

KAPITEL II

KOMPETENCE

Artikel 6

Generel kompetence

I sager om forældreskab ligger kompetencen hos retterne i den medlemsstat:

- (a) hvor barnet har sit sædvanlige opholdssted på det tidspunkt, hvor sagen anlægges, eller
- (b) hvor barnet er statsborger på det tidspunkt, hvor sagen anlægges, eller
- (c) hvor sagsøgte har sit sædvanlige opholdssted på det tidspunkt, hvor sagen anlægges, eller
- (d) hvor en af forældrene har sit sædvanlige opholdssted på det tidspunkt, hvor sagen anlægges, eller
- (e) hvor en af forældrene er statsborger på det tidspunkt, hvor sagen anlægges, eller
- (f) hvor barnet fødes.

Artikel 7

Kompetence baseret på et barns aktuelle opholdssted

Hvis kompetencen ikke kan afgøres på grundlag af artikel 6, er retterne i den medlemsstat, hvor barnet befinder sig, kompetente.

Artikel 8

Anden kompetence

Har ingen ret i en medlemsstat kompetence i medfør af artikel 6 eller 7, afgøres spørgsmålet om kompetence i hver enkelt medlemsstat efter denne medlemsstats lovgivning.

Artikel 9

Forum necessitatis

Hvis ingen ret i en medlemsstat er kompetent i medfør af andre bestemmelser i denne forordning, kan en medlemsstats retter i undtagelsestilfælde træffe afgørelse i spørgsmål vedrørende forældreskab, hvis en sag ikke med rimelighed kan anlægges eller føres eller viser sig umulig at føre i et tredjeland, hvortil sagen har nær tilknytning.

Sagen skal have en tilstrækkelig tilknytning til den medlemsstat, hvor den ret, ved hvilken sagen er anlagt, er beliggende.

Artikel 10

Bispørgsmål

1. Hvis afgørelsen af en sag, der ikke hører ind under denne forordnings anvendelsesområde, ved en ret i en medlemsstat afhænger af afgørelsen af et bispørgsmål vedrørende forældreskab, kan en ret i denne medlemsstat afgøre dette

spørgsmål i forbindelse med sagen, selv hvis denne medlemsstat ikke har kompetence i henhold til denne forordning.

2. Afgørelsen af et bispørgsmål i henhold til stk. 1 har kun virkning i den sag, hvor denne afgørelse blev truffet.

Artikel 11

En sags anlæggelse ved retten

En sag anses for anlagt ved en ret:

- (a) på det tidspunkt, hvor det indledende processkrift i sagen eller et tilsvarende dokument indleveres til retten, forudsat at sagsøgeren ikke efterfølgende har undladt at træffe de foranstaltninger, der krævedes af vedkommende, for at få dokumentet forkyndt for sagsøgte
- (b) hvis det pågældende dokument skal forkyndes, før det indleveres til retten, på det tidspunkt, hvor det modtages af den myndighed, der er ansvarlig for forkyndelsen, forudsat at sagsøgeren ikke efterfølgende har undladt at træffe de foranstaltninger, der krævedes af vedkommende, for at få dokumentet indleveret til retten, eller
- (c) hvis retten indleder sagen af egen drift, på det tidspunkt, hvor retten træffer afgørelse om at indlede sagen, eller, når en sådan afgørelse ikke er påkrævet, på det tidspunkt, hvor sagen registreres af retten.

Artikel 12

Prøvelse af kompetencen

Anlægges der ved en ret i en medlemsstat en sag, som den pågældende ret ikke har kompetence til at påkende i realiteten i henhold til denne forordning, og som en ret i en anden medlemsstat har kompetence til at påkende i realiteten i henhold til denne forordning, erklærer retten sig af egen drift inkompetent.

Artikel 13

Prøvelse af sagens antagelse til påkendelse

1. Såfremt en sagsøgt, der har sit sædvanlige opholdssted i en anden stat end den medlemsstat, hvor sagen er anlagt, ikke giver møde, udsætter den kompetente ret sagen, indtil det er fastslået, at sagsøgte har haft mulighed for at modtage det indledende processkrift i sagen eller et tilsvarende dokument i så god tid, at sagsøgte har kunnet varetage sine interesser under sagen, eller at alle hertil fornødne foranstaltninger har været truffet.
2. Artikel 22 i forordning (EU) 2020/1784 anvendes i stedet for nærværende artikels stk. 1, såfremt det indledende processkrift i sagen eller et tilsvarende dokument skal fremsendes fra én medlemsstat til en anden i medfør af nævnte forordning.
3. Hvis forordning (EU) 2020/1784 ikke finder anvendelse, anvendes artikel 15 i Haagerkonventionen af 15. november 1965 om forkyndelse i udlandet af retslige og udenretslige dokumenter i sager om civile eller kommercielle spørgsmål, hvis det indledende processkrift i sagen eller et tilsvarende dokument skal sendes til udlandet i medfør af nævnte konvention.

Artikel 14

Litispændens

1. Hvis krav, der har samme genstand og hviler på samme grundlag, fremsættes mellem de samme parter for retter i forskellige medlemsstater, skal enhver anden ret end den, hvor sagen først blev anlagt, af egen drift udsætte sagen, indtil det er fastslået, at den ret, hvor sagen først blev anlagt, er kompetent.
2. I det tilfælde, der er omhandlet i stk. 1, og på begæring af den ret, tvisten er indbragt for, underretter enhver anden ret, tvisten er indbragt for, uden ophold den anmodende ret om datoen for, hvornår tvisten blev indbragt for denne.
3. Når det er fastslået, at den ret, hvor sagen først er anlagt, er kompetent, erklærer enhver anden ret sig inkompetent til fordel for den ret, hvor tvisten først blev indbragt.

Artikel 15

Børns ret til at give udtryk for deres synspunkter

1. Under udøvelsen af deres kompetence i henhold til denne forordning giver medlemsstaternes retter i overensstemmelse med national lovgivning og nationale procedurer børn under 18 år, hvis forældreskab skal fastslås, og som er i stand til at danne deres egne synspunkter, en reel og faktisk mulighed for at give udtryk for deres synspunkter enten direkte eller via en repræsentant eller et passende organ.
2. Hvis retten i overensstemmelse med national lovgivning og nationale procedurer giver børn under 18 år mulighed for at give udtryk for deres synspunkter i overensstemmelse med denne artikel, skal retten lægge passende vægt på børnenes synspunkter i overensstemmelse med deres alder og modenhed.

KAPITEL III

LOVVALG

Artikel 16

Generel anvendelse

Enhver lov, som skal finde anvendelse i henhold til denne forordning, finder anvendelse, uanset om det er loven i en medlemsstat eller ikke.

Artikel 17

Lovvalg

1. Den lov, der finder anvendelse på fastlæggelsen af forældreskabet, er loven i den stat, hvor den person, der har født barnet, har sit sædvanlige opholdssted på fødselstidspunktet, eller, hvis det ikke er muligt at fastslå, hvor den person, der har født barnet, har sit sædvanlige opholdssted på fødselstidspunktet, loven i den stat, hvor barnet er født.
2. Fører den lov, der finder anvendelse i henhold til stk. 1, til, at der kun fastslås forældreskab for så vidt angår den ene forælder, kan lovgivningen i den stat, hvor den pågældende forælder eller den anden forælder er statsborger, eller loven i den

stat, hvor barnet er født, finde anvendelse på fastlæggelsen af forældreskab for så vidt angår den anden forælder uanset stk. 1.

Artikel 18

Anvendelsesområdet for den lov, der finder anvendelse

Den lov, der i henhold til denne forordning udpeges som den lov, der skal anvendes ved fastlæggelsen af forældreskab, finder navnlig anvendelse på:

- (a) procedurerne for fastlæggelse eller anfægtelse af forældreskab
- (b) officielt bekræftede dokumenters bindende retsvirkning og/eller beviskraft
- (c) personers søgsmålskompetence i sager, der vedrører fastlæggelse eller anfægtelse af forældreskab
- (d) eventuelle frister for fastlæggelse eller anfægtelse af forældreskab.

Artikel 19

Ændring af gældende lov

Hvis forældreskab er fastlåst i en medlemsstat i henhold til denne forordning, berører en efterfølgende ændring af den lov, der finder anvendelse, ikke det allerede fastlagte forældreskab.

Artikel 20

Gyldighed med hensyn til form

1. En ensidig handling, der skal have retsvirkning for fastlæggelsen af forældreskab, er formelt gyldig, hvis den opfylder kravene i en af følgende love:
 - (a) den lovgivning, der finder anvendelse på fastlæggelsen af forældreskab i henhold til artikel 17
 - (b) loven i den stat, hvor den person, der foretager handlingen, har sit sædvanlige opholdssted eller
 - (c) loven i den stat, hvor handlingen blev foretaget.
2. Bevis for viljeserklæringer vedrørende fastlæggelsen af forældreskab kan føres ved ethvert bevismiddel, som anerkendes i landet, hvor retten er beliggende, eller i en af de i stk. 1 omhandlede love, hvorefter viljeserklæringen er gyldig med hensyn til form, forudsat at retten kan gennemføre en sådan bevisførelse.

Artikel 21

Udelukkelse af renvoi

Ved anvendelse af en lov i en stat som fastsat ved denne forordning forstås anvendelse af de gældende retsregler i den pågældende stat med undtagelse af reglerne i dens internationale privatret.

Artikel 22

Grundlæggende retsprincipper (ordre public)

1. Anvendelsen af en bestemmelse i en lov i en stat, som udpeges efter denne forordning, kan kun afvises, hvis en sådan anvendelse er klart uforenelig med de grundlæggende retsprincipper (ordre public) i loven i det land, hvor retten er beliggende.
2. Stk. 1 anvendes af medlemsstaternes retter og andre kompetente myndigheder under overholdelse af de grundlæggende rettigheder og principper i chartret, særlig artikel 21 om retten til ikkeforskelsbehandling.

Artikel 23

Stater med mere end ét retssystem

1. Når den lov, der udpeges efter denne forordning, er loven i en stat med flere territoriale enheder, som hver har deres egne lovregler på forældreskabsområdet, afgør denne stats interne lovvalgsregler, hvilken relevant territorial enheds lovregler der skal finde anvendelse.
2. Hvis der ikke findes sådanne interne lovvalgsregler:
 - (a) forstås en henvisning til loven i den i stk. 1 omhandlede stat som en henvisning til loven i den territoriale enhed, hvor den person, der har født barnet, har sit sædvanlige opholdssted på fødselstidspunktet, når den lov, der finder anvendelse, skal fastlægges i medfør af bestemmelsen vedrørende den fødendes sædvanlige opholdssted
 - (b) forstås enhver henvisning til loven i den i stk. 1 omhandlede stat som en henvisning til loven i den territoriale enhed, hvor barnet er født, når den lov, der finder anvendelse, skal fastlægges i medfør af bestemmelserne vedrørende barnets fødselsland.
 - (c) En medlemsstat med flere territoriale enheder, som hver har deres egne lovregler for spørgsmål vedrørende forældreskab, er ikke forpligtet til at anvende denne forordning i forbindelse med spørgsmål om lovvalg, der alene forekommer mellem sådanne enheder.

KAPITEL IV

ANERKENDELSE

AFDELING 1

Almindelige bestemmelser om anerkendelse

Artikel 24

Anerkendelse af en retsafgørelse

1. En retsafgørelse om forældreskab, der er truffet i en medlemsstat, anerkendes i alle andre medlemsstater, uden at der stilles krav om en særlig procedure.
2. Navnlig kræves der ingen særlig procedure for ajourføring af en medlemsstats civilstandsregister på grundlag af en retsafgørelse om forældreskab, der er truffet i en anden medlemsstat, og som ikke kan appelleres i henhold til denne medlemsstats lovgivning.

3. Hvis anerkendelse af en retsafgørelse rejses som bispørgsmål ved en ret i en medlemsstat, kan denne ret træffe afgørelse i spørgsmålet.

Artikel 25

Afgørelse om, at der ikke er nogen grund til at afslå anerkendelse

1. Enhver berettiget part kan i overensstemmelse med procedurerne i artikel 32-34 fremsætte en anmodning om en afgørelse, som fastslår, at der ikke er grund til at afslå anerkendelse som omhandlet i artikel 31.
2. Den stedlige kompetence for den ret, der er meddelt Kommissionen i henhold til artikel 71, afgøres efter lovgivningen i den medlemsstat, hvor sagen er anlagt i overensstemmelse med stk. 1.

Artikel 26

Dokumenter, der skal fremlægges med henblik på anerkendelse

1. En part, der i en medlemsstat ønsker at påberåbe sig en retsafgørelse truffet i en anden medlemsstat, skal fremlægge følgende:
 - (a) en kopi af retsafgørelsen, der opfylder de nødvendige betingelser for godtgørelse af dens ægthed, og
 - (b) den relevante attest, som er udstedt i henhold til artikel 29.
2. Den ret eller anden kompetente myndighed, ved hvilken en retsafgørelse truffet i en anden medlemsstat påberåbes, kan om nødvendigt kræve, at den part, der påberåber sig den, fremlægger en oversættelse eller en translitteration af det oversættelige indhold af fritekstfelterne i den attest, der er omhandlet i stk. 1, litra b), i denne artikel.
3. Den ret eller anden kompetente myndighed, ved hvilken en retsafgørelse truffet i en anden medlemsstat påberåbes, kan kræve, at parten fremlægger en oversættelse eller translitteration af retsafgørelsen ud over en oversættelse eller translitteration af indholdet af attestens fritekstfelter, hvis den ikke kan fortsætte uden en sådan oversættelse eller translitteration.

Artikel 27

Manglende fremlæggelse af dokumenter

1. Hvis de i artikel 26, stk. 1, omhandlede dokumenter ikke fremlægges, kan den ret eller anden kompetente myndighed, for hvilken en retsafgørelse, der er truffet i en anden medlemsstat, påberåbes, fastsætte en frist for fremlæggelse heraf, anerkende tilsvarende dokumenter eller, såfremt den anser sagen for tilstrækkeligt oplyst, fritage for kravet om en sådan fremlæggelse.
2. Hvis den ret eller anden kompetente myndighed, for hvilken en retsafgørelse truffet i en anden medlemsstat påberåbes, kræver det, skal der fremlægges en oversættelse eller translitteration af sådanne tilsvarende dokumenter.

Artikel 28

Udsættelse af en sag

Den ret, ved hvilken en retsafgørelse truffet i en anden medlemsstat påberåbes, kan udsætte en sag helt eller delvis, hvis:

- (a) retsafgørelsen er blevet anfægtet i oprindelsesmedlemsstaten ved ordinær appel, eller
- (b) der er fremsat en anmodning om at få fastslået, at der ikke findes grunde til at afslå anerkendelse som omhandlet i artikel 25, eller om at få fastslået, at anerkendelse skal afslås af en af disse grunde.

Artikel 29

Udstedelse af attesten

1. Retten i oprindelsesmedlemsstaten som meddelt Kommissionen i henhold til artikel 71 udsteder efter anmodning fra en part en attest for en retsafgørelse om forældreskab under anvendelse af formularen i bilag I.
2. Attesten udfærdiges og udstedes på det sprog, som retsafgørelse er affattet på. Attesten kan også udstedes på et andet af Den Europæiske Unions institutioners officielle sprog, som parten har anmodet om. Dette skaber ingen forpligtelse for den ret, der udsteder attesten, til at fremlægge en oversættelse eller translitteration af det indhold i fritekstfelterne, som kan oversættes.
3. Attesten skal indeholde en erklæring, hvori unionsborgere og deres familiemedlemmer underrettes om, at attesten ikke berører de rettigheder, som et barn har i henhold til EU-retten, og at beviset for forældre-barn-forholdet med henblik på udøvelsen af sådanne rettigheder kan fremlægges på en hvilken som helst måde.
4. Anfægtelse af udstedelse af en attest tages ikke til følge.

Artikel 30

Berigtigelse af attesten

1. Retten i en oprindelsesmedlemsstat som meddelt til Kommissionen i henhold til artikel 71 skal efter anmodning og kan af egen drift berigtige en attest, såfremt der som følge af en materiel fejl eller unkladelse er uoverensstemmelse mellem den retsafgørelse, der skal anerkendes, og attesten.
2. Oprindelsesmedlemsstatens nationale ret finder anvendelse på proceduren for berigtigelse af attesten.

Artikel 31

Grunde til afslag på anerkendelse

1. Anerkendelse af en retsafgørelse afslås:
 - (a) hvis en sådan anerkendelse åbenbart vil stride mod grundlæggende retsprincipper i den medlemsstat, hvor anerkendelsen påberåbes, under hensyntagen til barnets interesser
 - (b) såfremt personer er dømt som udeblevne, og det indledende processkrift i sagen eller et tilsvarende dokument ikke er blevet forkyndt for de pågældende i

så god tid og på en sådan måde, at disse har kunnet varetage deres interesser under sagen, medmindre det fastslås, at de pågældende personer utvetydigt har accepteret retsafgørelsen

- (c) efter anmodning fra en person, der hævder, at retsafgørelsen krænker vedkommendes faderskab eller moderskab til barnet, såfremt afgørelsen er truffet, uden at vedkommende har haft mulighed for at blive hørt
 - (d) såfremt og i det omfang den er uforenelig med en senere retsafgørelse om forældreskab truffet i den medlemsstat, hvor anerkendelsen påberåbes
 - (e) såfremt og i det omfang den er uforenelig med en senere retsafgørelse om forældreskab truffet i en anden medlemsstat, forudsat at den senere retsafgørelse opfylder de nødvendige betingelser for anerkendelse i den medlemsstat, hvor anerkendelsen påberåbes.
2. Stk. 1, litra a), anvendes af medlemsstaternes retter og andre kompetente myndigheder under overholdelse af de grundlæggende rettigheder og principper i chartret, særlig artikel 21 om retten til ikkeforskelsbehandling.
3. Anerkendelse af en retsafgørelse i sager om forældreskab kan afslås, hvis den er truffet, uden at børn har haft mulighed for at give udtryk for deres synspunkter, medmindre dette er i strid med barnets tarv. Hvis der er tale om børn under 18 år, finder denne bestemmelse anvendelse, når børnene har været i stand til at danne deres synspunkter i overensstemmelse med artikel 15.

AFDELING 2

Procedure for afslag på anerkendelse

Artikel 32

Anmodning om afslag på anerkendelse

1. Proceduren for indgivelse af en anmodning om afslag på anerkendelse reguleres, for så vidt den ikke er omfattet af denne forordning, af lovgivningen i den medlemsstat, hvor der anlægges sag om ikkeanerkendelse.
2. Anerkendelse af en retsafgørelse om forældreskab afslås, hvis der konstateres en af de i artikel 31 omhandlede grunde til afslag på anerkendelse.
3. Den stedlige kompetence for den ret som Kommissionen gives meddelelse om i overensstemmelse med artikel 71, fastlægges i henhold til national ret i den medlemsstat, hvor en sag om ikkeanerkendelse anlægges.
4. Den, der fremsætter anmodningen, skal fremlægge en kopi af afgørelsen for retten og såfremt relevant og muligt den relevante attest udstedt i henhold til artikel 29.
5. Retten kan om nødvendigt kræve, at den, der fremsætter anmodningen, fremlægger en oversættelse eller translitteration af indholdet af fritekstfelterne i den relevante attest udstedt i henhold til artikel 29.
6. Hvis retten ikke kan fortsætte sagen uden en oversættelse eller translitteration af retsafgørelsen, kan den kræve, at den, der fremsætter anmodningen, fremlægger en sådan oversættelse eller translitteration.
7. Retten kan fritage for fremlæggelse af de i stk. 4 omhandlede dokumenter, hvis:
 - (a) den allerede er i besiddelse af dem eller

- (b) den finder det urimeligt at kræve, at den, der fremsætter anmodningen, skal fremlægge dem.
8. Den part, der anmoder om afslag på anerkendelse af en retsafgørelse truffet i en anden medlemsstat, er ikke forpligtet til at have en postadresse i den medlemsstat, hvor sagen om ikkeanerkendelse anlægges. Denne part er kun forpligtet til at have en bemyndiget repræsentant i den medlemsstat, hvor der anlægges sag om ikkeanerkendelse, hvis en sådan repræsentant er obligatorisk i henhold til lovgivningen i den medlemsstat, hvor sagen om ikkeanerkendelse anlægges, uanset parternes nationalitet.

Artikel 33

Anfægtelse eller appel

1. Enhver part kan anfægte eller appellere en retsafgørelse vedrørende anmodningen om afslag på anerkendelse.
2. Anfægtelse eller appel indgives til den ret, som medlemsstaten har givet Kommissionen meddelelse om i henhold til artikel 71 som værende den ret, hvortil en sådan anfægtelse eller appel skal indgives.

Artikel 34

Yderligere anfægtelse eller appel

En retsafgørelse, der træffes om anfægtelsen eller appellen, kan kun bestrides ved anfægtelse eller appel, såfremt den pågældende medlemsstat i overensstemmelse med artikel 71 har givet Kommissionen meddelelse om de retter, hvortil en sådan anfægtelse eller appel skal indgives.

AFDELING 3

Officielt bekræftede dokumenter med bindende retsvirkning

Artikel 35

Anvendelsesområde

Denne afdeling finder anvendelse på officielt bekræftede dokumenter, der fastslår forældreskab, og som:

- (a) er formelt udarbejdet eller registreret i en medlemsstat, der har kompetence i henhold til kapitel II, og
- (b) har bindende retsvirkninger i den medlemsstat, hvor de er formelt udarbejdet eller registreret.

Artikel 36

Anerkendelse af officielt bekræftede dokumenter

Officielt bekræftede dokumenter, der fastslår forældreskab med bindende retsvirkning i oprindelsesmedlemsstaten, anerkendes i andre medlemsstater, uden at der stilles krav om en særlig procedure. Afdeling 1 og 2 i dette kapitel finder tilsvarende anvendelse, medmindre andet er fastsat i denne afdeling.

Artikel 37

Attestering

1. Den kompetente myndighed i oprindelsesmedlemsstaten som meddelt til Kommissionen i henhold til artikel 71 udsteder efter anmodning fra en part en attest for et officielt bekræftet dokument, der fastslår forældreskab med bindende retsvirkning, under anvendelse af formularen i bilag II.
2. En attest må kun udstedes, hvis følgende betingelser er opfyldt:
 - (a) den medlemsstat, der har bemyndiget den offentlige myndighed eller en anden myndighed til formelt at oprette eller registrere det officielt bekræftede dokument, der fastlægger forældreskab, var kompetent i henhold til kapitel II, og
 - (b) det officielt bekræftede dokument har bindende retsvirkning i den pågældende medlemsstat.
3. Attesten udfærdiges på det sprog, som det officielt bekræftede dokument er affattet på. Den kan også udstedes på et andet af Den Europæiske Unions institutioners officielle sprog, som parten har anmodet om. Dette skaber ingen forpligtelse for den kompetente myndighed, der udsteder attesten, til at fremlægge en oversættelse eller translitteration af det indhold i fritekstfelterne, som kan oversættes.
4. Attesten skal indeholde en erklæring, hvori unionsborgere og deres familiemedlemmer underrettes om, at attesten ikke berører de rettigheder, som et barn har i henhold til EU-retten, og at beviset for forældre-barn-forholdet med henblik på udøvelsen af sådanne rettigheder kan fremlægges på en hvilken som helst måde.
5. Hvis attesten ikke fremlægges, anerkendes det officielt bekræftede dokument ikke i en anden medlemsstat.

Artikel 38

Berigtigelse og tilbagekaldelse af attesten

1. Den kompetente myndighed i oprindelsesmedlemsstaten som meddelt til Kommissionen i henhold til artikel 71 skal efter anmodning og kan af egen drift berigtige en attest, såfremt der som følge af en materiel fejl eller udeladelse er uoverensstemmelse mellem det officielt bekræftede dokument og attesten.
2. Den i denne artikels stk. 1 omhandlede kompetente myndighed skal efter anmodning eller af egen drift inddrage en attest, hvis den er udstedt med urette, under hensyntagen til de krav, der er fastsat i artikel 37.
3. Proceduren, herunder en eventuel appel, for berigtigelse eller inddragelse af en attest følger oprindelsesmedlemsstatens nationale ret.

Artikel 39

Grunde til afslag på anerkendelse

1. Anerkendelsen af et officielt bekræftet dokument, der fastslår forældreskab med bindende retsvirkning, afslås:

- (a) hvis en sådan anerkendelse åbenbart vil stride mod grundlæggende retsprincipper i den medlemsstat, hvor anerkendelsen påberåbes, under hensyntagen til barnets interesser
 - (b) efter anmodning fra en person, der gør gældende, at det officielt bekræftede dokument krænker vedkommendes faderskab eller moderskab til barnet, såfremt det officielt bekræftede dokument er udstedt eller registreret, uden at den pågældende har været involveret
 - (c) såfremt og i det omfang den er uforenelig med en senere retsafgørelse om forældreskab eller et senere officielt bekræftet dokument, der fastslår forældreskab med bindende retsvirkning, og som er udstedt eller registreret i den medlemsstat, hvor anerkendelsen påberåbes
 - (d) såfremt og i det omfang den er uforenelig med en senere retsafgørelse om forældreskab, der er truffet, eller et senere officielt bekræftet dokument, der fastslår forældreskab med bindende retsvirkning, og som er udstedt eller registreret i en anden medlemsstat, forudsat at den senere retsafgørelse eller det officielt bekræftede dokument opfylder de nødvendige betingelser for anerkendelse i den medlemsstat, hvor anerkendelsen påberåbes.
2. Stk. 1, litra a), anvendes af medlemsstaternes retter og andre kompetente myndigheder under overholdelse af de grundlæggende rettigheder og principper i chartret, særlig artikel 21 om retten til ikkeforskelsbehandling.
 3. Anerkendelse af et officielt bekræftet dokument, der fastslår forældreskab med bindende retsvirkning, kan afslås, hvis det er formelt udstedt eller registreret, uden at børn har haft mulighed for at give udtryk for deres synspunkter. Hvis børnene var under 18 år, finder denne bestemmelse anvendelse, når børnene var i stand til at danne deres egne synspunkter.

AFDELING 4

Andre bestemmelser

Artikel 40

Forbud mod prøvelse af retten i oprindelsesmedlemsstatens kompetence

Kompetencen for den ret i oprindelsesmedlemsstaten, der fastslår forældreskabet, kan ikke efterprøves. Den i artikel 31, stk. 1, litra a), omhandlede efterprøvelse vedrørende grundlæggende retsprincipper kan ikke foretages i forhold til kompetencereglerne i artikel 6-9.

Artikel 41

Forbud mod prøvelse med hensyn til sagens realitet

En retsafgørelse truffet i en anden medlemsstat eller et officielt bekræftet dokument, der fastslår forældreskab med bindende retsvirkning i oprindelsesmedlemsstaten, kan under ingen omstændigheder efterprøves med hensyn til sagens realitet.

Artikel 42

Omkostninger

Dette kapitel finder også anvendelse på fastsættelse af sagsomkostninger ved sager omfattet af denne forordning.

Artikel 43

Fri proces

1. En person, der har fremsat en anmodning, og som i oprindelsesmedlemsstaten har haft helt eller delvis fri proces eller været fritaget for gebyrer og sagsomkostninger, har under den i artikel 25, stk. 1, og artikel 32 fastlagte procedure ret til fri proces eller at fritages for gebyrer og sagsomkostninger i videst muligt omfang i henhold til lovgivningen i den medlemsstat, hvor sagen anlægges.
2. En person, der har fremsat en anmodning, og som i oprindelsesmedlemsstaten har fået sin sag behandlet uden omkostninger af en administrativ myndighed som meddelt til Kommissionen i henhold til artikel 71, har under alle procedurer anført i artikel 25, stk. 1, og artikel 32 ret til fri proces i overensstemmelse med nærværende artikels stk. 1. Den pågældende part skal med henblik herpå fremlægge en erklæring fra den kompetente myndighed i oprindelsesmedlemsstaten om, at vedkommende opfylder de økonomiske betingelser for at være berettiget til hel eller delvis fri proces eller fritagelse for gebyrer eller sagsomkostninger.

KAPITEL V

OFFICIELT BEKRÆFTEDE DOKUMENTER UDEN BINDEnde RETSVIRKNING

Artikel 44

Anvendelsesområde

Dette kapitel finder anvendelse på officielt bekræftede dokumenter, der ikke har bindende retsvirkning i oprindelsesmedlemsstaten, men som har beviskraft i denne medlemsstat.

Artikel 45

Accept af officielt bekræftede dokumenter

1. Et officielt bekræftet dokument, der ikke har bindende retsvirkning i oprindelsesmedlemsstaten, har samme beviskraft i en anden medlemsstat, som det har i oprindelsesmedlemsstaten, eller de mest sammenlignelige virkninger, forudsat at dette ikke åbenbart strider mod grundlæggende retsprincipper (ordre public) i den medlemsstat, hvor det fremlægges.
2. Grundlæggende retsprincipper (ordre public) som omhandlet i stk. 1 anvendes af retterne og andre kompetente myndigheder i medlemsstaterne under overholdelse af de grundlæggende rettigheder og principper, der er fastsat i chartret, særlig artikel 21 om retten til ikkeforskelsbehandling.
3. En person, der ønsker at anvende et sådant officielt bekræftet dokument i en anden medlemsstat, kan anmode den myndighed, der formelt har udstedt eller registreret det officielt bekræftede dokument i oprindelsesmedlemsstaten, om at udfylde formularen i bilag III, og beskrive den beviskraft, som det officielt bekræftede dokument har i oprindelsesmedlemsstaten.

4. Attesten skal indeholde en erklæring, hvori unionsborgere og deres familiemedlemmer underrettes om, at attesten ikke berører de rettigheder, som et barn har i henhold til EU-retten, og at beviset for forældre-barn-forholdet med henblik på udøvelsen af sådanne rettigheder kan fremlægges på en hvilken som helst måde.
5. Enhver anfægtelse af ægtheden af et sådant officielt bekræftet dokument skal finde sted ved retten i oprindelsesmedlemsstaten, og afgørelse herom træffes i henhold til loven i denne medlemsstat. Det anfægtede officielt bekræftede dokument har ikke beviskraft i en anden medlemsstat, så længe anfægtelsen verserer for den kompetente ret.
6. Enhver anfægtelse af de retlige dispositioner eller retsforhold, der er registreret i et sådant officielt bekræftet dokument, skal forelægges for de retter, som har kompetence i medfør af denne forordning, og afgørelse herom træffes i henhold til den lov, der finder anvendelse i medfør af kapitel III. Det anfægtede officielt bekræftede dokument har ikke beviskraft i en anden medlemsstat end oprindelsesmedlemsstaten med hensyn til det anfægtede spørgsmål, så længe anfægtelsen verserer for den kompetente ret.
7. Hvis afgørelsen af en verserende sag ved en ret i en medlemsstat afhænger af afgørelsen af et spørgsmål vedrørende retlige dispositioner eller retsforhold, der er registreret i et sådant officielt bekræftet dokument, er den pågældende ret kompetent til at afgøre dette spørgsmål.

KAPITEL VI

EUROPÆISK FORÆLDRESKABSATTEST

Artikel 46

Indførelse af den europæiske forældreskabsattest

1. Med denne forordning indføres en europæisk forældreskabsattest (herefter "attesten"), som udstedes til brug i en anden medlemsstat og har de retsvirkninger, der er anført i artikel 53.
2. Anvendelse af attesten er ikke obligatorisk.
3. Attesten træder ikke i stedet for interne dokumenter, der anvendes til tilsvarende formål i medlemsstaterne. Når en attest først er udstedt til brug i en anden medlemsstat, skal den dog også have de retsvirkninger, der er anført i artikel 53, i den medlemsstat, hvis myndigheder har udstedt attesten efter bestemmelserne i dette kapitel.

Artikel 47

Formålet med attesten

Attesten er til brug for et barn eller en juridisk repræsentant, som i en anden medlemsstat skal påberåbe sig forældreskabsstatus for barnet.

Artikel 48

Kompetence til at udstede attesten

1. Attesten udstedes i den medlemsstat, hvor forældreskabet er fastslået, og hvis retter som defineret i artikel 4, nr. 4, er kompetente i henhold til artikel 6, 7 eller 9.
2. Udstedelsesmyndigheden i den medlemsstat, der er omhandlet i stk. 1, som meddelt Kommissionen i henhold til artikel 71, er:
 - (a) en ret, som defineret i artikel 4, nr. 4, eller
 - (b) en anden myndighed, som i henhold til national ret har kompetence til at behandle spørgsmål om forældreskab.

Artikel 49

Anmodning om en attest

1. Attesten udstedes efter anmodning fra barnet ("ansøgeren") eller, hvis det er relevant, en juridisk repræsentant.
2. Med henblik på indgivelse af en ansøgning kan ansøgeren anvende formularen i bilag IV.
3. Anmodningen skal indeholde de oplysninger, der er anført nedenfor, i det omfang ansøgeren har kendskab til disse oplysninger, og de er nødvendige for, at den udstedende myndighed kan attestere de forhold, som ansøgeren ønsker bekræftet, og den skal ledsages af alle relevante dokumenter, enten originaler eller genpartier, der opfylder betingelserne med hensyn til godtgørelse af deres ægthed, jf. dog artikel 50, stk. 2:
 - (a) oplysninger vedrørende ansøgeren: efternavn(e) (hvis relevant, efternavn(e) ved fødslen), fornavn(e), køn, fødselsdato og fødested, nationalitet (hvis kendt), identifikationsnummer (hvis relevant), adresse
 - (b) hvis det er relevant, oplysninger om ansøgerens juridiske repræsentant: efternavn(e) (eventuelt efternavn(e) ved fødslen), fornavn(e), adresse og repræsentationskompetence
 - (c) oplysninger om hver forælder: efternavn(e) (hvis relevant, efternavn(e) ved fødslen), fornavn(e), fødselsdato og fødested, nationalitet, identifikationsnummer (hvis relevant), adresse
 - (d) det sted og den medlemsstat, hvor barnets forældreskab er registreret
 - (e) de elementer, som ansøgeren støtter forældreskab på, vedlagt originalen eller en kopi af det eller de dokumenter, der fastslår forældreskabet med bindende retsvirkning, eller som beviser forældreskabet
 - (f) kontaktoplysninger for den ret i medlemsstaten, der har fastslået forældreskabet, for den kompetente myndighed, der har udstedt et officielt bekræftet dokument, der fastslår forældreskab med bindende retsvirkning, eller

for den kompetente myndighed, der har udstedt et officielt bekræftet dokument uden bindende retsvirkning i oprindelsesmedlemsstaten, men som har beviskraft i den pågældende medlemsstat

- (g) en erklæring om, at der efter ansøgerens bedste vidende ikke verserer nogen sag om de forhold, der skal attesteres
- (h) andre oplysninger, som ansøgeren finder nyttige med henblik på udstedelse af attesten.

Artikel 50

Behandling af anmodningen

1. Efter modtagelse af anmodningen efterprøver den udstedende myndighed de oplysninger og erklæringer samt de dokumenter og andre bevismidler, ansøgeren har fremlagt. Den foretager af egen drift de nødvendige undersøgelser med henblik på denne efterprøvning, når dette er fastsat eller tilladt ifølge dens nationale lov, eller opfordrer ansøgeren til at forelægge yderligere beviser, som den finder nødvendige.
2. Såfremt ansøgeren ikke har været i stand til at fremskaffe genparten af de relevante dokumenter, der opfylder de betingelser, der er nødvendige for at godtgøre deres ægthed, kan den udstedende myndighed beslutte at acceptere andre former for bevis.
3. Når dette er fastsat i dens nationale lov og på de deri angivne vilkår, kan den udstedende myndighed kræve, at erklæringer fremsættes under ed eller i form af en erklæring på tro og love i stedet for en erklæring under ed.
4. Med henblik på denne artikel giver en medlemsstats kompetente myndighed efter anmodning fra den udstedende myndighed i en anden medlemsstat oplysninger i navnlig civilregistre, personregistre eller folkeregistre og andre registre, der indeholder oplysninger af relevans for ansøgerens forældreskab, hvis denne kompetente myndighed i henhold til national ret ville være bemyndiget til at give en anden national myndighed sådanne oplysninger.

Artikel 51

Udstedelse af attesten

1. Den udstedende myndighed udsteder straks attesten i overensstemmelse med proceduren i dette kapitel, når de elementer, der skal attesteres, er fastlagt i henhold til den lov, der finder anvendelse på fastlæggelsen af forældreskab. Den anvender formularen i bilag V.
Den udstedende myndighed udsteder navnlig ikke attesten, hvis:
 - (a) de elementer, der skal attesteres, anfægtes, eller
 - (b) attesten ikke ville være i overensstemmelse med en afgørelse om de samme elementer.
2. Gebyret for udstedelse af en attest må ikke være højere end det gebyr, der i henhold til national lovgivning opkræves for udstedelse af en attest, som dokumenterer ansøgerens forældreskab.

Artikel 52

Attestens indhold

Attesten skal indeholde følgende oplysninger, alt efter hvad der er relevant:

- (a) navn, adresse og kontaktoplysninger på medlemsstatens udstedende myndighed
- (b) hvis forskelligt, navn, adresse og kontaktoplysninger på den ret i medlemsstaten, der har fastslået forældreskabet, på den kompetente myndighed, der har udstedt et officielt bekræftet dokument, der fastslår forældreskab med bindende retsvirkning, eller på den kompetente myndighed, der har udstedt et officielt bekræftet dokument uden bindende retsvirkning i oprindelsesmedlemsstaten, men som har beviskraft i den pågældende medlemsstat
- (c) sagsnummer
- (d) udstedelsesdato og -sted
- (e) det sted og den medlemsstat, hvor barnets forældreskab er registreret
- (f) oplysninger vedrørende ansøgeren: efternavn(e) (hvis relevant, efternavn(e) ved fødslen), fornavn(e), køn, fødselsdato og fødested, nationalitet (hvis kendt), identifikationsnummer (hvis relevant), adresse
- (g) hvis det er relevant, oplysninger om ansøgerens juridiske repræsentant: efternavn(e) (eventuelt efternavn(e) ved fødslen), fornavn(e), adresse og repræsentationskompetence
- (h) oplysninger om hver forælder: efternavn(e) (hvis relevant, efternavn(e) ved fødslen), fornavn(e), fødselsdato og fødested, nationalitet, identifikationsnummer (hvis relevant), adresse
- (i) de elementer, på grundlag af hvilke den udstedende myndighed anser sig for at være kompetent til at udstede attesten
- (j) den lov, der finder anvendelse på fastlæggelsen af forældreskab, og de forhold, på grundlag af hvilke denne lov er bestemt
- (k) en erklæring, hvori unionsborgere og deres familiemedlemmer informeres om, at attesten ikke påvirker de rettigheder, som et barn har i henhold til EU-retten, og at bevis for forældre-barn-forholdet med henblik på udøvelsen af sådanne rettigheder kan fremlægges på en hvilken som helst måde
- (l) den udstedende myndigheds underskrift og/eller stempel.

Artikel 53

Retsvirkningerne af attesten

1. Attesten skal være gældende i alle medlemsstater, uden at der stilles krav om anvendelse af en særlig procedure.
2. Attesten forudsættes nøjagtigt at godtgøre elementer, der er fastlagt i henhold til den lov, der finder anvendelse på fastlæggelsen af forældreskab. Den person, der i attestens nævnes som barn af en bestemt forælder eller bestemte forældre, forudsættes at have den status, der er nævnt i attestens.
3. Attesten udgør et gyldigt dokument til registrering af forældreskab i en medlemsstats relevante register, jf. dog artikel 3, stk. 2, litra i).

Artikel 54

Bekræftede genparter af attesten

1. Den udstedende myndighed opbevarer originaleksemplaret af attesten og udsteder en eller flere bekræftede genparter til ansøgeren eller en juridisk repræsentant.
2. Den udstedende myndighed fører med henblik på artikel 55, stk. 3, og artikel 57, stk. 2, en fortegnelse over personer, til hvem der er udstedt bekræftede genparter i henhold til stk. 1.

Artikel 55

Berigtigelse, ændring eller tilbagekaldelse af attesten

1. Den udstedende myndighed berigtiger efter anmodning fra enhver person, der kan dokumentere en legitim interesse, eller af egen drift attesten i tilfælde af skrivefejl.
2. Den udstedende myndighed ændrer eller tilbagekalder attesten efter anmodning fra enhver person, der kan dokumentere en legitim interesse, eller, hvor dette er muligt i henhold til national lov, af egen drift, hvis det fastslås, at attesten eller specifikke forhold deri ikke er korrekte.
3. Den udstedende myndighed underretter straks de personer, til hvem der er udstedt bekræftede genparter af attesten i henhold til artikel 54, stk. 1, om, at der er foretaget berigtigelse, ændring eller tilbagekaldelse.

Artikel 56

Retslig prøvelse

1. Afgørelser truffet af den udstedende myndighed i henhold til artikel 51 kan anfægtes af den, der anmoder om en attest, eller af en juridisk repræsentant.

Afgørelser truffet af den udstedende myndighed i henhold til artikel 55 og artikel 57, stk. 1, litra a), kan anfægtes af enhver person, som kan dokumentere en legitim interesse.

Sagen anlægges ved en ret i den udstedende myndigheds medlemsstat i overensstemmelse med loven i denne medlemsstat.

2. Hvis det som følge af det i stk. 1 omhandlede søgsmål fastslås, at den udstedte attest ikke er korrekt, skal den kompetente ret berigtige, ændre eller trække attesten tilbage eller sikre, at den udstedende myndighed berigtiger eller ændrer attesten eller tilbagekalder den.

Hvis det som følge af den i stk. 1 omhandlede søgsmål fastslås, at det var uberettiget at nægte at udstede en attest, skal den kompetente ret udstede attesten eller sikre, at den udstedende myndighed tager sagen op til revurdering og træffer en ny afgørelse.

Artikel 57

Suspension af attestens retsvirkninger

1. Attestens retsvirkninger kan suspenderes af:

- (a) den udstedende myndighed efter anmodning fra enhver person, der kan dokumentere en legitim interesse, i afventning af ændring eller tilbagekaldelse af attesten i henhold til artikel 55, eller
 - (b) retten efter anmodning fra enhver person, der har ret til at anfægte en afgørelse truffet af den udstedende myndighed i henhold til artikel 56, i afventning af et sådant søgsmål.
2. Den udstedende myndighed eller i givet fald retten underretter straks alle personer, til hvem der er udstedt bekræftede genparter af attesten i henhold til artikel 54, stk. 1, om, at attestens retsvirkninger er suspenderet.
- Så længe attestens retsvirkninger er suspenderet, må der ikke udstedes yderligere bekræftede genparter af attesten.

KAPITEL VII

DIGITAL KOMMUNIKATION

Artikel 58

Kommunikation via det europæiske elektroniske adgangspunkt

1. Det europæiske elektroniske adgangspunkt, der er oprettet på den europæiske e-justiceportal i henhold til artikel 4 i [digitaliseringsforordningen], kan anvendes til elektronisk kommunikation mellem fysiske personer eller deres juridiske repræsentanter og medlemsstaternes retter eller andre kompetente myndigheder i forbindelse med følgende:
- (a) en sag om en afgørelse om, at der ikke er nogen grund til at nægte anerkendelse af en retsafgørelse eller et officielt bekræftet dokument om forældreskab, eller en sag om afslag på anerkendelse af en retsafgørelse eller et officielt bekræftet dokument om forældreskab
 - (b) anmodning om og udstedelse, berigtigelse, ændring, tilbagekaldelse, suspension eller retslig prøvelse af den europæiske forældreskabsattest.
2. Artikel 4, stk. 3, artikel 5, stk. 2 og 3, artikel 6, artikel 9, stk. 1 og 3, og artikel 10 i [digitaliseringsforordningen] finder anvendelse på elektronisk kommunikation i henhold til stk. 1.

Artikel 59

Kommissionens vedtagelse af gennemførelsesretsakter

1. Med henblik på elektronisk kommunikation i henhold til artikel 58, stk. 1, vedtager Kommissionen gennemførelsesretsakter, der fastsætter følgende:
- (a) de tekniske specifikationer, der definerer metoderne til elektronisk kommunikation
 - (b) de tekniske specifikationer for kommunikationsprotokollerne
 - (c) informationssikkerhedsmålene og de relevante tekniske foranstaltninger til sikring af minimumsstandarder for informationssikkerhed og et højt cybersikkerhedsniveau for behandling og kommunikation af oplysninger

- (d) minimumsmålene for tilgængelighed og eventuelle tilknyttede tekniske krav til elektronisk kommunikation via det decentrale IT-system.
2. Gennemførelsesretsakterne i denne artikels stk. 1 vedtages efter undersøgelsesproceduren i artikel 62, stk. 2.
 3. De i stk. 1 omhandlede gennemførelsesretsakter vedtages senest [2 år efter denne forordnings ikrafttræden].

Artikel 60

Referencegennemførelsessoftware

1. Kommissionen er ansvarlig for skabelsen, vedligeholdelsen og udviklingen af referencegennemførelsessoftware, som medlemsstaterne kan vælge at anvende som deres back-end-system i stedet for et nationalt IT-system. Skabelse, vedligeholdelse og udvikling af referencegennemførelsessoftwaren finansieres over Unionens almindelige budget.
2. Kommissionen leverer, vedligeholder og supporterer gratis referencegennemførelsessoftwaren.

Artikel 61

Omkostninger i forbindelse med det decentrale IT-system, det europæiske elektroniske adgangspunkt og nationale IT-portaler

1. Hver medlemsstat bærer omkostningerne i forbindelse med installation, drift og vedligeholdelse af det decentrale IT-systems adgangspunkter, der er beliggende på deres område.
2. Hver medlemsstat bærer omkostningerne i forbindelse med oprettelse og tilpasning af sine nationale IT-systemer for at gøre dem interoperable med adgangspunkterne og bærer omkostningerne i forbindelse med forvaltning, drift og vedligeholdelse af disse systemer.
3. Medlemsstaterne har mulighed for at ansøge om tilskud til de i stk. 1 og 2 omhandlede aktiviteter under de relevante finansielle EU-programmer.
4. Kommissionen afholder alle omkostninger i forbindelse med indførelsen af støtte til elektronisk kommunikation via det europæiske elektroniske adgangspunkt, jf. artikel 58, stk. 1.

Artikel 62

Udvalgsprocedure

1. Kommissionen bistås af et udvalg. Dette udvalg er et udvalg som omhandlet i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 182/2011³⁶.
2. Når der henvises til dette stykke, finder artikel 5 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 182/2011 anvendelse.

³⁶ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 182/2011 af 16. februar 2011 om de generelle regler og principper for, hvordan medlemsstaterne skal kontrollere Kommissionens udøvelse af gennemførelsesbeføjelser (EUT L 55 af 28.2.2011, s. 13).

KAPITEL VIII

DELEGEREDE RETSAKTER

Artikel 63

Delegation af beføjelser

Kommissionen tillægges beføjelse til at vedtage delegerede retsakter i overensstemmelse med artikel 64 for så vidt angår ændring af bilag I-V med henblik på at ajourføre eller foretage tekniske ændringer i de pågældende bilag.

Artikel 64

Udøvelse af delegerede beføjelser

1. Beføjelsen til at vedtage delegerede retsakter tillægges Kommissionen på de i denne artikel fastlagte betingelser.
2. Beføjelsen til at vedtage delegerede retsakter, jf. artikel 63, tillægges Kommissionen for en ubegrænset periode fra [datoen for denne forordnings ikrafttræden].
3. Den i artikel 63 omhandlede delegation af beføjelser kan til enhver tid tilbagekaldes af Rådet. En afgørelse om tilbagekaldelse bringer delegationen af de beføjelser, der er angivet i den pågældende afgørelse, til ophør. Den får virkning dagen efter offentliggørelsen af afgørelsen i Den Europæiske Unions Tidende eller på et senere tidspunkt, der angives i afgørelsen. Den berører ikke gyldigheden af delegerede retsakter, der allerede er i kraft.
4. Inden vedtagelsen af en delegeret retsakt hører Kommissionen eksperter, som er udpeget af hver enkelt medlemsstat, i overensstemmelse med principperne i den interinstitutionelle aftale af 13. april 2016 om bedre lovgivning.
5. Så snart Kommissionen vedtager en delegeret retsakt, giver den Rådet meddelelse herom.
6. En delegeret retsakt vedtaget i henhold til artikel 63 træder kun i kraft, hvis Rådet ikke har gjort indsigelse inden for en frist på to måneder fra meddelelsen af den pågældende retsakt til Rådet, eller hvis Rådet inden udløbet af denne frist har underrettet Kommissionen om, at det ikke agter at gøre indsigelse. Fristen forlænges med to måneder på Rådets initiativ.
7. Europa-Parlamentet underrettes om Kommissionens vedtagelse af delegerede retsakter, om enhver indsigelse mod dem eller om Rådets tilbagekaldelse af delegationen af beføjelser.

KAPITEL IX

ALMINDELIGE OG AFSLUTTENDE BESTEMMELSER

Artikel 65

Legalisering eller tilsvarende formalitet

Der kræves ingen legalisering eller opfyldelse af en anden tilsvarende formalitet i forbindelse med denne forordning.

Artikel 66

Forholdet til eksisterende internationale konventioner

1. Denne forordning berører ikke de internationale konventioner, som en eller flere medlemsstater er part i på tidspunktet for vedtagelsen af denne forordning, og som indeholder bestemmelser om spørgsmål, der er omfattet af denne forordning.
2. Mellem medlemsstater har denne forordning dog forrang over for konventioner, der udelukkende er indgået mellem to eller flere medlemsstater, for så vidt sådanne konventioner vedrører områder, der er omfattet af denne forordning.
3. Denne forordning berører ikke Haagerkonventionen af 29. maj 1993 om beskyttelse af børn og om samarbejde med hensyn til internationale adoptioner.
4. Denne forordning berører ikke konvention nr. 16, 33 og 34 fra Den Internationale Civilstandskommission.

Artikel 67

Liste over konventioner

1. Senest [seks måneder inden datoen for denne forordnings anvendelse] giver medlemsstaterne Kommissionen meddelelse om de konventioner, der er omhandlet i artikel 66, stk. 1. Efter denne dato meddeler medlemsstaterne Kommissionen enhver opsigelse af sådanne konventioner.
2. Senest seks måneder efter modtagelsen af de meddelelser, der er omhandlet i stk. 1, offentliggør Kommissionen på den europæiske e-justiceportal:
 - (a) en liste over de i stk. 1 omhandlede konventioner, og
 - (b) de i stk. 1 omhandlede opsigelser.

Artikel 68

Databeskyttelse

1. De personoplysninger, der er nødvendige for anvendelsen af denne forordning, behandles af medlemsstaternes retter eller andre kompetente myndigheder med henblik på fastlæggelsen af forældreskab i grænseoverskridende situationer og anerkendelsen af forældreskab, for så vidt som dette vedrører fastlæggelsen af forældreskab i henhold til kapitel II, udstedelsen af attester i henhold til artikel 29, 37 og 45, udstedelsen af en europæisk forældreskabsattest i henhold til artikel 51, fremlæggelsen af dokumenter til anerkendelse af forældreskab i henhold til artikel 26, indhentningen af en afgørelse om, at der ikke er nogen grund til at afslå

anerkendelse af forældreskab i henhold til artikel 25, eller anmodningen om afslag på anerkendelse af forældreskab i henhold til artikel 32.

2. Behandling af personoplysninger i henhold til denne forordning begrænses til det omfang, der er nødvendigt til de formål, der er fastsat i stk. 1, uden at det berører viderebehandling til arkivformål i samfundets interesse i overensstemmelse med artikel 5, stk. 1, litra b), og artikel 89 i databeskyttelsesforordningen.
3. Med henblik på denne forordning betragtes medlemsstaternes retter eller andre kompetente myndigheder som dataansvarlige som defineret i databeskyttelsesforordningens artikel 4, nr. 7), i .
4. De personoplysninger, der er nødvendige for anvendelsen af denne forordning, behandles af Kommissionen i forbindelse med den elektroniske kommunikation mellem fysiske personer eller deres juridiske repræsentanter og medlemsstaternes retter eller andre kompetente myndigheder via det europæiske elektroniske adgangspunkt inden for rammerne af det decentrale IT-system.
5. Behandling af personoplysninger i henhold til denne forordning begrænses til det omfang, der er nødvendigt til de formål, der er fastsat i stk. 4.
6. Med henblik på denne forordning betragtes Kommissionen som dataansvarlig, jf. artikel 3, nr. 8), i databeskyttelsesforordningen for EU-institutioner og -organer.

Artikel 69

Overgangsbestemmelser

1. Denne forordning finder anvendelse på retssager, der er anlagt, og på officielt bekræftede dokumenter, som er formelt udstedt eller registreret på eller efter den [datoen for denne forordnings anvendelse].
2. Uanset stk. 1 skal medlemsstaterne, hvis forældreskabet er fastslået i overensstemmelse med en af de love, der er udpeget som gældende i henhold til kapitel III i en medlemsstat, hvis retter havde kompetence i henhold til kapitel II, anerkende:
 - (a) en retsafgørelse om forældreskab i en anden medlemsstat i retssager, der er anlagt før den [datoen for denne forordnings anvendelse], og
 - (b) et officielt bekræftet dokument, der fastslår forældreskab med bindende retsvirkning i oprindelsesmedlemsstaten, og som er formelt udstedt eller registreret inden den [datoen for denne forordnings anvendelse].

Kapitel IV finder anvendelse på de retsafgørelser og officielt bekræftede dokumenter, der er omhandlet i dette stykke.

3. Uanset stk. 1 skal medlemsstaterne acceptere et officielt bekræftet dokument, der ikke har bindende retsvirkning i oprindelsesmedlemsstaten, men som har beviskraft i denne medlemsstat, forudsat at dette ikke åbenbart strider mod grundlæggende retsprincipper (ordre public) i den medlemsstat, som anmodningen rettes til.

Kapitel V finder anvendelse på de officielt bekræftede dokumenter, der er omhandlet i dette stykke.

Artikel 70

Revision

1. Senest [5 år efter denne forordnings anvendelsesdato] forelægger Kommissionen Europa-Parlamentet, Rådet og Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg en rapport om anvendelsen af denne forordning, herunder en evaluering af eventuelle praktiske problemer, der er opstået, understøttet af oplysninger fra medlemsstaterne. Rapporten ledsages om nødvendigt af et lovgivningsforslag.
2. Medlemsstaterne giver efter anmodning Kommissionen, hvis de foreligger, oplysninger, der er relevante for evalueringen af, hvordan denne forordning fungerer og anvendes, og navnlig om:
 - (a) antallet af anmodninger om afslag på anerkendelse af en retsafgørelse eller et officielt bekræftet dokument, der fastslår forældreskab med bindende retsvirkning i oprindelsesmedlemsstaten i henhold til artikel 32, og antallet af tilfælde, hvor der er givet afslag på anerkendelse
 - (b) antallet af indgivne appeller i henhold til henholdsvis artikel 33 og 34
 - (c) antallet af anmodninger, der anfægter indholdet af et officielt bekræftet dokument, som ikke har bindende retsvirkning i oprindelsesmedlemsstaten, men som har beviskraft i den pågældende medlemsstat, og antallet af sager, hvor anfægtelsen blev taget til følge
 - (d) antallet af udstedte europæiske forældreskabsattester og
 - (e) oplysninger om afholdte omkostninger i henhold til artikel 61, stk. 2, i denne forordning.

Artikel 71

Oplysninger, som skal meddeles Kommissionen

1. Medlemsstaterne fremsender følgende til Kommissionen:
 - (a) de myndigheder, der har beføjelse til at udstede eller registrere officielt bekræftede dokumenter vedrørende forældreskab, jf. artikel 4, nr. (6)
 - (b) de retter og myndigheder, der har kompetence til at udstede attester som omhandlet i artikel 29, artikel 37 og artikel 45, og de retter og myndigheder, der har kompetence til at berigtige attester som omhandlet i artikel 38
 - (c) de retter, der har kompetence til at behandle anmodninger om en afgørelse om, at der ikke er nogen grund til at afslå anerkendelse i henhold til artikel 25, og de retter, der har kompetence til at behandle anmodninger om afslag på anerkendelse i overensstemmelse med artikel 32 og appelsager til prøvelse af retsafgørelser om sådanne anmodninger om afslag i overensstemmelse med henholdsvis artikel 33 og 34 og
 - (d) de retter og myndigheder, der har kompetence til at udstede den europæiske forældreskabsattest i henhold til artikel 51, og de retter, der har kompetence til at behandle de i artikel 56 omhandlede prøvelsesprocedurer
2. Medlemsstaterne meddeler Kommissionen de oplysninger, der er omhandlet i stk. 1, senest [6 måneder efter datoen for denne forordnings ikrafttræden].

3. Medlemsstaterne meddeler Kommissionen alle ændringer af de i stk. 1 omhandlede oplysninger.
4. Kommissionen stiller de i stk. 1 omhandlede oplysninger til rådighed for offentligheden på passende vis, herunder på den europæiske e-justiceportal.

Artikel 72

Ikrafttræden og anvendelsesdato

Denne forordning træder i kraft på tyvendedagen efter offentliggørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende*.

Den anvendes fra [den første dag i måneden efter en periode på 18 måneder fra datoen for denne forordnings ikrafttræden].

Det bemærkes dog, at artikel 71 anvendes fra [datoen for denne forordnings ikrafttrædelsen].

Denne forordning er bindende i alle enkeltheder og gælder umiddelbart i medlemsstaterne i overensstemmelse med traktaterne.

Udfærdiget i Bruxelles, den [...].

*På Rådets vegne
Formand*